

**GUVERNUL ROMÂNIEI
OFICIUL NAȚIONAL DE PREVENIRE
ȘI COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR**

**RAPORT
DE ACTIVITATE
ANUAL 2010**

CUPRINS

	<u>Pag.</u>
Capitolul I - Elementele definerii ale activității desfășurate în anul 2010 de Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor – sinteza raportului de activitate	5
1.1 Rolul Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor în cadrul sistemului național și celui internațional	5
1.2 Activitatea desfășurată de Oficiu în anul 2010	6
Capitolul II - Principalele direcții privind activitatea de colectare și analiză a informațiilor și cea de supraveghere și control	12
2.1 Activitatea de analiză și prelucrare a informațiilor financiare în anul 2010: indicatori sintetici și evoluții instituționale;	12
2.2 Evaluarea rezultatelor obținute de O.N.P.C.S.B. în domeniul analizei financiare în legătură cu cazurile suspecte de spălare a banilor și/sau de finanțare a terorismului;	17
2.3 Prevenirea și combaterea finanțării actelor de terorism și punerea în aplicare a regimului sancțiunilor internaționale;	19
2.4 Supravegherea și controlul entităților reglementate, activități derulate de Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor	21
Capitolul III - Cooperarea internă și internațională a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor în anul 2010	25
3.1. Cooperarea la nivel național cu instituțiile implicate în prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării actelor de terorism: informații privind instruirile specializate pentru personalul Oficiului, entitățile raportoare, și reprezentanți ai altor autorități de aplicare a legii (procurori, ofițeri de poliție și comisari ai Gărzii Financiare);	25
3.2. Relațiile internaționale – schimbul de informații financiare și cooperarea cu organizațiile internaționale de profil.	28
Capitolul IV - Atragerea fondurilor europene cu finanțare nerambursabilă – prioritate strategică a Unității de Informații Financiare a României: Proiectul de Twinning 2007/19343.01.14 „Combaterea Spălării Banilor și Finanțării Terorismului”, dar și alte proiecte	35
Capitolul V – Activitatea de asigurare a asistenței juridice de specialitate a O.N.P.C.S.B.	39
Capitolul VI - Managementul resurselor materiale, financiare și umane și auditul public intern în anul 2010	41
6.1. Managementul resurselor materiale și financiare;	41
6.2 Managementul resurselor umane;	42
6.3 Auditul public intern.	43
Capitolul VII – Prioritățile Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor	45
Anexa 1 – Activitatea decizională a Plenumului Oficiului în anul 2010 asupra lucrărilor de specialitate	
Anexa 2 – Raport statistic pentru perioada 01 ianuarie – 31 decembrie 2010	
Anexa 3 – Tipologii de spălare a banilor	
Anexa 4 – Situația acordurilor încheiate de Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor cu Unitățile de Informații Financiare din străinătate	
Anexa 5 - Strategia Națională de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor și Finanțării Terorismului	
Anexa 6 – Abordări ale Uniunii Europene în materia combaterii spălării banilor și finanțării terorismului	
Listă abrevieri	

CAPITOLUL I

**Elementele definerii ale activității desfășurate în anul 2010 de
Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor**
- Sinteza raportului de activitate -

1.1 Rolul Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor în cadrul sistemului național și celui internațional

Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor a fost înființat în anul 1999, ca Unitate de Informații Financiare a României, instituția primind, inițial, atribuții specifice pe linia prevenirii și combaterii spălării banilor, care ulterior au fost extinse asupra:

- *prevenirii și combaterii finanțării actelor de terorism* (prin adoptarea Legii nr.230/2005 privind modificarea și completarea Legii nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor),
- *supravegherii on-site și off-site* (prin adoptarea Legii nr.36/2006 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.135/2005 privind modificarea Legii nr.656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism),
- *supravegherii în domeniul implementării sancțiunilor internaționale* (prin aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale, ulterior adoptată cu modificări de Parlamentul României prin Legea nr. 217/2009) și
- *prevenirii proliferării nucleare* (prin aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.128/2010 pentru modificarea și completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale).

Oficiul este centrul național pentru primirea¹, analizarea și solicitarea informațiilor referitoare la posibilele tranzacții suspecte de spălarea banilor sau de finanțare a terorismului, precum și la persoane fizice și juridice implicate în activități infracționale de acest gen, în acest sens, având acces, direct sau indirect, la o serie de informații financiare, administrative și de aplicare a legii pentru efectuarea analizelor proprii de specialitate. Un rol aparte în această formulă îl constituie relația FIU-ului cu autoritățile de aplicare a legii, în special, cu Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (P.I.C.C.J.), care este principalul beneficiar al sesizărilor Oficiului.

Ca Unitate de Informații Financiare (FIU) a României, Oficiul este o instituție de tip administrativ, independentă, care deține rolul de filtru între sectorul privat financiar și non-financiar, subiect al obligațiilor de raportare, și autoritățile investigative și de urmărire penală. Faptul că FIU-ul este o autoritate de aplicare a legii administrativă și nu judiciară, ajută în psihologia instituției financiare și nefinanciare, în sensul că FIU-ul își desfășoară propriile analize și filtrează doar acele informații care conduc la indicii temeinice de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, care sunt transmise organelor de urmărire penală. Astfel, FIU-ul este privit ca fiind un actor neutru, tehnic și specializat în analize financiare, apropiat de entitățile raportoare – principala sursă de informații.

Importanța FIU-ului pe plan internațional este subliniată, în primul rând, de prevederile acquis-ului comunitar² în domeniu, care este transpus, în totalitate de România, în calitate de Stat Membru al Uniunii Europene, precum și de alte reglementări internaționale³ care constituie standardele oficiale în materie.

De la înființarea sa până în prezent, strategia de acțiune a Oficiului pe plan extern a vizat respectarea instrumentelor legale menționate, întărirea cooperării internaționale cu Unitățile de Informații Financiare și implicarea sa activă în inițiativele organismelor de profil. În acest sens, evidențiem calitatea Oficiului de membru al Grupului Egmont, încă din luna mai 2000, de membru al Platformei europene de schimb de informații (FIU.NET), al comitetelor de specialitate din cadrul Comisiei Europene și Consiliului U.E. și de membru în delegațiile române prezente la lucrările Consiliului Europei (în Comitetul Moneyval și Conferința Părților pentru implementarea Convenției de la Varșovia).

¹ În conformitate cu prevederile legale, Oficiul primește de la entitățile raportoare trei tipuri de rapoarte: Raportul de tranzacții suspecte, Raportul privind operațiunile cu sume în numerar, în lei sau în valută, a căror limita minimă reprezintă echivalentul în lei a 15.000 euro și Raportul pentru transferurile externe în și din conturi pentru sume a căror limita minimă este echivalentul în lei a 15.000 euro.

² Directiva 2005/60/CE privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și finanțării terorismului, Directiva 2006/70/CE a Comisiei de stabilire a măsurilor de punere în aplicare a Directivei 2005/60/CE în ceea ce privește definiția "persoanelor expuse politic" și criteriile tehnice de aplicare a procedurilor simplificate de precauție privind clientela, precum și de exonerare pe motivul unei activități financiare desfășurate în mod ocazional sau la scară foarte limitată și Decizia Consiliului UE nr. 2000/642/JAI privind modalitățile de cooperare între Unitățile de Informații Financiare ale Statelor Membre în privința schimbului de informații,

³ Cele 40+9 Recomandări ale Grupului de Acțiune Financiară Internațională, Convenția Națiunilor Unite contra traficului ilicit de stupefiante și substanțe psihotrope, adoptată la Viena, la 20 decembrie 1988, Convenția Internațională a ONU privind Reprimarea Finanțării Terorismului, adoptată la New York, în anul 1999, Convenția Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului, adoptată la Varșovia, în data de 16 mai 2005, Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate și protocoalele aferente, adoptată la New York în 15 noiembrie 2000, Rezoluția Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite nr. 1373 (2001), precum și Rezoluțiile CSONU care stipulează măsuri restrictive și aplicarea unor sancțiuni internaționale, etc.

1.2 Activitatea desfășurată de Oficiu în anul 2010

Atribuțiile specifice Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor sunt îndeplinite de către o echipă de profesioniști, care alături de conducerea colectivă a Oficiului, este formată din personal de specialitate economică, juridică și informatică, din personal auxiliar de specialitate, dar și din personal contractual care ocupă funcții specifice sectorului bugetar, numărul total al angajaților Oficiului la sfârșitul lunii decembrie 2010 fiind de 96, cifră care se menține și în prezent. Atribuțiile Oficiului sunt susținute de o unitate centrală dotată care, pe parcursul celor 12 ani de activitate, a înregistrat evoluții structurale și tehnice.

Oficiul este condus de un Președinte, numit de Guvern din rândul membrilor Plenului Oficiului, având calitatea de ordonator principal de credite. Conform Hotărârii Guvernului nr. 767/2010, funcția de președinte a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor este deținută de reprezentantul Ministerului Finanțelor Publice.

Plenul Oficiului este structura deliberativă și de decizie asupra lucrărilor de specialitate analizate în cadrul instituției, fiind format din câte un reprezentant al Ministerului Finanțelor Publice, Ministerului Justiției, Ministerului Administrației și Internelor, Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Băncii Naționale a României, Curții de Conturi și Asociației Române a Băncilor, numit în funcție pe o perioadă de 5 ani, prin hotărâre a Guvernului. Structura colectivă a Plenului creează premisele unui echilibru decizional, în special, asupra lucrărilor de specialitate analizate, fiind considerat un mecanism de coordonare integrat, care asigură cooperarea FIU-ului cu instituțiile pe care le reprezintă.

De asemenea, conform concluziilor incluse în Raportul României privind cea de-a cincea rundă de evaluări mutuale „Criminalitatea financiară și investigațiile financiare” adoptat de către Consiliul Uniunii Europene – Grupul Multidisciplinar privind Criminalitatea Organizată (MGD), la data de 10 februarie 2010, structura Plenului Oficiului este „o soluție bună pentru stimularea coordonării, schimbului de informații și realizării unui feedback eficient.”, permițând și descoperirea unor tendințe și evoluții ale activităților infracționale pe plan național.

Activitatea Plenului în anul 2010 s-a axat, în special, pe studierea, dezbateră și luarea unor măsuri importante, menite să eficientizeze permanent activitatea, să asigure interoperabilitatea cu celelalte instituții și, evident, adoptarea de decizii asupra notelor transmise de către Direcția de Analiză și Prelucrare a Informațiilor, urmare finalizării procesului de prelucrare și analiză a rapoartelor de tranzacții suspecte și a sesizărilor, de către analiștii financiari din această structură.

În acest context, subliniem participarea membrilor plenului la peste 80 de ședințe în acest an, în cadrul cărora au fost analizate și dezbătute 1.289 note din care 1.233 lucrări legate de procesul de analiză a informațiilor (95%). Împărțirea notelor, în funcție de modalitatea de soluționare este prezentată în **Anexa nr. 1**.

Astfel, activitatea specifică de analiză financiară, finalizată prin deciziile asumate de Plenul Oficiului, poate fi sintetizată după cum urmează:

- număr de lucrări finalizate cu sesizarea P.I.C.C.J. – 175;
- număr de lucrări finalizate cu sesizarea P.I.C.C.J. și S.R.I. – 17;
- număr de lucrări finalizate ca răspuns punctual la solicitările de informații ale P.I.C.C.J. în baza art. 6(4) și 6(5) din Legea nr.656/2002, cu modificările și completările ulterioare – 259;
- număr de lucrări trecute în evidență, cu sesizarea organului competent, conform art.6 (8) din Legea nr.656/2002, cu modificările și completările ulterioare – 73;
- număr de lucrări trecute în evidență – 561;
- număr de lucrări conexe la lucrări finalizate – 11;
- număr de lucrări finalizate cu răspunsuri către diverse instituții – 2;
- număr lucrări trecute în așteptare – 9;
- număr lucrări pentru care s-a decis analiza aprofundată - 31
- alte soluții – 110.

De asemenea, urmare primirii de către Oficiu a unui număr de 12 rapoarte de tranzacții suspecte conținând operațiuni neefectuate, Plenul a dispus:

- **suspendarea operațiunilor** în 6 cazuri, suma totală pentru care s-a dispus suspendarea fiind de 829.171 euro și 234.104 RON. De precizat că în 2 cazuri s-a solicitat P.I.C.C.J. prelungirea suspendării operațiunilor,
- precum și **nesuspendarea operațiunilor** în 6 cazuri.

Semnificativ este faptul că, din suma totală pentru care Oficiul a dispus suspendarea efectuării operațiunilor, pentru suma totală de 654.000 euro și 234.104 RON, a fost dispusă măsura sechestrului de către unitățile de parchet, iar pentru suma de 170.871 euro a fost dispus sechestrul de către Agenția Națională de Administrare Fiscală (A.N.A.F.).

Suplimentar la lucrările de specialitate, în ședințele de plen care au avut loc în anul 2010, au fost dezbătute următoarele lucrări:

- Proiectul Strategiei Naționale de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor și Finanțării Terorismului ce a fost elaborat în cadrul unuia dintre obiectivele proiectului de twinning „Combaterea spălării banilor și finanțării terorismului” implementat de Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor în anul de referință,

- Planul de Acțiune pentru implementarea Strategiei Naționale de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor și Finanțării Terorismului;
- Proiectul de lege privind protecția informațiilor clasificate în România;
- Nota pentru inițierea și implementarea proiectelor ce vor fi finanțate în baza Acordului încheiat cu statul elvețian;
- Metodologia de analiză a soluțiilor de netrimite în judecată dispuse de procuror în dosarele constituite ca urmare a sesizărilor formulate de Oficiu și de formulare a plângerilor împotriva acestor soluții;
- Metodologia de lucru privind transmiterea rapoartelor de tranzacții cu numerar și a rapoartelor de transferuri externe peste limita a 15.000 euro;
- Metodologia internă de analiză și prelucrare a informațiilor, cu modificările ulterioare;
- Nota privind demararea activității de supraveghere on-site asupra unor categorii de entități raportoare;
- rapoarte trimestriale de activitate, etc.

Așa cum reiese și din deciziile adoptate de Plenul Oficiului, anul 2010 a marcat o îmbunătățire a procesului de analiză, prin modificarea și completarea metodologiei de prelucrare a informațiilor, prin crearea unei structuri noi bazată exclusiv pe analiza rapoartelor de tranzacții suspecte și corelarea datelor într-un sistem de scoring, ce permite filtrarea tuturor raportărilor care nu confirmă, încă de la primul stadiu, indiciile de spălare a banilor/finanțare a terorismului și care conduce la transmiterea către nucleul de analiză aprofundată a acelor cazuri cu nivel de risc superior.

De asemenea, în anul de referință a fost reevaluat procesul de analiză financiară aprofundată, scopul urmărit fiind acela ca O.N.P.C.S.B. să acorde un suport substanțial, printr-o calitate superioară a lucrărilor și o atitudine proactivă, autorităților de aplicare a legii.

Pentru efectuarea unei analize financiare aprofundate este nevoie de o bază solidă de informații financiare, administrative și de aplicare a legii, clare și complete, principala sursă a acestora fiind sectorul privat financiar și non-financiar și autoritățile cu competențe în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului. Astfel, în anul 2010, FIU-ul din România a primit un număr de **3.477 rapoarte cuprinzând tranzacții suspecte de spălare a banilor și de finanțare a terorismului**, care au constituit punctul de plecare al lucrărilor intrate în analiză, din care 2.925 rapoarte de tranzacții suspecte (84% din cifra totală) provin de la entitățile raportoare prevăzute de art.8 din Legea nr. 656/2002, cu modificările și completările ulterioare, iar 518 reprezintă sesizări primite din partea autorităților cu atribuții de control și de supraveghere prudențială și a autorităților de aplicare a legii. Din numărul de 2.925 RTS-uri transmise de entitățile raportoare, o pondere semnificativă (90%) o reprezintă RTS-urile transmise Oficiului de instituțiile de credit și financiare. În comparație cu numărul rapoartelor de tranzacții suspecte (RTS-urilor) primite de Oficiu de la entitățile raportoare în anul 2009 (2.259 rapoarte), în acest an s-a înregistrat o creștere de 29% a numărului de rapoarte (2.925 rapoarte), această creștere fiind rezultatul activităților de instruire organizate în cadrul Proiectului de Twinning derulat de O.N.P.C.S.B. în colaborare cu FIU Polonia și a punerii în funcțiune în parametrii optimi (începând cu luna septembrie 2010) a **sistemului de raportare on-line**, creat în cadrul Programului PHARE 2006.

Totodată, în perioada de referință, Oficiul a primit un număr de **46.167 rapoarte referitoare la operațiuni cu sume în numerar, în lei sau în valută, a căror limită minimă reprezintă echivalentul în lei a 15.000 euro (RTN)**, dintre care 34.766 au fost transmise de notari (75%), iar 11.401 de celelalte entități raportoare. În cadrul celor 11.401 rapoarte primite de la entitățile reglementate, exceptând notarii, se remarcă un număr de 6.769.846 operațiuni, dintre care 5.843.196 au fost operațiuni de depunere numerar, în sumă totală de 25.437.686.462 euro, iar 926.650 reprezintă operațiuni de retragere numerar, în sumă totală de 17.893.041.888 euro. Față de anul 2009, când au fost înregistrate în cele 5.827.481 operațiuni, sume în valoare totală de 39.027.434.731 euro, în **anul 2010, se constată o creștere semnificativă, respectiv, în cele 6.769.846 operațiuni, sumele depuse/retrase se ridică la valoarea de 43.330.728.350 euro, creștere care nu pare a fi corelată cu situația economică care a fost în anul 2010.**

Dacă numărul de **rapoarte privind transferurile externe în și din conturi, pentru sume a căror limită minimă este echivalentul în lei a 15.000 euro (RTE)** primite anual, acesta este relativ constant (**7.971 rapoarte în anul 2010** față de 7.938 rapoarte primite în anul 2009), în cazul operațiunilor efectuate în/din străinătate din/în România, se înregistrează o evoluție de 11% (1.471.776 operațiuni în anul 2010 față de 1.320.688 operațiuni în anul 2009).

Această creștere se remarcă și în ceea ce privește valoarea sumelor intrate/ieșite din țară. Astfel, dacă în anul 2009, sumele intrate în țară, raportate Oficiului în cadrul RTE-urilor, se ridicau la valoarea de 61.335.434.550 euro, în anul 2010 acestea au crescut la valoarea de 67.008.568.711 euro (9%). O creștere exponențială mai mare, de 15%, se înregistrează însă la sumele transferate din țară în cei doi ani (63.484.889.602 euro în anul 2009 și 73.111.513.436 euro în anul 2010). De asemenea, este important să observăm faptul că tot în ultimii doi ani, **sumele ieșite din țară, incluse în rapoartele primite de Oficiu, sunt superioare celor intrate în România (în anul 2009 - 61.335.434.550 euro intrați/63.484.889.602 euro transferați din țară, în anul 2010 - 67.008.568.711 euro intrați/73.111.513.436 euro transferați din țară).** Situația completă a rapoartelor primite de O.N.P.C.S.B. este inclusă în **Anexa nr. 2.**

Menționăm faptul că în anul 2010 a fost continuat procesul de oferire a unor facilități de raportare entităților reglementate, **prin sistemul de raportare on-line**, sistem care permite preluarea și validarea automată a datelor și prin care se asigură simplificarea și rapiditatea activităților de colectare a raportărilor transmise în conformitate cu prevederile Legii nr. 656/2002, cu modificările și completările ulterioare. În vederea popularizării aplicației și pentru a determina utilizarea ei de cât mai mulți raportori, au fost efectuate instruirii în diferite regiuni ale țării, la care au fost invitate diferite categorii de entități raportoare, respectiv instituții de credit, notari, avocați, auditori, experți contabili, consultanți fiscali, societăți de asigurare, cazinouri, agenții imobiliare, case de schimb valutar, etc.

În același timp, Oficiul a obținut accesul on-line și la baza de date a **Autorității Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară**, urmare încheierii protocolului de cooperare între cele două instituții, în scopul obținerii rapide de date și informații cu privire la imobilele existente în evidența acesteia. De asemenea, Oficiul a dezvoltat, în anul de referință, și conexiunile deja existente cu **Oficiul Național al Registrului Comerțului, Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Administrației și Internelor**.

În anul 2010, relația dintre Oficiu și **Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție** a dobândit noi valențe marcând astfel trecerea de la o analiză statică, caracteristică anilor precedenți, la una proactivă care aduce permanent în atenția reprezentanților instituției noastre nevoia organelor de urmărire penală de primire a unor informații punctuale, certe și calitative, ce pot fi transformate în rechizitorii, iar în final să fie validate de instanțele de judecată.

Începând cu cel de-al doilea semestru al anului 2010, O.N.P.C.S.B. a realizat o analiză a cauzelor soluționate de unitățile de parchet privind infracțiunile de spălare a banilor pornind de la sesizările Oficiului. Totodată, o analiză a datelor statistice ale ultimilor ani a indicat o discrepanță între numărul de sesizări înaintate procurorilor de către O.N.P.C.S.B. și numărul de rechizitorii pentru infracțiuni de spălare de bani, această analiză având ca scop creșterea procentului sesizărilor formulate de Oficiu care sunt confirmate pe parcursul investigației de procurori.

De asemenea, optica de abordare a modalității de întocmire a sesizărilor Oficiului în anul 2010 a avut în vedere faptul că aceste documente trebuie să constituie o sursă importantă de informații referitoare la spălarea de bani, devenind astfel o problemă comună a Ministerului Public și a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, creșterea calității informațiilor transmise de către Oficiu, cât și abilitatea procurorilor de a le transforma în mijloace de probă.

În consecință, numărul și calitatea sesizărilor transmise Parchetului de Oficiu în anul 2010, au fost reevaluate, pornind de la o viziune comună asupra conceptului de „indicii de spălare a banilor”, sens în care cifra sesizărilor în anul de referință a fost de 175 cuprinzând indicii temeinice de spălare a banilor (în anul 2009 acest număr a fost de 313), în acest sens fiind evitată supraîncărcarea parchetelor. De asemenea, în perioada de referință au fost înaintate, concomitent, Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Serviciului Român de Informații, 17 sesizări referitoare la operațiuni suspecte de finanțare a unor acte de terorism.

Comparația statică dintre numărul sesizărilor transmise către P.I.C.C.J. în anul 2010 față de anii anteriori, privește latura cantitativă a acestei relații instituționale, criticată de procurori în trecut, fapt pentru care noua abordare a tehnicilor și metodelor de analiză, având la bază și experiența altor state din Uniunea Europeană, a permis ca analiza rapoartelor de tranzacții suspecte și a informărilor autorităților competente să fie realizată la nivelul Oficiului cu luarea în considerare doar a calității sesizărilor și scăderea perioadei de procesare a informațiilor. În acest context, dorim să menționăm reevaluarea procesului de analiză financiară aprofundată, care să se axeze pe utilizarea maximă a informațiilor structurate, disponibile în cadrul bazelor de date proprii sau celor la care Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor are acces, în scopul limitării solicitărilor de informații adresate autorităților publice și sectorului privat, precum și reevaluarea modului de prezentare a produsului rezultat în urma analizei financiare efectuate, pentru eficientizarea procesului de asimilare a informației de către beneficiarul final al acesteia.

În cele 192 de sesizări a fost implicată o sumă de peste 385 milioane euro, iar numărul persoanelor fizice suspecte a fi implicate în astfel de operațiuni a fost de peste 554. Cu privire la cetățenia persoanelor suspecte de a fi săvârșit infracțiunea de spălare a banilor/finanțare a actelor de terorism, semnalate în aceste sesizări, 47,58% sunt cetățeni români, 28,64% sunt cetățeni asiatici, iar 22,63% cetățeni din alte state europene. Cetățenii din America de Nord și Africa sunt reprezentați în procente mai mici de 0,69%, respectiv 0,46%.

Analizând sursele de proveniență a sumelor supuse reciclării, constatate în analizele financiare finalizate în anul 2010, rezultă că printre domeniile de activitate cele mai vulnerabile se află „comerțul interior”, „comerțul exterior”, „imobiliar”, „financiar” și cel al „serviciilor”.

De asemenea, analizele efectuate la nivelul Oficiului în anul 2010 au scos în evidență faptul că principala infracțiune generatoare de bani murdari a fost evaziunea fiscală, care a fost identificată în 65% din cazurile în care au fost relevate indicii temeinice cu privire la săvârșirea infracțiunii de spălare a banilor. În alte 15% din cazuri infracțiunea generatoare de bani murdari a fost înșelăciunea, în 10% din cazuri au fost puse în evidență infracțiuni cu caracter transnațional, în 4% din cazuri – infracțiuni prevăzute în Codul Vamal și în 6% din cazuri s-au identificat alte infracțiuni generatoare de bani murdari (trafic de droguri, corupție, bancrută frauduloasă, infracțiuni prevăzute de Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului, etc.).

Printre metodele de spălare a banilor identificate în analizele efectuate în anul 2010, se remarcă efectuarea unor activități ilicite de comerț cu produse perisabile, folosirea sistemelor de transmitere rapidă a banilor pentru spălarea banilor, operațiunile de spălare a banilor obținuți din criminalitatea informatică, transferuri din/către paradisuri fiscale, folosirea firmelor fantomă pentru fraudarea TVA în cazul unor tranzacții intra-comunitare, precum și efectuarea cu preponderență a operațiunilor de plăți/încasări în numerar, urmate de externalizarea și exploatarea acestora, de către grupările infracționale, în comerțul internațional.

Deși au fost făcuți pași importanți pe linia utilizării unor tehnici și metode de analiză moderne, trebuie recunoscut faptul că realizarea de către Oficiu a unor tipologii de spălare a banilor trebuie să se bazeze, în primul rând, pe practica organelor judiciare, fiind reținute doar cele validate prin rechizitorii și eliminate cele infirmate în mod constant prin soluții de neîncepere a urmăririi penale.

Ca parte componentă a relației de cooperare a instituției noastre cu organele judiciare, în anul 2010, Oficiul a pus accentul pe furnizarea operativă a răspunsurilor la solicitările punctuale ale Parchetului, tocmai prin prisma necesității de a sprijini informativ instrumentarea unor cazuri de spălare a banilor și de finanțare a terorismului. Comparativ cu perioada anterioară (2008-2009), când Oficiul a transmis către Parchet un număr de 183 răspunsuri punctuale (2008), respectiv de 201 răspunsuri (2009), în anul 2010 se evidențiază o ușoară creștere a acestui tip de informări transmise Parchetului (259 răspunsuri punctuale).

Noua direcție de a folosi proactiv pârgăile de natură legislativă atribuite FIU-ului (ne referim aici la solicitările de informații întocmite de unitățile de parchet competente în baza art. 6 alin. 4 și 5 din Legea CSB/CFT și la transmiterea sesizărilor Parchetului cuprinzând indicii temeinice de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, conform art. 6 alin. 1 din Legea CSB/CFT), reprezintă unul din efectele implementării Protocolului de Cooperare încheiat între Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, finalizat în anul 2010. În baza acestui document important de întărire a relațiilor de cooperare ale celor două instituții, Oficiul a urmărit întărirea rolului P.I.C.C.J. de principal beneficiar al informațiilor furnizate, prin adoptarea, în mod concret, a unor măsuri instituționale cu impact semnificativ pentru cuantificarea pozitivă a sesizărilor Oficiului de unitățile de parchet competente, respectiv:

- *reevaluarea indicatorilor de risc folosiți în procesul de analiză concomitent cu modificarea metodologiei interne de analiză și prelucrare a informațiilor și crearea unui compartiment de analiză preliminară pentru sortarea rapoartelor de tranzacții suspecte în funcție de gradul de risc identificat, stabilit în baza unor indicatori de risc privind spălarea banilor și finanțarea actelor de terorism, iar pe de altă parte,*
- *transmiterea cu operativitate a răspunsurilor la solicitările de date și informații adresate Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor de către unitățile de parchet în baza art. 6 alin. 4 și 5 din Legea nr.656/2002, cu modificările și completările ulterioare.*

În ceea ce privește implicarea în activitatea de prevenire și combatere a spălării banilor a **Agenciei Naționale de Administrare Fiscală** (A.N.A.F.) din cadrul Ministerului Finanțelor Publice (M.F.P.), trebuie remarcat faptul că această instituție elaborează frecvent informări către O.N.P.C.S.B., dacă constată suspiciuni de spălare a banilor în cadrul operațiunilor de control derulate conform legii. În acest sens, în anul 2010, numărul informărilor transmise de organele de administrare fiscală și control financiar către Unitatea de Informații Financiare a României a fost de 184 de informări, din care 123 au provenit de la Garda Financiară.

De asemenea, menționăm faptul că, în anul 2010, în baza art. 5 alin. 1 din legea specială, Oficiul a solicitat date și informații de la Garda Financiară, transmițând în acest sens un număr de 142 solicitări. Urmare transmiterii unor astfel de solicitări, O.N.P.C.S.B. a primit din partea Gărzii un total de 113 răspunsuri, conținând informații utile în efectuarea analizelor financiare de specialitate.

Având în vedere atribuțiile stabilite de art. 17 alin. 1 din Legea nr. 656/2002, cu modificările și completările ulterioare, Garda Financiară și alte autorități cu atribuții fiscale și financiare au autoritatea necesară pentru verificarea și controlul modalității de implementare a prevederilor Legii CSB/CFT. Oficiul poate derula activități comune de verificare și control, împreună cu specialiști din cadrul autorităților menționate, pentru verificarea conformității entităților raportoare cu prevederile CSB/CFT. În anul 2010, Garda Financiară a efectuat un număr de 140 de acțiuni de control în baza solicitărilor Oficiului.

Pe același palier al relației Oficiului cu autoritățile de aplicare a legii, enumerăm și implementarea unor **programe de asistență tehnică** care a avut printre beneficiari și O.N.P.C.S.B., după cum urmează:

1. Proiectul de Twinning RO07-IB/JH-03 „Creșterea capacității de investigare a **Direcției Naționale Anticorupție**”, ce a beneficiat de expertiză britanică pentru îmbunătățirea mecanismelor de cooperare și coordonare, prin adoptarea celor mai bune practici de lucru în cadrul unei anchete de anticorupție.
2. Proiectul FT 2007- Anvelopa Nealocata 2007/19343.07.01/IB/JH-23TL „Consolidarea cadrului practic si legal din România în domeniul recuperării bunurilor”, inițiativa implementată de **Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție** în parteneriat cu Northern Ireland Public Sector Enterprises Limited (NI-CO).
3. Proiectul de înfrățire instituțională TF2007/IB/JH-14 TL „Îmbunătățirea sistemului românesc de combatere a spălării banilor”, implementat de **Ministerul Justiției** în cooperare cu Institutul Spaniol de Studii Fiscale, având ca obiectiv consolidarea sistemului de luptă împotriva spălării banilor, prin îmbunătățirea procedurilor de investigare

și judecare a infracțiunilor de spălare a banilor, precum și prin continuarea specializării persoanelor implicate în aplicarea acestor proceduri.

În anul 2010, au fost renegociate și/sau actualizate o serie de protocoale de cooperare încheiate între Oficiu cu **Serviciul Român de Informații, Autoritatea Națională a Vămirilor, Uniunea Națională a Barourilor din România și Uniunea Națională a Notarilor Publici din România** și au fost încheiate trei noi protocoale de cooperare cu **Agencia Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară Asociația Profesională a Agenților Imobiliari din România și Camera Consultanților Fiscali din România**. În baza acestor protocoale, Oficiul a extins aria de obținere a unor informații, prin acces direct on-line, util pentru efectuarea într-o modalitate operativă a analizelor financiare. În prezent, numărul protocoalelor de cooperare încheiate de Oficiu se ridică la cifra 38.

Tot în anul 2010, Oficiul a elaborat și implementat o serie de programe de instruire dedicate entităților raportoare, printre acestea numărându-se peste 30 de seminarii realizate în cadrul Proiectului 2007/19343.01.14 „Combaterea spălării banilor și finanțării terorismului”, **implementat de Oficiu împreună cu Ministerul Finanțelor din Polonia – Inspectorul General de Informații Financiare (Unitatea de Informații Financiare a Poloniei)**, la care au participat peste 1.500 de reprezentanți ai **entităților raportoare** din sectorul imobiliar, cazinourilor, notarilor și avocaților, sistemul de asigurări și de pensii private, instituții de credit, instituții financiar-nebancare, contabili, consultanți fiscali, experți contabili, auditori financiari.

Obiectivul general al acestui proiect a vizat întărirea capacității sistemului instituțional de combatere a spălării banilor, în conformitate cu standardele internaționale, prin îmbunătățirea capacității Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, iar principalele rezultate înregistrate în cadrul acestui proiect pot fi sintetizate astfel:

- **Elaborarea Strategiei Naționale de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor și Finanțării Terorismului**, ca mecanism de coordonare a politicilor în materie, strategie aprobată în baza Hotărârii Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. 72 din data de 28 iunie 2010. Planul de acțiune, care cuprinde măsurile necesare implementării obiectivelor și direcțiilor de acțiune stabilite în cadrul strategiei naționale, cu termene, instituții responsabile și indicatori de evaluare a măsurilor ce vor fi întreprinse, a fost aprobat printr-un Protocol privind organizarea cooperării pentru implementarea Strategiei Naționale de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor și Finanțării Terorismului, document semnat în luna septembrie 2010, de toate autoritățile componente ale mecanismului național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

- **Creșterea capacității Oficiului de supraveghere a entităților raportoare și perfecționarea pregătirii profesionale a analiștilor Oficiului privind valorificarea/analiza datelor și informațiilor în legătură cu tranzacțiile suspecte** - în cadrul acestor obiective au fost organizate seminarii de instruire pe plan național și internship-uri în State Membre ale Uniunii Europene, dintre acestea amintind: 5 seminarii pe durata a 3 zile pentru aproximativ 15 analiști financiari din cadrul Direcției Supraveghere și Control, cele 4 internship-uri organizate pentru analiștii financiari din cadrul Oficiului, pe durata a două săptămâni, la FIU-urile și autoritățile de aplicare a legii din Portugalia, Polonia, Bulgaria și Cipru, în cadrul cărora au fost instruiți 16 analiști financiari ai Oficiului și realizarea a două seminarii referitoare la analiza strategică prin utilizarea instrumentelor IT și metodelor statistice, fiecare dintre ele având durata a trei zile, sesiuni de instruire la care au participat toți specialiștii din cadrul Direcției Tehnologia Informației și Statistică și Direcției Analiză și Prelucrarea Informațiilor, respectiv 41 de persoane.

- **Creșterea capacității de investigare/cercetare penală a organismelor de aplicare a legii privind cazurile de spălare a banilor și finanțare a terorismului**, obiectiv ce a permis organizarea a 6 activități de tip „internship”, în State Membre ale Uniunii Europene, pe durata a câte două săptămâni, dedicate instruirii procurorilor din cadrul Ministerului Public, comisarilor Gărzii Financiare și ofițerilor de poliție din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române. Astfel, ca rezultat cuantificabil al acestor activități putem menționa instruirea a 16 procurori (la autoritățile de aplicare a legii din Spania – 2 internship-uri, Portugalia – 1 internship și Franța – 1 internship), a 4 comisari ai Gărzii Financiare și a 4 ofițeri de Poliție (internship-uri organizate de autoritățile de aplicare a legii din Polonia).

- **Elaborarea unor îndrumări privind abordarea pe bază de risc și instruire pentru personalul entităților raportoare**, obiectiv realizat prin elaborarea, editarea și diseminarea **Manualului privind abordarea pe bază de risc și indicatori de tranzacții suspecte**, care reprezintă un instrument deosebit de util în activitatea de compliance a ofițerilor de conformitate din cadrul entităților raportoare. Procesul de diseminare a acestor manuale a constat în organizarea a 6 seminarii de instruire, la nivel teritorial, dedicate entităților raportoare, cu participarea, în calitate de lectori a experților polonezi și români, la care au participat peste 260 de reprezentanți ai entităților raportoare (avocați, experți contabili, auditori financiari, agenți imobiliari, consultanți fiscali, cazinouri, instituții financiar-nebancare, ofițeri de conformitate din cadrul agențiilor imobiliare din Constanța, Galați, Brașov, Ilfov, Giurgiu, Timiș, Bihor, Arad, Cluj, Covasna, Sibiu, Târgu-Mureș, Vâlcea, Prahova, Argeș). Pentru o diseminare pe scară largă a Manualului privind abordarea pe bază de risc și indicatori de tranzacții suspecte, menționăm că acesta a fost publicat pe site-ul Oficiului (www.onpcsb.ro), în versiunile în limba română și în limba engleză și peste 1.000 de exemplare tipărite ale acestui Manual au fost puse la dispoziția autorităților de supraveghere prudențială, autorităților de aplicare a legii și asociațiilor profesionale ale entităților raportoare prevăzute de Legea nr.656/2002, cu modificările și completările ulterioare, în vederea utilizării acestuia de către specialiștii cu competențe în materie.

O altă activitate importantă în cadrul acestui obiectiv a avut drept rezultat instruirea profesilor juridice independente, entități raportoare prevăzute la art. 8 lit. f) din Legea 656/2002, cu modificările și completările ulterioare, pe parcursul celor 6 sesiuni de instruire organizate la nivel teritorial în Brașov, Timișoara, Iași, București, Constanța, participând peste 170 de notari și avocați, proporția între cele două categorii profesionale fiind aproximativ egală.

▪ **Organizarea Conferinței regionale privind noi tendințe și tehnici de spălare a banilor și finanțare a terorismului**, la București, în perioada 22-23 noiembrie 2010, activitate cu impact deosebit, în ceea ce privește vizibilitatea **Proiectului de twinning RO/2007-IB/JH/05 „Combaterea spălării banilor și finanțării terorismului”**, finanțat de Comisia Europeană prin Programul Facilitatea de Tranziție pentru România 2007. Acest eveniment a constituit o premieră pe acest tip de acțiuni în domeniul combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, fiind totodată și evenimentul de închidere al proiectului. Conferința a beneficiat de prezența unor membri din conducere și experți din cadrul Unităților de Informații Financiare din State Membre U.E. și țări candidate (22 de experți străini), experți din cadrul organismelor internaționale de profil (Consiliul Europei – Comitetul Moneyval și Biroul FIU.NET), reprezentanți din partea Președinției și Guvernului României, precum și oficiali din cadrul misiunilor diplomatice în România, dar și experți români ai autorităților de aplicare a legii și de control financiar, ai autorităților de supraveghere prudențială, reprezentanți ai asociațiilor profesionale și ai altor instituții cu competențe în domeniu (peste 100 de experți români).

Pe plan internațional, dorim să evidențiem implicarea activă a reprezentanților Oficiului în cadrul inițiativelor derulate de organisme de profil, precum Comitetul de Prevenire a Spălării Banilor și Finanțării Terorismului și Platforma UE a FIU-urilor din cadrul Comisiei Europene, Grupul Multidisciplinar de Combatere a Criminalității Organizate din cadrul Consiliului Uniunii Europene, Comitetul Moneyval și Conferința Părților privind implementarea Convenției de la Varșovia - 2005, din cadrul Consiliului Europei, Grupul Egmont și Platforma FIU.NET. Mai mult, în contextul întăririi relațiilor de cooperare cu Unitățile de Informații Financiare, Oficiul a pus accentul pe continuarea realizării unui **schimb calitativ de informații**. În general, cererile de informații transmise în anul 2010 de către Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor către alte FIU-uri, au vizat, în continuare, obținerea unor informații care să vină în sprijinul soluționării analizelor financiare și să completeze circuitul financiar al fondurilor supuse procesului de spălare a banilor. Comparativ cu anii precedenți când s-a înregistrat „un boom” al numărului de solicitări de informații (în anul 2008 au fost transmise 417 cereri, iar în anul 2009 - 337), în acest an, numărul cererilor transmise de O.N.P.C.S.B. către partenerii săi din străinătate a fost simțitor înjumătățit, diminuându-se până la cifra de **145 de cereri de informații transmise**. În acest sens, menționăm faptul că în anul 2010 Oficiul a adoptat o nouă poziție față de instrumentul „schimbul de informații”, bazându-se, în primul rând, pe existența unui echilibru între input și output, evitarea supraîncărcării unor FIU-uri cu cererile Oficiului și transmiterea, cu responsabilitate, a acestora.

De asemenea, în anul 2010, O.N.P.C.S.B. a primit de la FIU-urile din străinătate un număr de **188 de cereri de informații**, mai mult decât cererile primite în anul 2008 (100 de cereri) și relativ similar cu numărul cererilor primite în anul 2009 (185 cereri de informații). Astfel, în anul pe care îl analizăm, O.N.P.C.S.B. a fost partenerul de colaborare, în ceea ce privește cererile de informații primite, pentru un număr de aproximativ 38 Unități de Informații Financiare din străinătate, aflate în special în Statele Membre UE.

CAPITOLUL II

Principalele direcții privind activitatea de colectare și analiză a informațiilor și cea de supraveghere și control

2.1. Activitatea de analiză și prelucrare a informațiilor financiare în anul 2010: indicatori sintetici și evoluții instituționale:

Procesul de analiză financiară derulat la nivelul Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor reprezintă activitatea de bază specifică unei Unități de Informații Financiare, în modalitatea în care aceasta este stipulată prin prevederile art.19 alin.2 din Legea nr.656/2002 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit prevederilor textului sus-menționat, Oficiul „primește, analizează, prelucrează informații și sesizează”, atunci când se constată indicii temeinice de spălare a banilor, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. În cazurile în care se constată indicii temeinice de finanțare a actelor de terorism, Oficiul sesizează, concomitent, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Serviciul Român de Informații.

Activitatea de analiză și prelucrare a informațiilor constituie un element definitoriu, apt să aducă un plus de valoare informațiilor financiare primite din partea entităților raportoare și să atribuie acestora un caracter investigativ operativ, pentru a putea fi valorificate corespunzător de către organele de aplicare a legii. Această activitate stă la baza definirii rolului Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor în cadrul sistemului național de prevenire și combatere a spălării banilor. Astfel, plasarea unei Unități de Informații Financiare în intervalul delimitat pe de o parte de sectorul privat, subiect al obligațiilor de raportare și principala sursă de informații, iar pe de altă parte de organele de aplicare a legii, a avut ca premisă dezvoltarea unui sistem național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării actelor de terorism, bazat pe încrederea reciprocă între actorii implicați.

Procesul de analiză financiară contribuie în mod direct la susținerea acestui sistem, în primul rând, prin asigurarea confidențialității depline a securității informațiilor prelucrate și a anonimatului în ceea ce privește tranzacțiile suspecte raportate, fapt de natură să prevină generarea unor riscuri reputaționale la nivelul entităților raportoare, iar în al doilea rând, prin calitatea produsului generat, care să ajute la înfăptuirea cu succes a urmăririi penale și la stoparea activității infractorilor și a grupărilor infracționale.

Procesul de raportare și colectare a informațiilor în sistemul informatic al O.N.P.C.S.B.

În cursul anului 2010, la nivelul Oficiului a continuat implementarea proiectelor demarate în perioada anterioară, în vederea asigurării condițiilor necesare pentru transmiterea de către entitățile raportoare a datelor prevăzute de lege și rezolvarea cu celeritate a Rapoartelor de tranzacții suspecte, precum și a altor tipuri de sesizări primite de Oficiu, după cum urmează:

1. Sistemul de Raportare on-line pentru entitățile raportoare

Prin facilitățile pe care le oferă, respectiv preluarea și validarea automată a datelor, se asigură simplificarea și rapiditatea activităților de colectare a raportărilor transmise în conformitate cu prevederile Legii nr. 656/2002, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, o activitate esențială pentru Oficiu, care este însă realizată de entitățile raportoare în diverse moduri și formate, a putut fi standardizată, micșorând timpul și efortul uman, necesare pentru încărcarea acestora în bazele de date.

În vederea popularizării aplicației și pentru a determina utilizarea ei de cât mai mulți raportori, au fost efectuate instruirii în diferite zone ale țării, la care au fost invitate diferite categorii de entități raportoare, respectiv notari, avocați, societăți de asigurare, cazinouri, agenții imobiliare, case de schimb valutar, auditori, experți contabili, consultanți fiscali, etc.

În același timp, noua aplicație a fost implementată și în relația cu instituțiile de credit, în scopul creșterii acurateței în ceea ce privește colectarea datelor, precum și pentru asigurarea unui schimb rapid de informații între Oficiu și aceste entități.

2. Conexiuni noi în vederea obținerii de noi informații în analiza cazurilor la nivelul O.N.P.C.S.B.

Având în vedere necesitatea obținerii de noi informații care să fie utilizate în cadrul activității de analiză, au fost dezvoltate conexiunile on-line deja existente cu diverse instituții (Oficiul Național al Registrului Comerțului, Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Administrației și Internelor) și s-a realizat conectarea la baza de date a Autorității Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară, existând astfel posibilitatea obținerii rapide de date și informații cu privire la imobilele existente în evidența acesteia.

De asemenea, cu toate că sumele destinate investițiilor au fost reduse în cursul anului 2010, s-a reușit achiziționarea unui server și a unui număr de 15 stații de lucru și 10 imprimante, fiind îmbunătățite condițiile pentru buna desfășurare a activității personalului Oficiului.

Analiza financiară

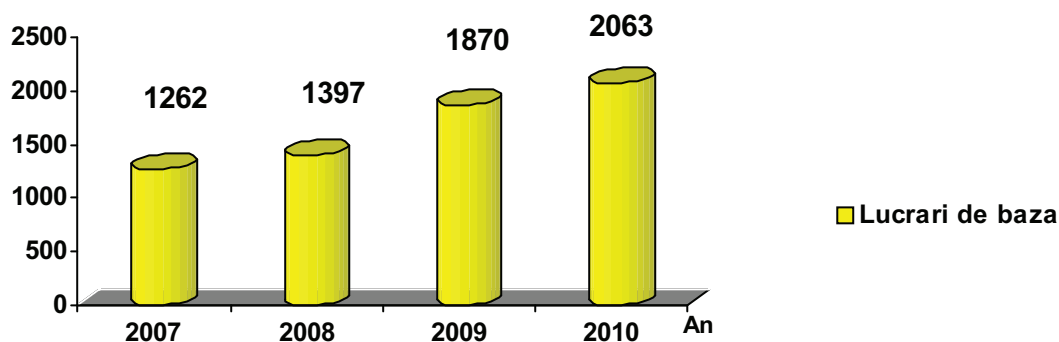
Analiza financiară operativă reprezintă nucleul procesului de analiză derulat de Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor și vizează prelucrarea datelor din toate sursele și informațiile disponibile instituției, în toate cazurile concrete ce au la bază rapoartele de tranzacții suspecte înaintate de entitățile

raportoare sau sesizările primite în condițiile legii. Acest proces are un caracter preponderent reactiv, fiind, în cea mai mare parte, situat într-o secvență temporală ulterioară momentului derulării tranzacțiilor suspecte. Excepție fac situațiile în care entitățile raportoare semnalează tranzacții suspecte neefectuate, fondurile fiind implicate în operațiuni în legătură cu care există suspiciuni că vor fi folosite în scopul spălării banilor sau finanțării actelor de terorism.

În acest context, în cursul anului 2010, au intrat în analiză un număr de 3.477 rapoarte de tranzacții suspecte/sesizări, acest număr fiind în creștere față de 2009 (an în care au fost primite 2.771 rapoarte de tranzacții suspecte/sesizări) cu 25%.

De asemenea, urmare analizării acestor rapoarte, s-a constatat o creștere a calității acestora, sub aspectul completării corecte a datelor și furnizării unor informații utile pentru analiză, iar unul dintre factorii care au condus la această creștere a fost participarea analiștilor financiari la seminariile organizate cu entitățile raportoare.

În ceea ce privește numărul de lucrări de bază intrate în analiză, acesta a crescut în anul 2010 față de anul 2009 cu 11%.

Referitor la operațiunile suspecte raportate ca neefectuate, precum și operațiunile efectiv suspendate de Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor în cursul anului 2010, au fost transmise 12 rapoarte de tranzacții suspecte conținând operațiuni neefectuate, din care:

- în 6 cazuri Plenul Oficiului a decis suspendarea operațiunilor, suma totală pentru care s-a dispus suspendarea fiind de 829.171 euro și 234.104 RON. De precizat că în 2 cazuri s-a solicitat P.I.C.C.J. prelungirea suspendării operațiunilor;

- în 6 cazuri Plenul Oficiului a decis nesuspendarea operațiunilor.

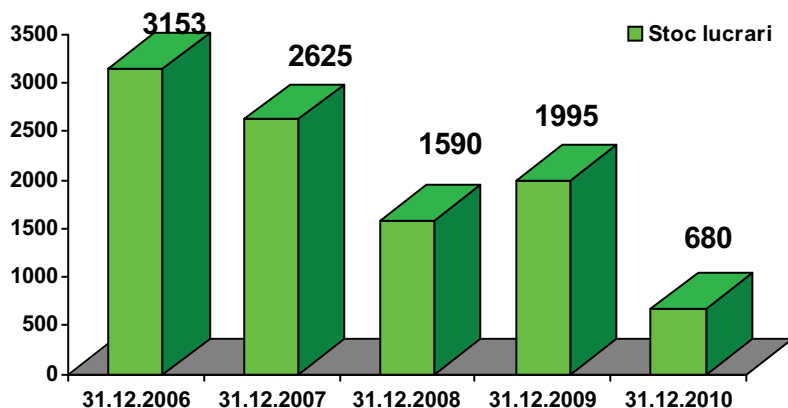
Semnificativ este faptul că, din suma totală pentru care Oficiul a dispus suspendarea efectuării operațiunilor, pentru suma totală de 654.000 euro și 234.104 RON, a fost dispusă măsura sechestrului de către unitățile de parchet, iar pentru suma de 170.871 euro a fost dispus sechestrul de către A.N.A.F.

Totodată, în cursul anului 2010, un accent deosebit a fost pus pe procedurarea procesului de analiză, scopul primar fiind operaționalizarea activităților, astfel încât intervalul mediu de timp necesar pentru prelucrarea informațiilor primite de Oficiu și includerea lor într-un produs de analiză cu valoare investigativă să scadă considerabil. Această măsură a fost necesară și datorită faptului că stocul lucrărilor aflate în analiză financiară era suficient de mare, depășind capacitatea operațională a Oficiului.

Pentru eficientizarea activității de analiză financiară, au fost luate și alte măsuri, principalele linii de acțiune privind reevaluarea indicatorilor de risc folosiți în cadrul procesului de analiză, crearea unui compartiment de analiză preliminară și modificarea metodologiei interne de analiză și prelucrare a informațiilor.

În principal, scopul creării acestui compartiment a fost, pe de o parte, sortarea rapoartelor de tranzacții suspecte în funcție de gradul de risc identificat, stabilit în baza unor indicatori de risc privind spălarea banilor și finanțarea actelor de terorism, iar pe de altă parte, transmiterea cu operativitate a răspunsurilor la solicitările de date și informații adresate Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor de către unitățile de parchet în baza art. 6 alin. 4 și 5 din Legea nr.656/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, stocul de lucrări aflat în analiză aprofundată a fost redus în anul 2010 față de anul 2009, cu peste 66%, situându-se, la 31.12.2010 la 680 lucrări, față de 1.995 lucrări la începutul anului, în condițiile în care numărul lucrărilor intrate în analiză în cursul anului 2010 a fost în creștere față de anul 2009 (11%). Această măsură de reducere a stocului de lucrări și, implicit, a evitării unei supraîncărcări a analiștilor financiari, care permite efectuarea, cu operativitate, a lucrărilor din portofoliu, se înscrie și pe linia implementării recomandărilor incluse în Raportul de evaluare Moneyval din anul 2008, care, la Recomandarea FATF nr. 26 – Funcționarea Unității de Informații Financiare – specifică necesitatea analizării rapide și în mod eficient a stocului de lucrări rămase nerezolvate din anii anteriori.

Totodată a fost reevaluat procesul de analiză financiară aprofundată, astfel încât acesta să nu se transforme în unul de investigație financiară și să nu conducă la dublarea unor activități ce sunt specifice autorităților de aplicare a legii.

În acest scop, procesul de analiză financiară aprofundată se axează pe utilizarea maximă a informațiilor structurate, disponibile în cadrul bazelor de date proprii sau celor la care Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor are acces, în scopul limitării solicitărilor de informații adresate autorităților publice și sectorului privat, obiectivul constând în evitarea generării unui consum suplimentar de resurse.

Tot în acest context, în cursul anului 2010 a fost demarat un proces de testare a unor aplicații informatice specifice procesului de analiză a informațiilor, care au menirea de a eficientiza acest proces, atât din punct de vedere al timpului necesar efectuării analizei financiare, cât și al volumului de date ce pot fi procesate.

De asemenea, un aspect deosebit a vizat reevaluarea modului de prezentare a produsului rezultat în urma analizei financiare efectuate, obiectivul avut în vedere fiind accentuarea caracterului vizual al datelor astfel încât să fie ușurat în mod considerabil procesul de asimilare a informației de către beneficiarul final al acesteia. Astfel, fiecare produs rezultat în urma analizei financiare urmează a fi însoțit, în principal, de două tipuri de redare grafică a informațiilor:

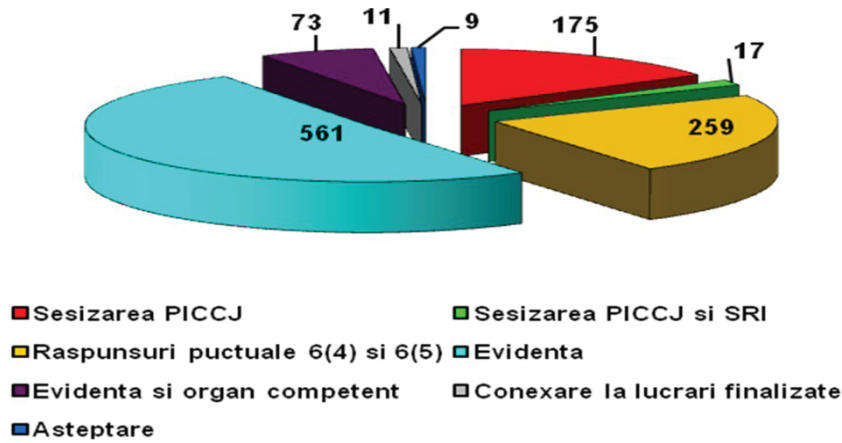
- diagrame asociative bazate pe tipuri de legături (asociere, administrare, control, etc.) stabilite între diferite entități (persoane fizice, persoane juridice, conturi, bănci, etc.);
- diagrame tranzacționale cu luarea în considerare a factorului timp, bazate pe fluxuri financiare derulate între conturile deținute de persoanele fizice și juridice analizate.

În acest context trebuie menționat faptul că, la nivelul anului 2010, au fost supuse dezbaterii Plenului Oficiului 1.233 lucrări de bază⁴, în urma analizei acestora fiind decise următoarele:

- număr de lucrări finalizate cu sesizarea P.I.C.C.J. – 175;
- număr de lucrări finalizate cu sesizarea P.I.C.C.J. și S.R.I. – 17;
- număr de lucrări finalizate ca răspuns la solicitări de informații în baza art. 6(4) și 6(5) din Legea nr.656/2002, cu modificările și completările ulterioare – 259;
- număr de lucrări trecute în evidență, cu sesizarea organului competent, conform art.6 (8) din Legea nr.656/2002, cu modificările și completările ulterioare – 73, din care un număr de 24 de lucrări au fost transmise la P.I.C.C.J.;
- număr de lucrări trecute în evidență – 561;
- număr de lucrări conexe la lucrări finalizate – 11;
- număr de lucrări finalizate cu răspunsuri către diverse instituții – 2;
- număr lucrări trecute în așteptare – 9;
- număr lucrări pentru care s-a decis analiza aprofundată - 31
- alte soluții – 110.

Dintre lucrările supuse dezbaterii Plenului Oficiului, în cursul anului 2010 structura lucrărilor de bază finalizate în cadrul Direcției de Analiză și Prelucrare a Informațiilor (D.A.P.I.) este următoarea:

⁴ Numărul soluțiilor pronunțate depășește numărul lucrărilor analizate în ședințele de plen întrucât, în mai multe situații, prin aceeași decizie s-au pronunțat două sau mai multe soluții

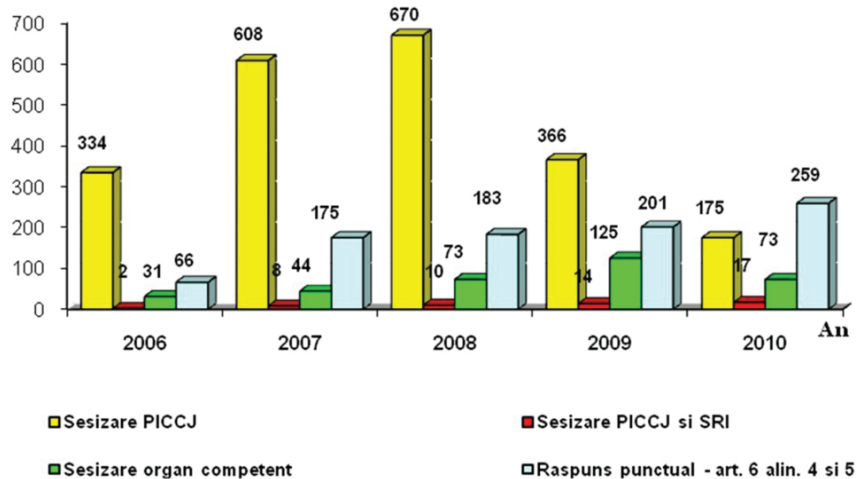

Analizând situația lucrărilor finalizate în anul 2010, se constată faptul că numărul sesizărilor transmise organelor competente, pe fiecare categorie de sesizări, a crescut până la nivelul anului 2008, iar începând cu anul 2009 s-a menținut creșterea doar pentru sesizările transmise P.I.C.C.J. și S.R.I.

În ceea ce privește numărul de sesizări transmise P.I.C.C.J., în conformitate cu art. 6 alin. 1 din Legea nr. 656/2002, cu modificările și completările ulterioare, acesta a scăzut în anul 2010 față de anul 2009 cu 48%, însă în anul de referință, scopul urmărit a fost acela de a furniza, principalului beneficiar al sesizărilor Oficiului, lucrări de o calitate superioară, pe baza unor criterii esențiale, definite în metodologia de procesare a informațiilor adoptată în acest an.

Mai mult, Oficiul a pus accentul pe analizarea atât a rechizitoriilor, cât și a soluțiilor de neîncepere a urmăririi penale dispuse de procurori având la bază sesizările transmise anterior Parchetului de către Unitatea de Informații Financiare, analiză care a condus la o aliniere a procesului de analiză cu aspectele de ordin procedural penal vizate în instrumentarea cazurilor de spălare a banilor/finanțare a terorismului.

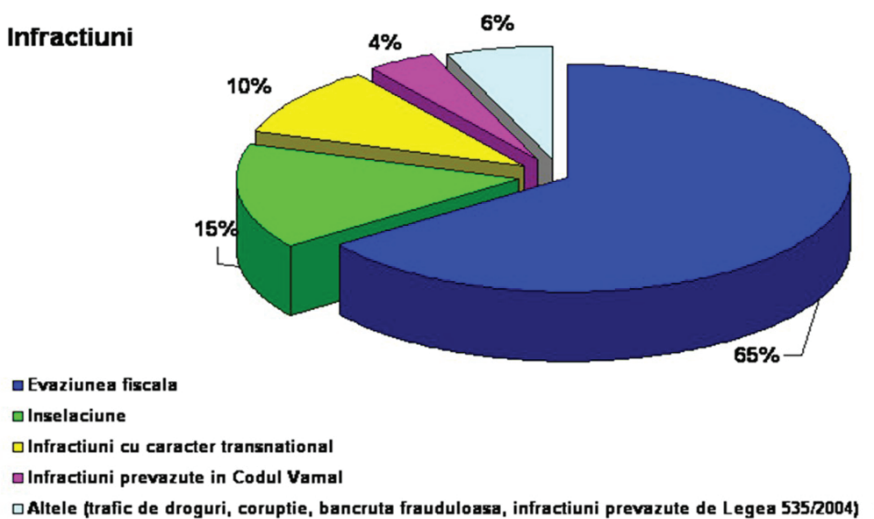
Per ansamblu însă, sesizările transmise de Oficiu la P.I.C.C.J., conform art. 6 din legea specială, se ridică la numărul de 475 de lucrări, care reprezintă 88% din totalul lucrărilor soluționate cu decizia de transmitere a unor sesizări către autorități de aplicare a legii (în 537 cazuri).

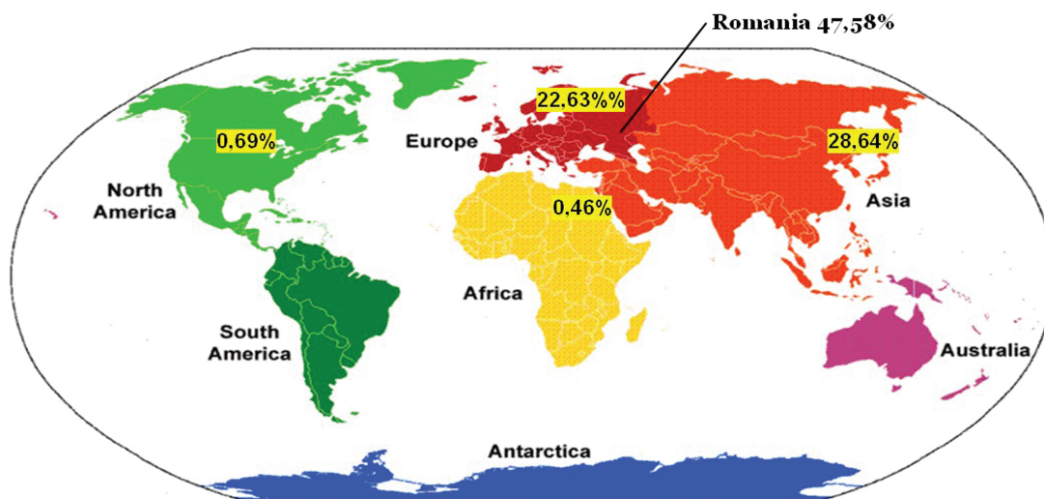
Din sesizările analizate de Plenul Oficiului și transmise Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, care au avut la bază indicii temeinice de operațiuni de spălare a banilor/finanțare a unor acte de terorism (192 sesizări), a rezultat o sumă de peste 385 milioane euro, iar numărul de persoane fizice suspecte a fi implicate în astfel de operațiuni a fost de peste 554.

De asemenea, analizele financiare efectuate în cursul anului 2010 a evidențiat faptul că, din totalul sesizărilor înaintate organelor de cercetare penală, principala infracțiune generatoare de bani murdari a fost evaziunea fiscală, care a fost identificată în 65% din cazurile în care au fost relevate indicii temeinice cu privire la săvârșirea infracțiunii de spălare a banilor. În alte 15% din cazuri infracțiunea generatoare de bani murdari a fost înșelăciunea, în 10% din cazuri au fost puse în evidență infracțiuni cu caracter transnațional, în 4% din cazuri – infracțiuni prevăzute în Codul Vamal și în 6% din cazuri s-au identificat alte infracțiuni generatoare de bani murdari (trafic de droguri, corupție, bancrută frauduloasă, infracțiuni prevăzute de Legea nr.535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului, etc).

Infracțiuni

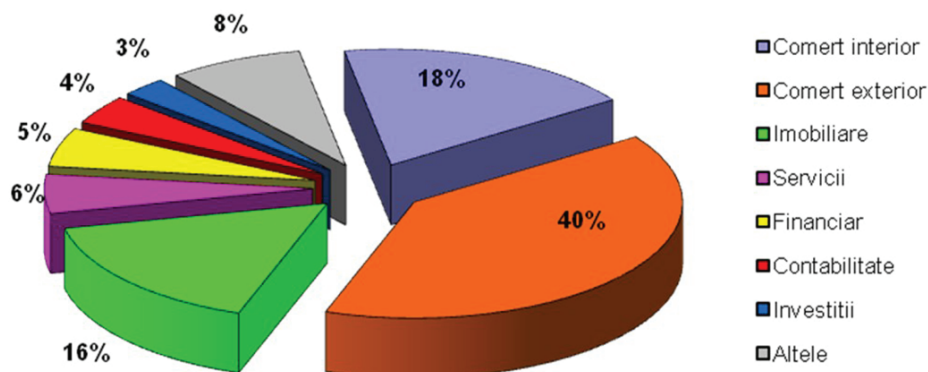

Cu privire la cetățenia persoanelor suspecte de a fi săvârșit infracțiunea de spălare a banilor și care au fost semnalate P.I.C.C.J. sau S.R.I. 47,58% sunt cetățeni români, 28,64% sunt cetățeni asiatici și 22,63% cetățeni din alte state europene. Cetățenii din America de Nord și Africa sunt reprezentați în procente mai mici de 0,69%, respectiv 0,46%.

Analizând sursele de proveniență a sumelor supuse reciclării, constatate în analizele financiare finalizate în anul 2010, rezultă că printre domeniile de activitate cele mai vulnerabile se află „comerțul interior”, „comerțul exterior”, „imobiliar”, „financiar” și cel al „serviciilor”.

Domenii

Așa cum se poate constata din graficele prezentate mai sus, analiza strategică tinde să vadă fenomenul infracțional în ansamblul său și să acționeze în consecință.

2.2 Tehnici de spălare a banilor identificate de O.N.P.C.S.B. în procesul de analiză financiară în anul 2010

În cursul anului 2010 a fost pus un accent deosebit pe sporirea caracterului proactiv al instituției, în susținerea obiectivului său principal de asigurare a suportului cu informații și analize financiare pentru toate agențiile de aplicare a legii din România, cu respectarea canalelor de diseminare prevăzute de Legea nr. 656/2002, cu modificările și completările ulterioare.

În condițiile unui sistem financiar deosebit de activ și flexibil, caracterizat prin creșterea permanentă a numărului de tranzacții financiare și stratificarea lor tot mai complexă, sarcina Oficiului de identificare a operațiunilor care au ca scop spălarea banilor și finanțarea actelor de terorism devine din ce în ce mai dificilă. În acest sens, a apărut necesitatea unei schimbări în modul de abordare a activității specifice, prin adoptarea unui proces de management al procesului de analiză, bazat pe interpretarea cât mai eficientă a informațiilor disponibile în mod direct.

Astfel, în cursul anului 2010 s-a urmărit susținerea procesului de analiză financiară operativă cu dezvoltarea unui sistem paralel de analiză strategică, bazat pe elaborarea unor analize financiare de ansamblu asupra fenomenului de spălare a banilor, apte să genereze previziuni în legătură cu evoluțiile fenomenului, astfel încât resursele Oficiului să fie alocate cât mai eficient pentru controlul acestora.

Din analizele financiare efectuate în cursul anului 2010, s-au desprins concluzii cu privire la existența unor domenii predilecte în care activează persoanele implicate în săvârșirea unor infracțiuni de spălare a banilor, cele mai semnificative fiind următoarele:

1. Derularea unor activități de comerț cu produse perisabile pentru fraudarea TVA aferentă unor tranzacții intra-comunitare

Tehnicile de spălare a banilor specifice acestui domeniu se bazează, în principal, pe specularea caracterului flexibil al legislației fiscale, aspect coroborat cu viteza sporită de tranzacționare a unor mărfuri cu un caracter vandabil foarte ridicat (ex. mărfurile perisabile).

Astfel, grupuri de persoane cointeresate (și care au, în general, aceeași naționalitate) înființează mai multe societăți comerciale, ce urmează a se constitui într-o rețea de distribuție complexă, al cărei scop constă în vânzarea rapidă a mărfurilor perisabile.

Ulterior, persoanele cu cea mai puternică influență în cadrul grupului, înființează pe numele unor persoane interpușe, societăți comerciale „săgeată” folosite pentru achiziția intracomunitară de produse cu caracter vandabil ridicat (ex. fructe, legume), operațiuni pentru care legislația fiscală prevede aplicarea regimului de taxare inversă. Mărfurile astfel achiziționate sunt facturate ulterior fie direct către societăți din cadrul rețelei de distribuție, fie către alte persoane juridice interpușe.

Pentru operațiunile interne, firmele „săgeată” colectează doar ipotetic TVA (ele funcționând pe principiul firmelor fantomă), în vreme ce societățile comerciale de distribuție vor deduce TVA-ul aferent „achizițiilor de la furnizor” folosind ca documente justificative facturile întocmite de firma „săgeată”.

În majoritatea cazurilor, asociații-administratorii declarați ai firmelor „săgeată” sunt cetățeni străini care au părăsit țara, astfel încât aceștia nu pot fi trași la răspundere de organele de aplicare a legii.

Din punct de vedere financiar, analizele pe conturile deținute de persoanele juridice implicate au relevat faptul ca firmele de distribuție virează, în fapt, sumele incluse în documentele emise de firma „săgeată”, în contul acesteia deschis la bancă, pentru a evita eventualele suspiciuni ale organelor de control fiscal.

Fondurile colectate în conturile firmelor „săgeată” și care reprezintă, în fapt, venit infracțional, sunt spălate prin două modalități predilecte:

- **fie banii sunt transferați prin sistemul bancar, la extern, folosindu-se justificări nerezale de tipul *plată avans pentru importul de bunuri*.** În acest fel, banii ajung în jurisdicțiile naționale ale celor implicați în sistem, sub forma unor fonduri licite;
- **fie se retrag sume semnificative în numerar** (greu de urmărit), direct de la casieria băncii sau de la ATM-uri, în scopul ruperii fluxului documentar ce ar putea fi folosit ca probe de autoritățile de aplicare a legii în cadrul unor eventuale proceduri judiciare. Ulterior, acest numerar este reintegrat în sistemul financiar prin depunerea sa în conturile societăților comerciale din cadrul rețelei de distribuție, cu justificarea „*creditare societate*”.

În cursul anului 2010, a fost observată o tendință de sporire a complexității rețelelor implicate în acest domeniu, însoțită de o sporire a stratificării sumelor rezultate, în special, prin *plimbarea* lor prin mai multe conturi înainte de a fi retrase în numerar sau transferate la extern.

2. Folosirea sistemelor de transmitere rapidă a banilor pentru spălarea banilor murdari

Specificul sistemelor de transmitere rapidă a banilor permite persoanelor interesate de spălarea unor sume de bani să transfere fonduri prin circuite transnaționale complexe beneficiind de următoarele caracteristici atractive: eficiență, rapiditate, discreție, ușurință în folosire și costuri reduse.

Analizele financiare efectuate în cadrul Oficiului au pus în evidență un mod de operare specific persoanelor care folosesc aceste sisteme, din ce în ce mai accesibile pe piața românească, pentru a spăla sume de bani prin disocierea beneficiarului real de originea ilicită a fondurilor: diverse persoane domiciliat în localități

diferite din țară ridică, pe parcursul unui interval scurt de timp, de la aceeași agenție ce furnizează servicii de transfer rapid de bani, sume de bani cuprinse între 2.000 – 3.000 euro, fondurile respective provenind din aceeași țară străină. Majoritatea acestor beneficiari au fie vârste înaintate, fie sunt foarte tineri, și, de regulă, sunt însoțiți la bancă de o persoană, care îi aștepta la ieșirea din sediul agenției, și căreia îi predau imediat suma, în schimbul unui comision nesemnificativ.

Analiza acestui mod de operare a scos în evidență două fenomene distincte:

- pe de o parte, acest mecanism este folosit pentru acumularea în România a unor fonduri rezultate din săvârșirea de către cetățenii români a unor infracțiuni pe teritoriul altor state - astfel, produsul infracțional este adus în România în scopul sustragerii lui de sub autoritatea judiciară a statului unde a fost generat și pentru a susține nivelul de trai al participanților la infracțiunile premisă,
- pe de altă parte, România este folosită ca jurisdicție tampon, în fluxul fondurilor ilicite către alte jurisdicții din estul Europei. În acest caz, persoanele beneficiare ale sumelor prin transfer rapid de bani sunt imediat instruite, de regulă, prin mesaje de tip text primite pe telefonul mobil, să fracționeze suma și să o transmită prin același sistem către persoane fizice din alte state.

3. Infracționalitatea informatică

Spălarea banilor obținuți din infracționalitate informatică a cunoscut, în ultimul timp, o dinamică deosebită, grupările care acționează în acest domeniu obținând sume ilicite prin postarea spre vânzare, pe site-uri specializate, a unor bunuri care nu există în realitate.

Specificul financiar al acestui tip de activitate infracțională, constă în principal în faptul că produsul infracțiunii este obținut în mod invariabil în conturi și nu în numerar.

În acest fel, grupările implicate sunt stimulate să utilizeze tehnici financiare de transfer care să disocieze originea fondurilor de beneficiarul lor real și care speculează, în principal, problemele juridice legate de cooperarea internațională între autoritățile judiciare din statele afectate.

Astfel, sumele care constituie produsul infracțional sunt supuse unui proces de spălare prin transferul lor succesiv în mai multe conturi folosindu-se justificări nereale de tipul „împrumut”, după care ele sunt dirijate către conturile deschise, în general, pe numele membrilor cu cea mai mică importanță în cadrul grupării.

În astfel în evidență sume foarte mari, primite în cont de persoane tinere care nu au un istoric financiar și a căror situație materială nu poate justifica fondurile aflate la dispoziție.

Din aceste conturi, banii sunt retrași în numerar prin intermediul ATM-urilor pentru ruperea fluxului documentar ce ar putea fi folosit ca probe de autoritățile de aplicare a legii în cadrul unor eventuale proceduri judiciare.

4. Spălarea banilor prin intermediul paradisurilor fiscale

Din analizele financiare efectuate în cadrul Oficiului s-a constatat că sunt efectuate multiple transferuri de la/către parteneri din paradisuri fiscale.

În general aceste transferuri au ca justificare tranzacții comerciale care nu au o logică economică sau nu își regăsesc corespondentul în patrimoniul societății comerciale din România. Prin folosirea acestor tehnici persoanele juridice își înregistrează cheltuieli deductibile cu influență directă asupra impozitului datorat bugetului de stat.

Procesul de spălare specific acestui tip de activitate rezidă, în principal, în efectuarea unei tranzacții suplimentare între compania off-shore la care au ajuns banii și o altă companie off-shore controlată tot din România, tranzacție de natură să facă imposibilă urmărirea de către autoritățile din România a circuitului banilor, fără o cooperare corespunzătoare cu autoritățile din jurisdicțiile implicate.

Întrucât aceste tranzacții presupun înființarea unor companii off-shore care, la rândul lor, creează alte companii, este greu de precizat cine este persoana care controlează în realitate toate aceste persoane juridice și cine este adevăratul beneficiar al fondurilor.

Pornind însă de la principiul ca sumele implicate în aceste transferuri sunt, în cele din urmă, reintroduse în sistemul financiar românesc pentru a fi reinvestite în scopul obținerii de profit, Oficiul derulează activități de monitorizare a bazelor de date disponibile, pentru identificarea unor tranzacții care pot constitui elemente componente ale acestei modalități de spălare a banilor.

Totodată, dezvoltarea relațiilor de cooperare din ultimii ani au redus în mod semnificativ numărul jurisdicțiilor care pot fi folosite în cadrul unor astfel de activități infracționale, fapt ce permite monitorizarea de către Oficiu a tranzacțiilor cu aceste țări.

5. Folosirea firmelor fantomă pentru decapitalizarea controlată a unor societăți comerciale mari care activează în domeniul construcțiilor, comerț (în special, cu produse agricole, fier vechi sau combustibil), etc.

Analizele financiare efectuate de Oficiu în cursul anului 2010 au scos în evidență caracterul repetabil al unor retrageri semnificative de numerar, din conturile unor societăți comerciale ce au ca obiect de activitate colectarea deșeurilor, comerțul cu cereale sau animale vii, etc.

Pentru aceste operațiuni, persoanele care efectuează retragerile prezintă instituției bancare *borderouri de achiziție (metale, cereale, animale vii) de la persoane fizice, falsificate*. Folosindu-se aceste documente,

persoane înrudite, fără istoric financiar și care uneori sunt analfabete, retrag zilnic în numerar sume de ordinul sutelor de mii de RON.

Banii provin de la marile societăți comerciale cu activitate în domeniul construcțiilor, comerț (în special cu produse agricole, fier vechi sau combustibil), fiind transferați în conturile firmelor care efectuează retragerile în numerar pe baza unor facturi emise de acestea din urmă și care nu însoțesc o marfă reală.

Sistemul se bazează pe problemele logistice pe care le presupune efectuarea de către organele fiscale a unui inventar factual la societățile comerciale mari care activează în domeniul comercializării produselor agricole, achiziției de fier vechi sau de animale.

Firmele folosite pentru scoaterea banilor din circuitul bancar sunt înființate special pentru a servi la efectuarea unor astfel de operațiuni și percep, pentru aceste servicii, comisioane reprezentând un procent din suma retrasă de la bancă.

Astfel, companiile către transmit fondurile sunt decapitalizate în mod controlat, iar bani după ce sunt retrași în numerar sunt predați beneficiarilor reali.

O analiză atentă a tuturor domeniilor predilecte folosite pentru spălarea banilor în cursul anului 2010, a scos în evidență faptul că unul din elementele comune pe care acestea se bazează este reprezentat de folosirea intensivă a numerarului. Caracterul „fungibil” al masei monetare este de natură a face numerarul foarte atractiv pentru persoanele care încearcă să disimuleze originea ilicită a unor fonduri, în special, prin ruperea fluxului documentar aflat la dispoziția autorităților administrative și organelor de aplicare a legii și care s-ar putea constitui în probe în cadrul unei eventuale proceduri judiciare.

Corelarea acestor date cu rezultatele unei analize structurale a informațiilor incluse în bazele de date ale Oficiului au evidențiat, în cursul anului 2010, o tendință accentuată de folosire a acestei modalități financiare de tranzacționare, în special, în faza de stratificare specifică fenomenului de spălare de bani, majoritatea Rapoartelor de Tranzacții Suspecte primite de la entitățile raportoare confirmând acest lucru.

Modul de operare efectiv constă în faptul că persoanele implicate în activități de spălare a banilor, indiferent de fenomenul în care se încadrează, efectuează retrageri semnificative de numerar, după care banii sunt predați unor complici care reintroduc sumele fracționat în circuitul financiar cu diverse justificări nereale, făcând aproape imposibilă stabilirea unei legături directe între sume, în lipsa unor informații legate de complicitatea celor implicați.

În acest context, Oficiul a reacționat prin adaptarea procesului de analiză a informațiilor în sensul cunoașterii permanente a întregului cerc relațional al persoanelor care sunt suspectate că retrag/depun numerar în scopul spălării banilor, scopul fiind acela de a identifica fluxurile corespondente de integrare a sumelor.

Totodată, în cadrul procesului de analiză strategică, Oficiul operează o activitate specifică de monitorizare a bazei de date conținând Rapoartele privind Tranzacțiile cu Numerar, în vederea identificării proactive a unor posibile circuite financiare suspecte al căror scop economic nu justifică explicația prezentată instituției bancare, de către ordonatorul transferurilor și care ar putea avea ca scop ascunderea unor fonduri ilicite.

Exemple de tipologii de spălare a banilor rezultate din analizele efectuate în cadrul Oficiului sunt incluse la **Anexa nr. 3**.

2.3 Prevenirea și combaterea finanțării actelor de terorism și punerea în aplicare a regimului sancțiunilor internaționale

În România, problematica teroristă este abordată dintr-o perspectivă axată pe prevenire, ceea ce presupune concentrarea atenției asupra identificării eventualelor încercări de alimentare a activităților teroriste cu resurse umane, logistice și financiare. În consecință, Oficiul, ca parte componentă a Sistemului Național de Prevenire și Combatere a Terorismului (S.N.P.C.T.) participă, potrivit competențelor stabilite de Legea nr. 656/2002, cu modificările și completările ulterioare, la activitățile de stopare a fluxurilor de finanțare a grupărilor teroriste, prin identificarea unor eventuale operațiuni suspecte de finanțare a terorismului. Participarea la reuniunile tehnice ale Centrului de Coordonare Operativă Antiteroristă (C.C.O.A.) sau la cele ale grupului de experți de la nivelul C.C.O.A., marchează o altă latură a acțiunilor întreprinse de Oficiu pe linia prevenirii și combaterii actelor de finanțare a terorismului.

Componenta fundamentală a activității Oficiului în domeniul finanțării terorismului este reprezentată de activitățile de prevenire, care implică realizarea și dezvoltarea schimbului de date și informații cu toate autoritățile, instituțiile și componentele mecanismului național cu atribuții în domeniu, ca element activ al performanței analizelor de specialitate dar și dezvoltarea unui mecanism de supraveghere și control care să activeze gradul de participare al entităților raportoare la dezvoltarea mecanismului național, inclusiv prin activități de formare profesională.

Pornind de la deciziile luate la nivel internațional cu privire la combaterea finanțării terorismului prin îndepartarea resurselor de finanțare și prin restricționarea accesului teroriștilor la sistemele financiare (cele 9 Recomandări Speciale GAFI/FATF), precum și deciziile adoptate în procesul de implementare a regimului sancțiunilor internaționale, Oficiul, în cadrul cooperării interne și internaționale active, poate demara acțiuni specifice de investigații financiare, în situația în care instituția ar primi date și informații privind posibile persoane suspecte de finanțare a actelor de terorism (datele referitoare la: numărul rapoartelor de tranzacții suspecte sau

al cererilor de informații incluzând posibile operațiuni suspecte de finanțarea actelor de terorism; numărul de sesizări conținând suspiciuni de finanțare a actelor de terorism înaintate de Oficiu către P.I.C.C.J și S.R.I, conform competențelor prevăzute de Legea nr.656/2002, cu modificările și completările ulterioare, cetățenia persoanelor suspecte de a fi săvârșit infracțiunea de spălare a banilor sau de finanțare a actelor de terorism, cetățenia ordonatorilor tranzacțiilor în cauză, cuantumul sumelor implicate în astfel de operațiuni, se regăsesc descrise în Capitolului II, pct.2.2 din cadrul acestui Raport).

Din punct de vedere tehnic, instrumentele de combatere a finanțării actelor de terorism sunt similare cu cele folosite în cazul spălării banilor: normele standard de cunoaștere a clientului, monitorizarea continuă a tranzacțiilor specifice (precum transferul rapid de bani și transferurile prin swift) și a conturilor clienților care au drept parteneri persoane localizate sau provenind din țări cu risc crescut de acte de terorism. În aceste condiții, recomandările la nivel internațional impun ca toate instituțiile financiare (dar mai ales cele care acționează în afara sectorului financiar) să-și concentreze atenția asupra relațiilor de afaceri și tranzacțiilor cu persoane din țări care nu aplică sau aplică insuficient Recomandările FATF, în special, asupra organizațiilor non-profit și caritabile sau operațiunilor având legătură cu acestea, cerințe care au fost implementate atât în legislația primară, cât și secundară națională în domeniu.

Oficiul, ca parte componentă a Consiliului Interinstituțional, înființat prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.202/2008 privind regimul sancțiunilor internaționale, aprobată și completată prin Legea nr.217/2009, a avut o contribuție activă, la nivel național, în cadrul procesului de modificare a O.U.G. nr.202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale, colaborând astfel cu reprezentanții Ministerului Afacerilor Externe și cei ai Ministerului Justiției, în procesul de adoptare, în regim de urgență, a unui proiect de act normativ în vederea implementării noilor măsuri restrictive adoptate de Consiliul U.E. împotriva Iranului, fiind vorba de aplicarea Deciziei Consiliului 2010/413/PESC privind adoptarea de măsuri restrictive împotriva Iranului și de abrogarea a Poziției comune 2007/140/PESC precum și de Regulamentul (UE) nr. 961/2010 al Consiliului din 25 octombrie 2010 privind măsuri restrictive împotriva Iranului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr.423/2007, care implementează prevederile Deciziei.

Aceste acte ale Consiliului UE vizează noi măsuri restrictive de monitorizare consolidată a activităților instituțiilor financiar-bancare, în scopul prevenirii finanțării activităților de proliferare nucleară. Monitorizarea trebuie realizată prin notificarea, autorizarea și analiza de risc a tranzacțiilor financiare pe relația cu R. I. Iran. Atât decizia, cât și regulamentul adoptate de Consiliul U.E. au lăsat la latitudinea statelor membre desemnarea autorității/autorităților competente și crearea mecanismului de monitorizare pentru aplicarea acestor sancțiuni, fapt pentru care *aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.128/2010 pentru modificarea și completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale, cu modificările și completările ulterioare, a atribuit Oficiului rolul de autoritate competentă de a primi notificări și de a soluționa cereri de autorizare realizându-se astfel reglementarea modului de aplicare a restricțiilor privind anumite transferuri de fonduri și servicii financiare înspre și dinspre Iran.*

Participarea Oficiului la elaborarea raportului național pentru punerea în aplicare a prevederilor Deciziei cadru a Consiliului 2002/475/JAI s-a materializat prin transmiterea, lunară, către S.R.I a contribuției instituției noastre la raportul ENFOPOL, elaborat de Grupul de lucru privind Terorismul (TWG).

Pornind de la recomandarea adresată statelor membre de a folosi în mod activ instrumentele de cooperare internațională în zona relaționării între Unitățile de Informații Financiare pentru eficientizarea activităților de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, Oficiul a participat, în anul 2010, la diverse reuniuni pe problematica combaterii finanțării terorismului și aplicării sancțiunilor internaționale ce au reunit experți internaționali în domeniu (ex. grupurile de lucru UE – SUA sau UE-GCC sau cele la nivelul FATF pentru elaborarea proiectului privind finanțarea proliferării, seminarul Experților din Sectorul Public - Privat din Sud-Estul Europei privind Suprimarea Finanțării Terorismului și Combaterea Extremismului Violent și a Radicalismului care Conduce la Acte de Terorism, etc.). Reprezentarea Oficiului la astfel de manifestări în plan internațional a vizat identificarea acelor soluții practice necesare elaborării unor proceduri clare și transparente de implementare a standardelor internaționale în domeniul prevenirii și combaterii finanțării terorismului pentru entitățile raportoare, care să poată fi aplicate coerent și eficient de către Unitatea de Informații Financiare a României.

În același registru se înscrie și reprezentarea Oficiului la activitățile ocazionate de implementarea Convenției Consiliului Europei privind Spălarea, Descoperirea, Sechestrarea și Confiscarea Produselor Infracțiunii și Finanțarea Terorismului, adoptată la Varșovia, în luna mai 2005, cum ar fi la activitățile Grupului de Lucru însărcinat cu elaborarea Chestionarului de monitorizare a modului de aplicare a prevederilor acestui instrument internațional, precum și la Cea de-a 2-a Reuniune a Conferinței Partilor Convenției, eveniment în cadrul căruia a fost prezentat și aprobat chestionarul ce va sta la baza evaluărilor conformității cu prevederile Convenției. Chestionarul are în vedere analiza elementelor de noutate aduse de Convenție și este un exercițiu diferit de celelalte evaluări, obiectivul fiind acela de a analiza chestiuni ce nu formează obiectul evaluărilor FATF/Moneyval.

Reprezentarea Oficiului în cadrul echipei de evaluatori care a îndeplinit misiunea de evaluare a modului de implementare a acestui instrument internațional de cooperare internațională de către Albania, din punctul de vedere al Unității de Informații Financiare, a constituit o oportunitate de familiarizare a Oficiului cu noile metode de evaluare, având în vedere că România va fi al doilea stat evaluat în această arie.

Pe linia activităților de formare profesională a reprezentanților entităților raportoare, ca element al laturii preventive a finanțării actelor de terorism, în cursul anului 2010, au fost acoperite cu activități specifice instruirii în domeniul CFT și al regimului sancțiunilor internaționale, toate categoriile de entități raportoare din sfera de competență a instituției noastre, experții Oficiului fiind implicați activ și în cadrul unor activități de pregătire cu alte componente ale mecanismului național în domeniu (mai multe detalii privind aceste acțiuni sunt furnizate în cadrul Capitolului III, pct. 3.1). Prin aceste activități s-a urmărit conștientizarea entităților raportoare privind importanța participării la funcționarea eficientă a sistemului, cât și îndeplinirea cerințelor Uniunii Europene în domeniu.

2.4 Supravegherea și controlul entităților reglementate, activități derulate de Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor

Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, în calitatea sa de autoritate de supraveghere asupra entităților raportoare care nu sunt supuse supravegherii unor alte autorități, și-a desfășurat în anul 2010 activitatea de supraveghere prin intermediul unui sistem operațional specific abordării pe bază de risc, stabilind astfel nivelul de expunere al fiecărei entități supravegheate la riscul de spălare a banilor sau finanțare a actelor de terorism.

Astfel, Oficiul a pus accentul pe dezvoltarea și perfecționarea supravegherii off-site, prin introducerea unui sistem de scoring bazat pe evaluarea unor indicatori generali și specifici de risc. Pentru anul 2010, domeniile de referință ale supravegherii off-site au fost reprezentate de sectoarele de activitate care intră în categoria furnizorilor de servicii. În acest sens, se evidențiază societățile comerciale care au prestat servicii unor persoane juridice, respectiv cele care au desfășurat activități de închiriere și subînchiriere a bunurilor imobiliare proprii sau închiriate și cele care au acordat consultanță în afaceri și management.

Numărul entităților supravegheate, precum și domeniile de referință asupra cărora s-a realizat activitatea de supraveghere off-site în anul 2010, sunt prezentate în următorul tabel:

SUPRAVEGHEREA OFF SITE / ANUL 2010	
DOMENIUL DE ACTIVITATE	NUMĂRUL ENTITĂȚILOR SUPRAVEGHEATE OFF-SITE
Consultanță în afaceri și management	7.815
Închirierea și subînchirierea bunurilor imobiliare proprii sau închiriate	722
TOTAL	8.537

Un capitol distinct în procesul de optimizare a activității de supraveghere este reprezentat de elaborarea unui studiu pentru identificarea unor zone de referință față de supravegherea off-site, precum și implementarea acestora în activitatea specifică. Studiul reprezintă cuantificarea rezultatelor obținute în urma unor analize comparative care au vizat macroregiunile și regiunile de dezvoltare ale României, fundamentate de un număr considerabil de criterii socio-economice de evaluare, în raport cu impactul situației financiare actuale.

În ceea ce privește optimizarea procesului analitic de evaluare a entităților supravegheate, Oficiul a elaborat și implementat un sistem nou de supraveghere, denumit Sistemul MAINSET 2.

Sistemul de supraveghere reprezintă instrumentul principal de lucru al activității de supraveghere off-site, fiind un proces analitic de evaluare a unor indicatori de risc, precum și de cuantificare și de încadrare a rezultatelor obținute în intervale prestabilite de risc.

Prin intermediul acestui sistem, Oficiul determină nivelul de expunere al entităților supravegheate față de riscul de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, atât prin prisma nivelului de conformare cu obligațiile legale din domeniu, cât și prin prisma activității efectiv desfășurate de entități și/sau de reprezentanții acestora.

În cursul anului 2010, Oficiul a demarat un proiect privind modificarea și completarea sistemului de supraveghere deja existent, în baza unor analize comparative asupra rezultatelor supravegherii off-site/on-site.

Au fost luate în considerare atât intervalele și indicatorii de risc din cadrul sistemului MAINSET, care era deja implementat la nivelul supravegherii off-site, dar și concluziile analiștilor financiari cu atribuții pe linie de supraveghere și control, privind necesitatea implementării unui proces analitic bazat pe introducerea unor noi indicatori, specifici activității de combatere a spălării banilor/finanțării terorismului. În acest sens, în trimestrul al IV-lea, a fost finalizat și adoptat sistemul MAINSET 2, care a introdus în activitatea de supraveghere off-site mai multe stadii analitice/operationale, suplimentare față de cele deja existente.

Oportunitatea implementării noului sistem de supraveghere, respectiv a componentelor analitice aferente evaluării indicatorilor specifici de risc, a fost legată de necesitatea specializării și optimizării activității de supraveghere off-site, prin evaluarea unor indicatori specifici de spălare a banilor/finanțare a terorismului sau a altor instrumente de lucru similare.

În varianta modificată, sistemul de supraveghere cuprinde un număr de 17 indicatori de risc, față de cei 7 indicatori implementați inițial.

De asemenea, au fost reevaluate categoriile de risc, fiind suplimentate și adaptate noului proces de evaluare și noului sistem de scoring.

Un alt element de noutate introdus de sistemul MAINSET 2 este reprezentat de extinderea suportului informațional față de activitatea de supraveghere off-site, bazat atât pe sursele interne, cât și externe ale instituției.

În vederea creșterii nivelului de conformitate al entităților raportoare față de prevederile legale din acest domeniu, precum și diminuării gradului de expunere al acestora față de riscul de spălare a banilor și de finanțare a actelor de terorism, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a demarat o serie considerabilă de acțiuni de verificare și control, specifice activității de supraveghere on-site.

Activitatea de supraveghere on-site a Oficiului a fost fundamentată de rezultatele supravegherii pe bază de risc (off-site), fiind însă demarate și acțiuni de control în urma unor sesizări transmise de alte autorități de aplicare a legii.

Un element de referință față de activitatea în speță este reprezentat de instruirea pe care specialiștii cu atribuții pe linie de supraveghere și control au asigurat-o reprezentanților entităților controlate în cursul acțiunilor specifice, în vederea cunoașterii obligațiilor legale prevăzute de actele normative în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului. De asemenea, instruirile în cauză au avut în vedere creșterea nivelului de conștientizare față de riscurile pe care le prezintă cele două fenomene infracționale grave.

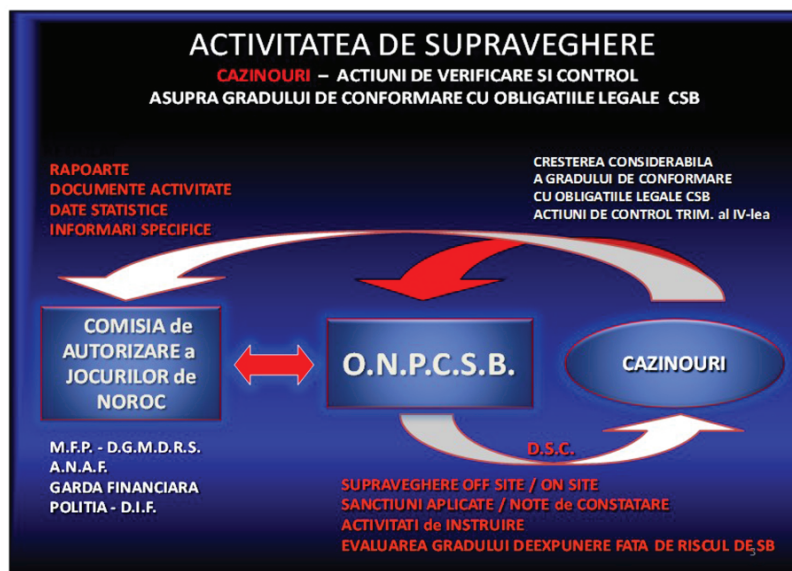
Activitatea de supraveghere on-site a Oficiului a fost desfășurată atât în București, cât și în teritoriu, putând fi evidențiată în anul 2010, după cum urmează:

SUPRAVEGHERE ON-SITE / ANUL 2010	
CATEGORII ENTITĂȚI	NUMĂRUL ENTITĂȚILOR SUPRAVEGHEATE ON-SITE
CAZINOURI	16
FURNIZORI DE SERVICII	98
INSTITUȚII FINANCIARE NON-BANCARE	33
AUDITORI / CONTABILI	8
COMERCIANȚI DE BUNURI ȘI SERVICII	6
TOTAL	
ENTITĂȚI CONTROLATE	161
ENTITĂȚI SANȚIONATE	70
SANȚIUNI APLICATE	625.000 RON (AMENZI) ȘI AVERTISMENTE

În cadrul acestor acțiuni, echipele de control ale Oficiului au sancționat un număr de **70** de societăți comerciale, aplicând avertismente și amenzi contravenționale în cuantum de **625.000 RON (aproximativ 152.500 euro)**. Amenzile și avertismentele aplicate urmare controalelor efectuate de Oficiu au privit neîndeplinirea unor obligații stipulate de Legea nr.656/2002, cu modificările și completările ulterioare, sau îndeplinirea defectuoasă a acestora, dintre care amintim:

Obligație conform Legii CSB/CFT	Procentaj din total amenzi aplicate	Procentaj din total avertismente aplicate
Art. ⁵ 14	67%	88%
Art. ⁶ 3 alin. 6	33%	12%

⁵ Art. 14 - (1) Persoanele juridice prevăzute la art. 8 vor desemna una sau mai multe persoane care au responsabilități în aplicarea prezentei legi, ale căror nume vor fi comunicate Oficiului, împreună cu natura și cu limitele responsabilităților menționate. (1¹*) Persoanele prevăzute la art. 8 lit. a) - d), g) - j), precum și structurile de conducere ale profesiilor liberale prevăzute la art. 8 lit. e) și f) vor desemna una sau mai multe persoane care au responsabilități în aplicarea prezentei legi, ale căror nume vor fi comunicate Oficiului, cu precizarea naturii și limitelor responsabilităților încredințate, și vor stabili politici și proceduri adecvate în materie de cunoaștere a clientelei, de raportare, de păstrare a evidențelor secundare sau operative, de control intern, evaluare și gestionare a riscurilor, managementul de conformitate și comunicare, pentru a preveni și a împiedica operațiunile suspecte de spălarea banilor sau finanțarea terorismului, asigurând instruirea corespunzătoare a angajaților. Instituțiile de credit și instituțiile financiare au obligația de a desemna un ofițer de conformitate subordonat conducerii executive, care coordonează implementarea politicilor și procedurilor interne pentru aplicarea prezentei legi. (2) Persoanele desemnate conform alin. (1) și (1¹) răspund pentru îndeplinirea sarcinilor stabilite în aplicarea prezentei legi. (3) Dispozițiile alin. (1), (11) și (2) nu sunt aplicabile

În figura de mai sus, este prezentată procedura de supraveghere și control aplicată în cazul unei categorii specific de entitate raportoare – cazinoul.

De asemenea, așa cum am menționat într-o secțiune anterioară a acestui raport, în baza completărilor aduse de Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.128/2010 față de prevederile O.U.G. nr.202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale, prin care au fost definite restricțiile privind anumite transferuri de fonduri și servicii financiare, adoptate în scopul prevenirii proliferării nucleare, **Oficiul Național pentru Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor a fost desemnată drept autoritatea competentă să primească notificări, să primească și să soluționeze cererile de autorizare a efectuării unor asemenea tranzacții financiare.** De asemenea, în același context, Oficiului i s-au acordat și atribuții de supraveghere a **punerii în aplicare a restricțiilor privind anumite transferuri de fonduri și servicii financiare, adoptate în scopul prevenirii proliferării nucleare, care vin în completarea celor conferite anterior de art. 17 alin. 1 din O.U.G. nr.202/2008.**

În acest context, conform art. II din O.U.G. nr.128/2010, Oficiul Național pentru Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor a elaborat, la sfârșitul anului 2010 – începutul anului 2011, metodologia de efectuare a notificărilor și de soluționare a cererilor de autorizare a efectuării unor tranzacții financiare, fapt concretizat ulterior prin:

- emiterea Ordinului Președintelui nr. 95/31.01.2011 privind aprobarea Normelor metodologice în materie, cu specificitate asupra aplicării Regulamentului UE nr. 961/2010 privind măsurile restrictive împotriva Iranului;
- înființarea Compartimentului Notificare, Avizare, Transferuri în scopul Prevenirii Proliferării Nucleare, prin Ordinul Președintelui Oficiului nr.3/04.01.2011, structură cu atribuții pe linia implementării O.U.G. nr. 128/2010.

persoanelor fizice și juridice prevăzute la art. 8 lit. k). (4) Instituțiile de credit și instituțiile financiare trebuie să informeze toate sucursalele și filialele lor situate în state terțe asupra politicilor și procedurilor stabilite potrivit alin. (1⁴).

⁶ Art. 3 alin. 6 - Persoanele prevăzute la art. 8 ori persoanele desemnate potrivit dispozițiilor art. 14 alin. (1) vor raporta Oficiului, în cel mult 10 zile lucrătoare, efectuarea operațiunilor cu sume în numerar, în lei sau în valută, a căror limită minimă reprezintă echivalentul în lei a 15.000 euro, indiferent dacă tranzacția se realizează prin una sau mai multe operațiuni ce par a avea o legătură între ele.

CAPITOLUL III
Cooperarea internă și internațională a
Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor în anul 2010

3.1. Cooperarea la nivel național cu instituțiile implicate în prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării actelor de terorism

Relația de cooperare a Oficiului cu autoritățile judiciare este întărită prin prezența a doi reprezentanți în Plenul Oficiului, din partea Ministerului Justiției și a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, cu modificările și completările ulterioare (Legea CSB/CFT) prevede modalitățile concrete de cooperare între FIU și autoritățile judiciare din România (prevederile art. 3 alin. 2, art. 6 alin. 1, alin. 4, alin. 5, alin. 6 și ale art. 27² alin. (1) din Legea CSB/CFT). Potrivit dispozițiilor legale menționate mai sus, beneficiarul exclusiv al informațiilor primite, analizate și prelucrate de Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor este Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (P.I.C.C.J.), sens în care instituția noastră a acordat în anul 2010 o atenție specială relației cu P.I.C.C.J., în vederea creșterii operativității în transmiterea sesizărilor unităților de parchet dublată de caracterizarea acestor sesizări prin calitatea și complexitatea informației conținute, factori hotărâtori în procesul de soluționare a dosarelor instrumentate de procurori având la bază infracțiuni de spălare a banilor.

Prin urmare, în anul 2010 s-a continuat organizarea întâlnirilor periodice între reprezentanții P.I.C.C.J. și cei ai Oficiului, sub atenta coordonare a reprezentantului Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție în Plenul Oficiului, ținta acestor reuniuni operative vizând creșterea calității sesizărilor transmise unităților de parchet prin realizarea unor sesiuni de comunicări dedicate procurorilor și analiștilor financiari, ca instrument al cunoașterii tehnice a infracțiunilor financiare în cadrul sistemului judiciar.

Programele anuale de formare profesională pentru analiștii din cadrul direcției operative a FIU-ului, în vederea unei mai bune observări și analizări a modalităților concrete de spălare a banilor au constituit, de asemenea, o prioritate pentru anul de referință. În acest sens a fost necesar un efort de specializare a analiștilor în domeniul juridic, iar Ministerul Public a contribuit la acest efort prin desemnarea unor procurori care să participe la programele de pregătire profesională. Un punct prioritar al întâlnirilor bilaterale dintre reprezentanții Oficiului și procurori a privit raționamentul juridic din cuprinsul analizelor în urma cărora se formulează concluzia că există indicii de spălare a banilor raportat la elementele constitutive ale infracțiunii.

Punctul de referință pentru evaluarea punctelor de interes în relația P.I.C.C.J.-Oficiu, pornind de la activitatea de bază a instituției, respectiv analiza financiară a informațiilor primite de Oficiu, l-a reprezentat organizarea, în luna februarie 2010, a Conferinței finale prevăzută de Protocolul de Cooperare încheiat între Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, implementat în cursul anului 2009, în baza căruia au fost organizate 7 seminarii regionale de formare în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor, la care a participat un număr de peste 70 de procurori din cadrul Parchetelor de pe lângă Curțile de Apel și Tribunale, precum și procurori din cadrul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, serviciilor și birourilor teritoriale ale acesteia. Urmare concluziilor desprinse cu această ocazie, în perioada august – noiembrie 2010, urmărindu-se cu precădere consolidarea relațiilor cu P.I.C.C.J., în calitate de principal beneficiar al analizelor realizate de Oficiu, în planul organizării interne a FIU România au fost dispuse o serie de măsuri de natură să asigure „eficiența” prin raportarea sesizărilor Oficiului la finalitatea judiciară a investigațiilor efectuate de procurori, așa cum a fost descris pe larg la *Capitolul I din prezentul Raport*.

În ceea ce privește **relația de colaborare cu organismele de Administrare Fiscală din România**, potrivit dispozițiilor Legii nr.656/2002, cu modificările și completările ulterioare, menționăm prezența reprezentantului Ministerului Finanțelor Publice în Plenul Oficiului, care, în prezent, deține și funcția de Președinte al instituției, ceea ce asigură deschiderea pentru conlucrare și înțelegere reciprocă a problemelor de interes comun pentru FIU și autoritățile fiscale din România. În baza actului normativ menționat mai sus, Oficiul are competența de a solicita orice date și informații de la autoritățile fiscale din România (Ministerul Finanțelor Publice, Garda Financiară, Agenția Națională de Administrare Fiscală), aceste date și informații fiind prelucrate și utilizate la nivelul FIU-ului în regim confidențial; ele sunt necesare efectuării analizei de specialitate. De asemenea, Oficiul sesizează de îndată organul competent (Poliție, Garda Financiară, Agenția Națională de Administrare Fiscală etc.) dacă se constată existența unor indicii temeinice de săvârșire a altor infracțiuni decât cele de spălare a banilor sau de finanțare a actelor de terorism.

Informații specifice și de un real folos pot fi obținute de Oficiu din baza de date națională privind conturile, gestionată de Agenția Națională de Administrare Fiscală, care include date despre conturile deschise la bănci din România de către persoane fizice și juridice rezidente. Acest acces este acordat Oficiului, în baza Protocolului de Cooperare privind schimbul de informații, încheiat între FIU, A.N.A.F. și Ministerul Finanțelor Publice în anul 2005, protocol care, la acest moment, se află în procedură de actualizare.

Organizarea unor întâlniri în scopul perfecționării schimbului de expertiză între inspectorii fiscali ai A.N.A.F., comisarii Gărzii Financiare și specialiștii Oficiului, în vederea aplicării, în mod unitar, a legislației CSB/CFT,

precum și pregătirea unor formatori din cadrul FIU-ului și autorităților de aplicare a legii din România în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism, constituie puncte de interes comun pentru instituțiile enumerate mai sus și totodată, măsuri înscrise în Planul de acțiune ce a fost aprobat prin Protocolul privind organizarea cooperării pentru implementarea Strategiei Naționale de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor și Finanțării Terorismului.

Această activitate de formare profesională a fost întărită în anul 2010 de activitățile derulate în cadrul Proiectului de Twinning - Facilitatea de Tranziție „Combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului”, implementat de Oficiu în anul 2010 (prezentat pe larg la Capitolul IV din prezentul Raport), și ne referim aici la instruirea dedicată specialiștilor din Garda Financiară pentru a acționa ca traineri pentru comisarii din unitățile Gărzii, care lucrează în cazurile de combatere a spălării a banilor/a infracțiunilor financiare sau acțiunile realizate pentru specializarea a 4 ofițeri de poliție din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române, pentru a acționa ca traineri pentru ofițerii de poliție care lucrează în cazurile de combatere a spălării a banilor.

În plus față de cele prezentate mai sus, mai poate fi menționat *un alt aspect care arată colaborarea dintre autoritățile de aplicare a legii și autoritățile de control financiar-fiscal*, respectiv, Oficiul, Agenția Națională de Administrare Fiscală, Ministerul Finanțelor Publice și Ministerul Administrației și Internelor, respectiv reprezentarea acestor instituții în Comisia de Autorizare a Jocurilor de Noroc în România, în conformitate cu prevederile O.U.G. nr.77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, cu modificările și completările ulterioare, și Ordinul Comun al M.A.I. și M.F.P., publicat în Monitorul Oficial nr. 529/31.07.2009.

Eforturile deosebite realizate în activitatea de cooperare inter-instituțională în anul 2010 sunt marcate de *două activități cu impact semnificativ pe termen scurt și mediu, respectiv elaborarea Strategiei Naționale de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor și Finanțării Terorismului*, aprobată de Consiliul Suprem de Apărare a Țării în luna iunie 2010 și *aprobarea Planului de acțiune în cadrul Protocolului privind organizarea cooperării pentru implementarea Strategiei Naționale de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor și Finanțării Terorismului*, document semnat în luna septembrie 2010 de toate autoritățile componente ale mecanismului național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, ce cuprinde măsurile necesare implementării obiectivelor și direcțiilor de acțiune stabilite în cadrul strategiei naționale, cu termene, instituții responsabile și indicatori de evaluare a măsurilor ce vor fi întreprinse. Elaborarea și aprobarea acestor două documente, care trasează liniile de acțiune pentru un orizont de timp mai mare, demonstrează capacitatea instituțiilor românești cu atribuții în cadrul *sistemului național de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului* de a interacționa și de a stabili obiective comune, un mecanism de coordonare și creșterea dialogului și cooperării între Ministerul Justiției, Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Ministerul Administrației și Internelor – Inspectoratul General al Poliției Române, Serviciul Român de Informații, Serviciul de Informații Externe, Agenția Națională de Administrare Fiscală, Garda Financiară, Banca Națională a României, Comisia Națională a Valorilor Mobiliare, Comisia de Supraveghere a Asigurărilor, Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private și Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor pentru identificarea deficiențelor legislative și a obstacolelor practice relevante pentru investigațiile financiare.

Dacă privim din perspectiva măsurilor pe care Oficiul și le-a asumat prin acest instrument de lucru, relevante sunt următoarele activități întreprinse de specialiștii instituției noastre:

- În luna decembrie 2010 a avut loc prima întâlnire operațională a grupului de lucru inter-instituțional în vederea implementării Planului de Acțiune, la care au participat reprezentanții Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Ministerului Administrației și Internelor – Inspectoratul General al Poliției Române, Serviciului Român de Informații, Serviciului de Informații Externe, Agenției Naționale de Administrare Fiscală, Gărzii Financiare și cei ai Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor. Cu această ocazie s-au stabilit coordonatele de lucru pentru perioada de implementare a acestui plan (2010-2012), întâlnirile care vor avea loc în anul 2011 pentru analiza sectorială a modului de îndeplinire a măsurilor ce au ca termen decembrie 2010 și martie 2011, precum și graficul ședințelor operative bilaterale sau între mai multe instituții care răspund pentru o singură măsură.

Având în vedere faptul că Protocolul a fost semnat în luna septembrie 2010 și semestrial are loc o dare de seamă cu privire la stadiul implementării măsurilor înscrise în Planul de Acțiune, în ianuarie 2011 a fost programată și a avut loc o întâlnire cu reprezentanții autorităților semnatare ale acestui document pentru analiză, în contextul realizării unui schimb de opinii cu privire la rezultatele efective obținute în perioada octombrie – decembrie 2010, dar mai ales cu privire la acțiunile concrete programate de fiecare instituție pentru realizarea măsurilor ce au ca termen primul semestru al anului 2011.

- În baza Planului de Acțiune, O.N.P.C.S.B. a luat decizia constituirii de grupuri interne de lucru și, în funcție de termenul de realizare a măsurilor asumate de Oficiu, au fost desemnate persoane responsabile care să coordoneze implementarea acestor măsuri, un rol important revenind în acest sens membrilor Plenului Oficiului.

- De asemenea, Oficiul a înaintat o scrisoare către I.G.P.R cu propunerea privind organizarea unei întâlniri în primul semestru al anului 2011 cu reprezentanții Direcției de Investigare a Fraudelor, aparatul central și teritorial, fiind anexat un material cu teme de discuție în cadrul acestei întâlniri bilaterale. O solicitare similară a fost adresată reprezentanților Gărzii Financiare, anticipând că astfel de discuții tehnice vor urmări o evaluare

statistică și o analiză pe baza informațiilor primite de O.N.P.C.S.B, prin efectuarea de controale de către Garda Financiară la operatorii economici implicați.

- La nivelul O.N.P.C.S.B. s-a luat decizia înființării unei baze de date specifice care să cuprindă tipologii și tehnici de investigare folosite în documentarea cazurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului. Această bază va fi disponibilă în trim. II al anului 2011 pentru direcția de specialitate din cadrul Oficiului care se ocupă cu analiza financiară și, după prelucrare, concluziile vor fi puse la dispoziția celorlalte autorități publice competente în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, în vederea întocmirii ghidului de bune practici în domeniul CSB/CFT, în semestrul II al anului 2011.

Vizând implementarea unor noi instrumente de analiză financiară, ca măsură înscrisă în Planul de Acțiune menționat mai sus, la nivelul Oficiului au fost luate decizii administrative care au ca scop: formarea profesională în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism, precum și în domeniul regimului sancțiunilor internaționale a personalului de specialitate din cadrul Oficiului, o analiză comparativă a celor mai bune practici internaționale în domeniu sau creșterea eficienței privind realizarea schimbului de informații în condiții de reciprocitate.

Prezentarea unui bilanț al activităților realizate în planul cooperării interne, în anul 2010, aduce în atenție o *acțiune comună a reprezentanților Oficiului, ai Gărzii Financiare, Agenției Naționale de Administrare Fiscală, Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, și nu în ultimul rând ai Departamentului pentru Luptă Antifraudă*, pentru realizarea unui program privind schimbul de experiență, astfel:

În luna octombrie 2010, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a primit vizita unei delegații a Școlii Superioare de Poliție din Szczytno, instituție academică în cadrul Ministerului de Afaceri Interne și Administrație din Polonia, în implementarea unui proiect privind Prevenirea și combaterea crimei organizate și a terorismului, în condiții de siguranță și dezvoltare socială și economică accelerată și sustenabilă, finanțat din fondurile Ministerului Științei și Educației din Republica Polonă și din fondurile Uniunii Europene. Această vizită a avut ca scop cunoașterea structurii și funcționării agențiilor și instituțiilor din România, sens în care *au fost organizate vizite în România la sediul O.N.P.C.S.B. – FIU România, la sediul Inspectoratului General al Poliției Române (cu specialiștii Direcției de Combatere a Criminalității Organizate), al Gărzii Financiare, la sediul Agenției Naționale de Administrare Fiscală și al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, și la sediul Departamentului pentru Luptă Antifraudă.*

Programul excelent realizat de specialiștii din instituțiile românești care au întâlnit delegația poloneză formată din 5 ofițeri superiori de poliție și prezentările expuse cu ocazia acestor întâlniri, au dat posibilitatea partenerului polonez de a face un schimb de informații cu privire la:

- instrumentele juridice (penale și fiscale) folosite de poliție, procurori și organele judiciare și fiscale în procesul de descoperire, blocare și confiscare a bunurilor provenite din infracțiuni aparținând infractorilor și persoanelor implicate în organizații criminale;
- soluțiile legale și organizatorice aplicabile care sunt folosite în activitățile internaționale pentru descoperirea activelor provenite din infracțiuni, în baza unor acorduri internaționale;
- furnizarea unor date statistice, din punct de vedere al calității și cantității, în legătură cu fraudele, spălarea banilor, obținerea banilor sub pretext fals (taxe și vămi), pierderile la bugetul de stat, valoarea bunurilor descoperite și confiscarea acelor proprietăți.

O altă direcție de acțiune a reprezentat-o *întărirea cooperării cu alte instituții românești implicate în lupta împotriva spălării banilor și a finanțării actelor de terorism*, context în care, în perioada de referință *au fost renegociate și/sau actualizate o serie de protocoale de cooperare existente* (Protocolul privind organizarea cooperării între Serviciul Român de Informații și Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor încheiat în anul 2005 și modificat în anul 2007, Protocolul încheiat între O.N.P.C.S.B. și Autoritatea Națională a Vămirilor și a Convenției încheiate între O.N.P.C.S.B. și A.N.V., Protocolul încheiat între O.N.P.C.S.B. și Uniunea Națională a Barourilor din România și Protocolul încheiat între O.N.P.C.S.B. și Uniunea Națională a Notarilor Publici din România). Totodată, *au fost încheiate trei noi documente de cooperare cu Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, Asociația Profesională a Agenților Imobiliari din România și Camera Consultanților Fiscali din România*, numărul protocoalelor de cooperare încheiate de Oficiu ridicându-se astfel la cifra 38.

În ceea ce privește **relația de colaborare cu autoritățile de supraveghere prudențială și structurile de conducere ale profesiilor liberale**, menționăm realizarea unor *programe anuale de instruire în domeniul CSB/CFT*, ca o parte componentă a politicii de cooperare între sectorul public și sectorul privat, promovată de Oficiu în ultimii ani, politică care urmărește dezvoltarea activităților de conștientizare a entităților raportoare prin implementarea activităților de formare profesională a reprezentanților acestor entități. În cadrul acestui demers, un rol important îl ocupă instituțiile financiare (în special, instituțiile de credit) care furnizează anual peste 90% din numărul total al Rapoartelor de Tranzacții Suspecte primite de Oficiu, fapt pentru care relația de colaborare cu Banca Națională a României, dar și cu Asociația Română a Băncilor, ai căror reprezentanți fac parte din Plenul Oficiului, vizează identificarea acelor probleme speciale cu care se confruntă sistemul financiar pentru a exclude orice risc de implicare a instituțiilor financiare în procesul de spălare a banilor sau de finanțare a actelor de terorism. Relevantă pe acest palier este prezența reprezentantului A.R.B. în Plenul Oficiului la ședințele lunare ale

ofițerilor de conformitate din instituțiile de credit, membre A.R.B, pentru a discuta aspectele de interes în aplicarea legii speciale în domeniu – Legea CSB/CFT sau cazuistica relevantă.

În anul 2010, programele de instruire dedicate entităților raportoare au numărat peste 30 de întâlniri cu reprezentanții entităților raportoare, cum ar fi: *instituții de credit, reprezentanți ai sistemului de asigurări și de pensii private, notari și avocați, brokerii ce activează pe piața de capital sau pentru agenții de marketing, instituții financiar-nebancare, contabili, consultanți fiscali, experți contabili, auditori financiari, agenți imobiliari, cazinouri*, majoritatea acestor seminarii fiind realizate în cadrul Proiectului 2007/19343.01.14 „Combaterea spălării banilor și finanțării terorismului”, implementat de Oficiu în cursul anului 2010. În baza activităților de pregătire profesională desfășurate în anul de raportare, au fost instruite un număr de peste 1.500 de persoane (reprezentanți ai entităților raportoare), lectorii Oficiului aducând în atenția audienței probleme de implementare a legislației, întâlnite în special în activitatea de conformitate, dar și studii de caz/tipologii de spălare a banilor.

Seminariile de instruire pentru entitățile raportoare au fost realizate în baza planului de instruire aprobat la nivelul Oficiului, iar desfășurarea acestora a avut loc cu sprijinul autorităților de supraveghere prudențială și al asociațiilor profesionale, cum ar fi: *Comisia Națională a Valorilor Mobiliare, Comisia de Supraveghere a Asigurărilor, Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private din România, Asociația Română a Băncilor, Uniunea Națională a Notarilor Publici din România, Uniunea Națională a Barourilor din România, Camera Consultanților Fiscali din România, Camera Auditorilor Financiari din România, Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România, Asociația Societăților Financiare din România – A.L.B.*

Totodată, în luna martie 2010 a fost lansat programul pilot de raportare on-line pentru entitățile raportoare prevăzute de Legea nr.656/2002, cu modificările și completările ulterioare, iar în urma testării, a fost acesta a fost pus în funcțiune (în cursul lunii septembrie 2010). Acest sistem de raportare on-line, realizat în cadrul Proiectului PHARE RO2006/018-147.03.17 „Dezvoltarea sistemului instituțional de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului”, asigură un real suport atât pentru entitățile non-financiare, cât și pentru cele financiare. În cadrul întâlnirilor cu reprezentanții entităților raportoare realizate în cursul anului 2010, a fost prezentat acest sistem implementat de Oficiu, cum ar fi, spre exemplu, la întâlnirile organizate în lunile ianuarie, februarie, mai 2010, pentru reprezentanții instituțiilor de credit, pentru notari publici și avocați, reprezentanții agențiilor imobiliare, ai caselor de schimb valutar și cazinourilor.

Nu în ultimul rând, dorim să menționăm alte două activități de cooperare internă la care Oficiul a fost invitat și a participat prin reprezentanții săi, respectiv, Primul forum dedicat luptei împotriva criminalității informatice din România, organizat în luna decembrie 2010, de Ministerul Justiției în cooperare cu Ministerul Afacerilor Externe, Inspectoratul General al Poliției Române, Institutul Național al Magistraturii, Institutul Multimedia Româno-Elvețian și Centrul SECI și întâlnirea pentru prezentarea activității Oficiului în procesul de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării actelor de terorism, cu ocazia vizitei având ca obiect schimbul de experiență între Inspectoratul General al Poliției Române și Poliția din Spania, în baza Programului CEPOL 2010, vizită organizată în luna octombrie 2010.

Actualizarea permanentă a site-ului Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor – www.onpcsb.ro - care cuprinde informații privind obligațiile entităților raportoare, acte normative de interes în domeniu, rapoartele de activitate ale instituției ce conțin date statistice cu privire la rezultatele principalele în domeniul de competență, rapoarte de evaluare ale organismelor internaționale în ceea ce privește funcționarea sistemului național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării actelor de terorism, etc. - măsură de natură să asigure transparența decizională în administrația publică și asigurarea suportului pentru specialiștii Oficiului care participă la programele de instruire organizate de autoritățile de supraveghere, la solicitarea acestora, sunt alte activități care se circumscriu ariei de cooperare inter-instituțională în anul 2010.

3.2. Relațiile internaționale – schimbul de informații financiare, precum și cooperarea cu organizațiile internaționale de profil

Schimbul de informații în anul 2010

La o privire de ansamblu asupra schimbului de informații realizat în anul 2010 de către Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, în calitate de Unitate de Informații Financiare a României, cu instituțiile din străinătate având funcții similare, putem indica faptul că acesta s-a desfășurat în conformitate cu prevederile legii speciale⁷, dar și pe linia acquis-ului comunitar în domeniu, pe care România, în calitate de Stat Membru UE, l-a armonizat în totalitate în cadrul său legal intern, și cea a unor instrumente internaționale specifice pe care țara noastră le-a ratificat, și aici ne referim, în primul rând, la prevederile Convenției⁸ Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului, adoptată la Varșovia, la 16 mai 2005.

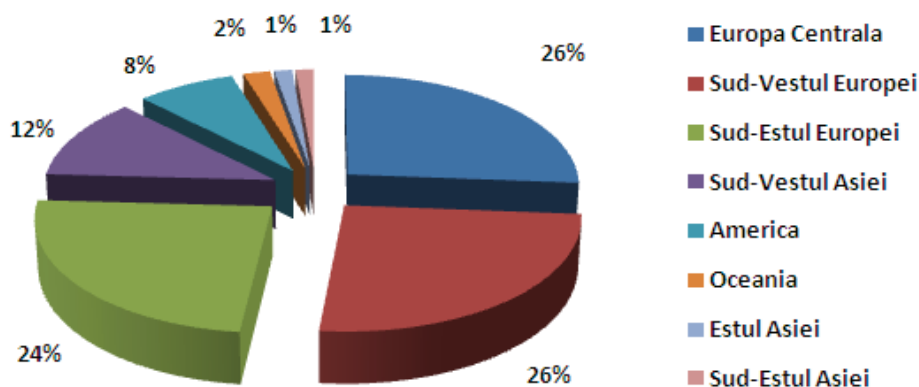
În anul 2010, Oficiul a adoptat o nouă poziție față de instrumentul „schimbul de informații”, bazându-se, în primul rând, pe existența unui echilibru între input și output, evitarea supraîncărcării unor FIU-uri cu cererile Oficiului și transmiterea, cu responsabilitate, a acestora. În general, cererile de informații transmise în anul 2010

⁷ Art. 5 alin 4 din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, cu modificările și completările ulterioare

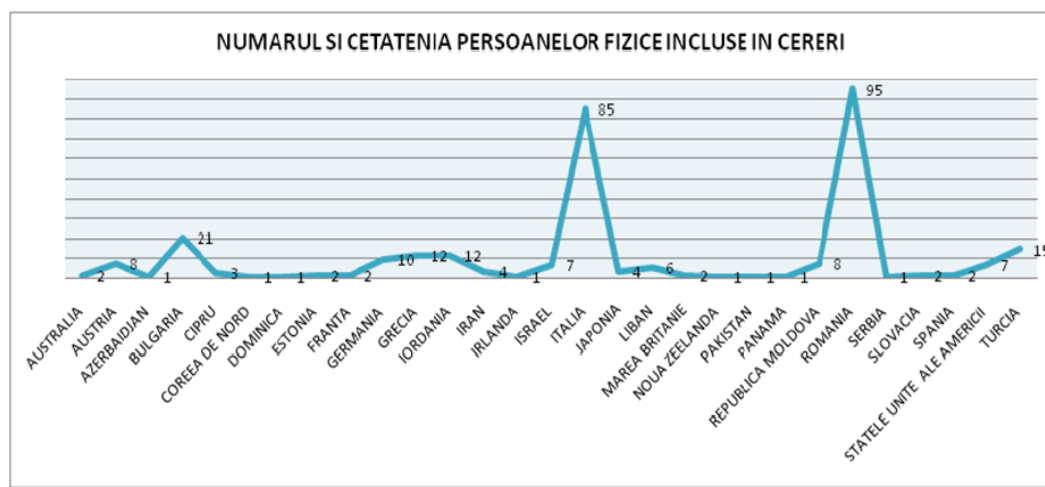
⁸ România a ratificat Convenția de la Varșovia prin Legea nr. 420/2006.

de către Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor către alte FIU-uri, au vizat obținerea unor informații care să vină în sprijinul soluționării analizelor financiare și să completeze circuitul financiar al fondurilor supuse procesului de spălare a banilor. Comparativ cu anii precedenți când s-a înregistrat „un boom” al numărului de solicitări de informații (în anul 2008 au fost transmise 417 cereri, iar în anul 2009 - 337), în acest an, numărul cererilor transmise de O.N.P.C.S.B. către partenerii săi din străinătate a fost simțitor înjumătățit, diminuându-se până la cifra de **145 de cereri de informații transmise**.

Destinațiile principale ale cererilor transmise în anul 2010 au fost FIU-urile din statele situate în zona europeană (76% din totalul cererilor transmise). Graficul de mai jos prezintă zonal care au fost destinațiile cererilor de informații transmise în anul 2010.

În cele 145 de cereri transmise în străinătate, au fost menționate tranzacții suspecte în care au fost implicate aproximativ 324 persoane fizice, ale căror cetățenie, în proporție de 30%, a fost cea română, urmată de cea italiană (26%), bulgară (6%) și turcă (4%). Numărul și cetățenia persoanelor fizice care au făcut obiectul cererilor de informații transmise de O.N.P.C.S.B. în anul 2010 este prezentat grafic mai jos.

De asemenea, în cadrul aceluiași cereri, au fost incluse 355 societăți comerciale care fie activau pe teritoriul României, în calitate de rezidenți sau nerezidenți, fie efectuau transferuri suspecte din străinătate în țara noastră. Menționăm faptul că peste 42% din totalul companiilor care au făcut obiectul cererilor de informații transmise au fost înființate în România.

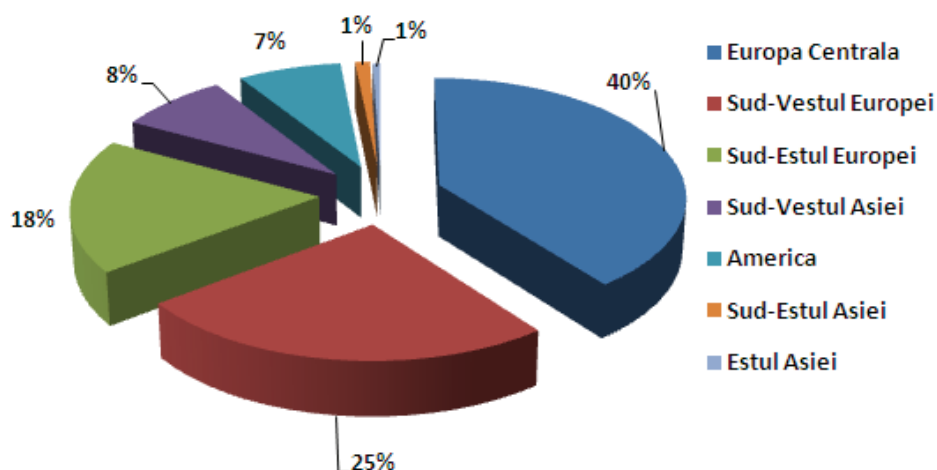
Dacă ne referim la tranzacțiile financiare și operațiunile comerciale suspecte care au stat la baza transmiterii cererilor de informații în străinătate, la o analiză detaliată a acestor cereri remarcăm o serie de indicatori de spălare a banilor, precum:

- Încasări și plăți prin viramente din diverse țări spre România, fără existența unor justificări economice sau sub motivații care nu par a fi reale;
- Achiziționarea de către cetățeni străini a unor proprietăți imobiliare la un preț foarte mare și vânzarea acestora, după perioade scurte de timp, la prețuri mai mici;
- Contractarea unor servicii de Internet în străinătate, pentru organizarea unor licitații electronice fictive, urmate de transferuri de fonduri în România;
- Plăți neautorizate către diverse site-uri de Internet;
- Suspiciuni privind clauzele unor contracte de împrumut, de vânzare – cumpărare și de prestări servicii;

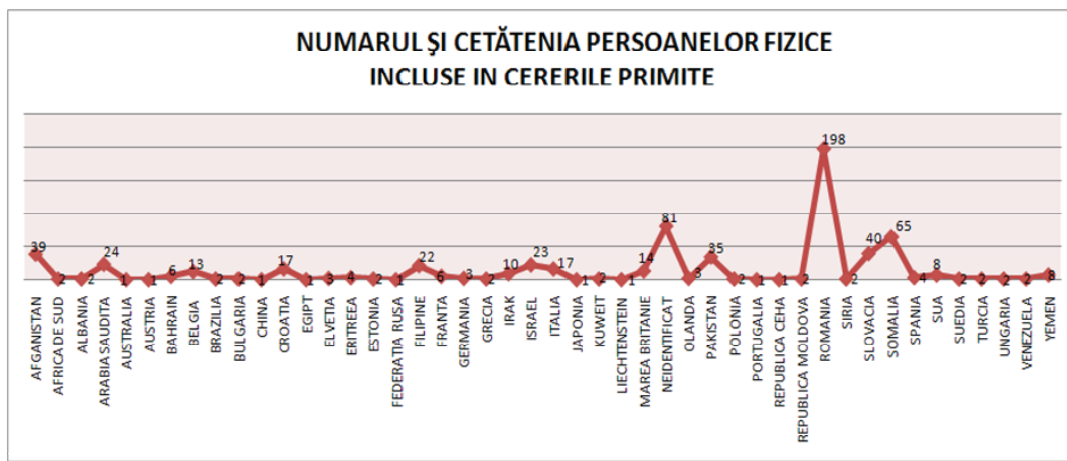
- Înființarea unor societăți comerciale în România și derularea unor activități frauduloase în sistemul de leasing cu companii asociate din străinătate;
- Viramente din centre off-shore;
- Înființări de societăți comerciale pentru efectuarea unor operațiuni tip suveică;
- Operațiuni ilicite transfrontaliere efectuate de către cetățeni care tranzitează teritoriul României;
- Operațiuni ilegale de comerț în zonele libere, etc.

Prin analizele efectuate în cadrul Oficiului, pentru o parte din aceste operațiuni suspecte, s-au putut identifica anumite fapte de natură infracțională care ar putea fi generatoare de bani murdari. Astfel, în cererile de informații comunicate de Oficiu în anul 2010, s-a apreciat că activitățile de spălare a banilor au la bază, în principal, infracțiuni precum evaziunea fiscală, înșelăciunea, infracțiuni comise de grupări de crimă organizată, fals în înscrisuri sub semnătură privată, uz de fals, fraudă, etc. Doar în două dintre cererile transmise au fost indicate posibile activități suspecte de finanțare a terorismului.

Tot în anul 2010, O.N.P.C.S.B. a primit de la FIU-urile din străinătate **188 de cereri de informații**, cifră care se încadrează pe aceeași treaptă cu numărul cererilor primite în anul 2009 (185 cereri de informații). Astfel, în anul pe care îl analizăm, O.N.P.C.S.B. a fost partenerul de colaborare, în ceea ce privește cererile de informații primite, pentru un număr de aproximativ 38 Unități de Informații Financiare din străinătate. 83% din cereri au provenit de la FIU-uri situate în zona europeană. Graficul de mai jos indică repartitia zonală a cererilor primite de O.N.P.C.S.B. în anul 2010.

În conformitate cu metodologia internă de realizare a schimbului de informații, în baza celor 188 cereri de informații primite, în anul 2010, a fost efectuat un număr minim de 7.100 căutări în bazele de date la care Oficiul are acces, pentru verificarea a 680 persoane fizice și 178 persoane juridice, înregistrându-se astfel o scădere a numărului persoanelor suspectate a fi implicate în operațiuni de spălare a banilor atât pe teritoriul României, cât și pe teritoriul altor state, față de anii precedenți când au fost analizate 801 persoane fizice și 335 persoane juridice. Persoanele fizice suspecte despre care FIU-urile au solicitat informații au fost identificate ca având, în principal, cetățenia română, în 198 de cazuri. Graficul de mai jos prezintă situația completă a numărului persoanelor fizice care au făcut obiectul cererilor de informații primite de FIU România, clasificate pe cetățenii.

Tot în anul 2010, menționăm că din totalul cererilor transmise de partenerii americani, un număr de 8 cereri de informații au fost primite de O.N.P.C.S.B., în special, în baza Rezoluției Comitetului de Sancțiuni ONU 1267 (1999) și a Rezoluției Consiliului de Securitate ONU nr. 1373 (2001), dar și a altor Rezoluții ONU privind aplicarea unor măsuri restrictive având legătură cu persoane fizice/juridice suspectate de finanțare a terorismului.

Pe aceeași linie dorim să subliniem, vizita la sediul Oficiului a delegației Congresului Statelor Unite ale Americii, care a avut loc în luna ianuarie 2010, prin prisma proiectelor comune derulate în decursul timpului de O.N.P.C.S.B. și FINCEN (FIU-ul din Statele Unite ale Americii).

Acțiunile externe ale O.N.P.C.S.B. în anul 2010

Activitatea din anul 2010 a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, înregistrată pe plan internațional, a vizat, îndeosebi, păstrarea unei imagini pozitive, de încredere și care să denote o deplină capacitate de reacție și suport față de instituțiile cu funcții similare din străinătate și de organismele internaționale de profil, la care Unitatea de Informații Financiare a României activează fie ca membru, fie ca partener viabil de colaborare. În acest context, evidențiem prezența continuă a Oficiului, prin reprezentanții săi, la activitățile derulate, în anul 2010, de Comisia Europeană, în cadrul Comitetului de Prevenire a Spălării Banilor și Finanțării Terorismului și Platformei Uniunii Europene a Unităților de Informații Financiare, de Comitetul Moneyval din cadrul Consiliului Europei, Grupul Egmont și Biroul FIU.NET, unde instituția noastră a participat atât cu proiecte proprii, cât și cu informații și cunoștințe, sprijinind inițiativele acestor organizații, după cum urmează:

I. Uniunea Europeană

a. Comitetul de Prevenire a Spălării Banilor și Finanțării Terorismului (CPMLTF) din cadrul Comisiei Europene a pus accentul, în anul 2010, pe aspecte legate de implementarea acquis-ului comunitar în domeniu, respectiv a reglementărilor UE care se referă la circulația⁹ numerarului susceptibil a fi folosit ca metodă de finanțare a terorismului, și la măsuri¹⁰ de identificare a clientului în cazul prestatorilor intermediari de servicii de transfer de fonduri prin swift. De asemenea, sprijinirea unor proiecte finanțate de Uniunea Europeană a reprezentat un punct de interes pentru membrii CPMLTF. Unul dintre proiectele de acest gen la care a participat și O.N.P.C.S.B. a fost studiul¹¹ intitulat „Aplicarea Directivei de Combatere a Spălării Banilor”, realizat de compania Deloitte, în calitate de contractor, în cursul anului 2010, asupra celor 27 de State Membre ale Uniunii Europene.

De asemenea, alte subiecte de interes abordate de CPMLTF în anul 2010, care au rezultat în acțiuni concrete și documente de bune practici, au privit:

- Actualizarea și modificarea regimurilor de sancțiuni. În acest context, la nivelul Uniunii Europene au fost adoptate o serie de măsuri pentru aplicarea sancțiunilor împotriva guvernelor din state terțe sau împotriva entităților non-statale și a unor persoane fizice (precum grupările teroriste și teroriștii), măsuri care au fost adoptate în linie cu Politica Externă și de Securitate Comună (PESC). Pentru o aplicare unitară, la nivelul UE a fost elaborat o listă¹² consolidată a sancțiunilor financiare, cuprinzând persoane, grupări și entități subiect al PESC.

- Verificarea conformității față de Directiva 2005/60/CE;

- Supravegherea și raportarea transfrontalieră a entităților cu obligații în domeniul CSB/CFT;

- Aspecte privind țările terțe echivalente;

- Pregătirea și coordonarea la nivelul Uniunii Europene a reuniunilor plenare FATF, etc.

b. Activitatea Platformei Uniunii Europene a FIU-urilor din cadrul Comisiei Europene, în anul 2010, s-a axat, în principal, pe următoarele subiecte:

- Protecția datelor personale în contextul activității Grupului de lucru Articolul 29 din cadrul Consiliului UE;

- Aspecte legate de Acordul încheiat între Uniunea Europeană și Statele Unite ale Americii privind Procedura de Transfer al Datelor incluse în Mesajele privind Plățile Financiare, de la Uniunea Europeană către Statele Unite ale Americii, în scopul Programului de Urmărire a Finanțării Terorismului, care a intrat în vigoare la data de 01 august 2010;

- Cooperarea între FIU-urile din cadrul Uniunii Europene, în cazul existenței unor suspiciuni exclusive de proliferare a finanțării;

- Declarațiile publice ale FATF în legătură cu jurisdicțiile care înregistrează deficiențe în sistemele naționale de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, etc.

c. Cea mai recentă misiune de evaluare UE privind România în domeniul CSB/CFT a fost aceea derulată de Consiliul Uniunii Europene - Grupul de Lucru Multidisciplinar pentru Probleme de Criminalitate Organizată (MDG/GENVAL), care a avut loc în perioada 07-10 iulie 2009, în cadrul celei de-a 5-a runde de evaluare mutuală pe problematica criminalității financiare și investigațiilor financiare în cadrul căreia țara noastră a fost primul Stat Membru UE evaluat, misiunea fiind coordonată de punctul național de contact desemnat de către Ministerul Justiției. Raportul asupra României privind criminalitatea financiară și investigațiile financiare a fost adoptat de

⁹ Regulamentul (CE) nr. 1889/2005 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 octombrie 2005 privind controlul numerarului la intrarea sau ieșirea din Comunitate

¹⁰ Regulamentul (CE) nr. 1781/2006 cu privire la informațiile privind plătitorul care însoțesc transferurile de fonduri

¹¹ Studiul a fost aprobat la nivelul Comisiei Europene și publicat la http://ec.europa.eu/internal_market/company/docs/financial-crime/20110124_study_aml_en.pdf;

¹² Lista consolidată este publicată pe site-ul Comisiei Europene la adresa http://ec.europa.eu/external_relations/cfsp/sanctions/consolid_en.htm;

către Grupul de lucru MDG/GENVAL în data de 12 martie 2010 și transmis autorităților implicate în misiunea de evaluare.

Principalele recomandări¹³ ale experților evaluatori, evidențiate în raport, având strictă legătură cu activitatea specifică Oficiului, vizează o serie de măsuri, precum:

- Lărgirea posibilităților de schimb de date pentru a stimula o politică penală proactivă, bazată pe folosirea sistematică a informațiilor disponibile;
- Scurtarea perioadei de 30 de zile de care dispune O.N.P.C.S.B. pentru a primi răspuns la solicitările de informații;
- Raportarea electronică de către entitățile reglementate.

Pe aceeași linie, dorim să ne oprim și asupra participării unui expert din cadrul Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor la misiunea de evaluare a Franței din cadrul Celei de-a cincea runde de evaluare a Consiliului Uniunii Europene privind lupta împotriva criminalității organizate, misiune care s-a finalizat cu adoptarea raportului în cadrul reuniunii plenare MDG organizate de Secretariatul Consiliului UE în data de 08 aprilie 2010.

d. Alte activități organizate de către instituțiile Uniunii Europene - În acest context, enumerăm participarea reprezentanților O.N.P.C.S.B. la o serie de activități care au avut loc pe parcursul anului 2010, respectiv la:

Perioada	Activitatea
februarie 2010	Seminarul privind cele mai bune practici în activitatea de supraveghere și implementare a Regulamentului 1889/2005/CE privind controlul numerarului la intrarea sau ieșirea din Comunitate, organizat la Zagreb, prin Programul TAIEX al Comisiei Europene
aprilie 2010	Întâlnirea echipei Proiectului de Cartografiere a Accesului la Informații, eveniment organizat de Comisia Europeană, la Bruxelles, unde O.N.P.C.S.B. a fost invitat să prezinte textul Acordului de Cooperare dintre Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor și Procurorul de Stat de pe lângă Tribunalul Teritorial al Luxemburgului privind cooperarea și schimbul de informații financiare în domeniul spălării banilor și finanțării terorismului, semnat la Limassol – Republica Cipru, în data de 15 iunie 2006, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1180/2006, precum și modalitatea de implementare a acestuia
iulie 2010	Reuniunea informală a experților privind blocarea fondurilor persoanelor și entităților suspectate de activități teroriste, eveniment organizat la Bruxelles, sub egida Direcției Generale Justiție, Libertate, Securitate din cadrul Comisiei Europene
noiembrie 2010	Seminarul de utilizatori privind baza de date Mutual Assistance Broker, organizat la Bruxelles, de Oficiul European pentru Combaterea Fraudelor (OLAF)
decembrie 2010	Seminarul TAIEX privind Combaterea Spălării Banilor și Finanțarea Terorismului, a Infraucțiunilor Financiare și a Infraucțiunilor Cibernetice - JHA 43904, organizat de Centrul de Instruire și Metodic din cadrul Comitetului de Stat pentru Monitorizarea Financiară din Ucraina, în cooperare cu TAIEX, la Uzhgorod
decembrie 2010	Reuniunea informală a consilierilor pentru afaceri externe (RELEX) privind discutarea Regulamentului (CE) 961/2010 privind implementarea sancțiunilor împotriva Iranului, organizată la Bruxelles, de către Secretariatul Consiliului UE.

II. Consiliul Europei

a. **Comitetul MONEYVAL** - În anul 2010, Oficiul a continuat participarea sa activă la lucrările Comitetului, atât prin implicarea specialistului din cadrul instituției care ocupă funcția de membru¹⁴ al Biroului Moneyval, la reuniunile acestei structuri, precum și prin contribuția specialiștilor săi la proiectele de tipologii și la grupurile de lucru ale MONEYVAL și FATF.

În acest context, dorim să menționăm asigurarea leadership-ului de către un reprezentant al FIU-ului în derularea Proiectului de Tipologii privind Spălarea Banilor prin intermediul Fondurilor de Pensii Private și al Sectorului Asigurărilor, proiect care a fost implementat în perioada septembrie 2009 – septembrie 2010. Acest proiect a fost finalizat prin două documente¹⁵ importante atât pentru entitățile cu obligații de raportare și de aplicare a standardelor de cunoaștere a clientelei, cât și pentru autoritățile naționale cu competențe în supravegherea și reglementarea pieței asigurărilor și sectorului de pensii private, respectiv:

- Ghidul privind indicatori de anomalie și alerte privind spălarea banilor în sectorul asigurărilor și cel al pensiilor private, document care a fost adoptat în cadrul reuniunii plenare Moneyval din luna martie 2010;
- Raportul final al Proiectului Spălarea Banilor prin intermediul Fondurilor de Pensii Private și al Sectorului Asigurărilor, care a fost adoptat în cadrul reuniunii plenare Moneyval din luna septembrie 2010.

În anul 2010, Oficiul a fost reprezentat și într-un alt proiect important de tipologii derulat de Moneyval în colaborare cu Grupul Eurasia (EAG), respectiv la Proiectul privind Fluxurile criminale prin intermediul Internetului, proiect condus de reprezentanții Federației Ruse, Cybercrime și Comitetul Moneyval.

Una dintre acțiunile care au fost încununate cu succes în anul 2010 se referă la selectarea unui specialist al Oficiului, pe o perioadă de un an, începând luna ianuarie 2011, pentru postul de responsabil de program (administrator) la Direcția Generală pentru Drepturile Omului și Afaceri Juridice – Comitetul MONEYVAL.

De asemenea, în anul 2010, un specialist al Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a fost selectat și a participat la Seminarul de instruire a experților evaluatori Moneyval pentru Cea de-a patra

¹³ Conform Regulilor de procedură ale Consiliului Uniunii Europene, urmare evaluării la care este supus fiecare Stat Membru, acesta are la dispoziție un termen de 18 luni de la adoptarea raportului pentru a implementa recomandările experților evaluatori.

¹⁴ În cadrul celei de-a 31-a Reuniuni Plenare MONEYVAL, care a avut loc în luna decembrie 2009, în premieră, un specialist al Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a fost ales în calitate de membru al Biroului, funcție pentru care s-au întrunit cele mai multe voturi din partea delegațiilor prezente la această Plenară.

¹⁵ Documente publicate pe site-ul www.coe.int/moneyval/

rundă de evaluare, în calitate de expert în domeniul aplicării legii ("law enforcement expert"), seminar organizat în luna iulie 2010, la Andorra la Vella, în contextul modificărilor aduse metodologiei de evaluare.

Pe această linie a evaluărilor efectuate de Comitetul Moneyval în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, menționăm faptul că anul 2010 a reprezentat o perioadă de tranziție pentru România, care parcurge distanța în timp între data adoptării Primului Raport de Progres al României și momentul completării și prezentării chestionarului pentru cel de-al Doilea Raport de Progres, respectiv luna decembrie 2011. Pregătirea raportului de progres constituie, de altfel, unul dintre obiectivele prioritare aferente Planului de Acțiune, aprobat în luna septembrie 2010 prin Protocolul privind organizarea cooperării pentru implementarea Strategiei Naționale de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor și Finanțării Terorismului, această etapă regăsindu-se, în special, în cadrul unor măsuri ce au ca termen de implementare prima jumătate a anului 2011.

b. Conferința Statelor Părți la Convenția Europeană privind Spălarea, Descoperirea, Sechestrarea și Confiscarea Produselor Infrațiunii și Finanțarea Terorismului - Pe același palier al activităților derulate de Consiliul Europei se numără și continuarea implicării în inițiativa acestui organism de a stabili un cadru uniform de reglementare și evaluare a implementării de către Statele Membre ale Convenției privind Spălarea, Descoperirea, Sechestrarea și Confiscarea Produselor Infrațiunii și Finanțarea Terorismului, adoptată în data de 16 mai 2005, la Varșovia, și care a intrat în vigoare la data de 01 mai 2008. România se numără printre primele state care au semnat și ratificat această Convenție, prin adoptarea de către Parlamentul României a Legii nr. 420/22.11.2006, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 968/04 decembrie 2006.

În anul 2010, a avut loc cea de-a doua reuniune a Conferinței Părților privind implementarea Convenției de la Varșovia, organizată la Strasbourg, Franța, eveniment la care Oficiul a fost reprezentat de un specialist desemnat și în calitate de expert evaluator. Cu această ocazie, reuniunea plenară a adoptat o serie de documente importante, care vin în sprijinul stabilirii unui cadru concret de evaluare a Statelor Membre ale Consiliului Europei, care au semnat și ratificat Convenția de la Varșovia, respectiv: conținutul chestionarului care va sta la baza misiunilor de evaluare asupra statelor părți; procedura privind funcționarea Conferinței Părților în legătură cu responsabilitățile sale în soluționarea litigiilor între părți cu privire la interpretarea și aplicarea Convenției și proiectul de decizie aferent; procedura privind formarea și funcționarea echipelor de evaluare conform Principiului 19 din Regulile de Procedură.

Totodată, menționăm faptul că în luna iunie 2010 a avut loc, la Strasbourg, primul Seminar de instruire a experților ce vor fi implicați în evaluarea aplicării Convenției de la Varșovia, la care a fost invitat să participe și reprezentantul Oficiului.

III. Proiectul DGJLS – FIU.NET „Dezvoltarea FIU.NET 2009-2011” - Comparativ cu perioada 2008-2009, când O.N.P.C.S.B. deținea calitatea de Partener al Proiectului DGJLS – FIU.NET „Dezvoltarea FIU.NET 2007-2009”, în anul 2010, având în vedere situația financiară existentă, Oficiul a considerat oportună păstrarea calității de membru al Platformei FIU.NET, însă doar ca utilizator al sistemului securizat de schimb de informații la nivel U.E. Prin aprobarea, de către Guvernul României, a Hotărârii nr. 479/2010, instituția a asigurat sursa financiară pentru plata contribuției sale la proiectul Direcției Generale Justiție, Libertate, Securitate, „Acțiunea FIU.NET 2009 - 2011 - Mai multă ambiție! O mai mare utilizare!", în valoare de 5.000 Euro.

Printre activitățile derulate de Biroul FIU.NET în anul de referință, la care Oficiul a fost invitat să participe prin specialiștii săi, enumerăm Seminarul dedicat utilizatorilor FIU.NET, eveniment organizat la Londra, în luna octombrie 2010, în scopul realizării unui schimb practic de informații și metode de lucru între Unitățile de Informații Financiare ale Statelor Membre UE.

IV. Grupul Egmont - Implicarea permanentă a Oficiului la activitățile Grupului Egmont a fost, de asemenea, unul dintre obiectivele urmărite pe plan internațional în anul 2010, având în vedere calitatea de membru a Oficiului la această organizație internațională, calitate obținută încă din luna mai 2000 și reiterată în anul 2008, prin semnarea, de către Președintele O.N.P.C.S.B., a Declarației de reiterare a angajamentului Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, de a activa, în continuare, ca membru al Grupului Egmont, conform noului statut prevăzut de Carta Grupului Egmont al Unităților de Informații Financiare.

Având în vedere obligațiile financiare ce revin Oficiului, prin participarea la activitățile Grupului Egmont, în perioada 2010-2011, și în baza Hotărârii Guvernului nr. 746/2010, instituția a asigurat contribuția financiară anuală aferentă calității sale de membru al acestui organism internațional.

În anul de referință, Oficiul și-a adus contribuția în cadrul Grupului Egmont la finalizarea și/sau aprobarea următoarelor documente de poziție/studii ale organizației: aprobarea termenilor de referință și a procedurilor interne privind selecția Președintelui Egmont; analizarea propunerii de delegare a deciziilor administrative spre competența Comitetului Egmont; actualizarea datelor cuprinse în raportul Grupului de Lucru Operațional privind îmbunătățirea schimbului de informații.

De asemenea, menționăm participarea reprezentanților Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor la reuniunile Grupurilor de Lucru Egmont, care au avut loc la Port Louis (în luna martie 2010) și Chișinău (în luna octombrie 2010), ocazii cu care au fost discutate noile probleme cu care se confruntă FIU-urile pe plan național și internațional.

V. Relațiile bilaterale de cooperare ale O.N.P.C.S.B. cu FIU-urile din străinătate

De la înființarea sa și până în prezent, în conformitate cu dispozițiile¹⁶ Regulamentului de organizare și funcționare a O.N.P.C.S.B. din Hotărârea Guvernului nr. 1599/2008 și cu respectarea procedurii oficiale interne de negociere și semnare stabilite prin Legea nr.590/2003 privind tratatele, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a încheiat un număr de 47 de acorduri (Memorandumuri de Înțelegere – M.O.U., Acorduri sau Declarații de Cooperare) cu Unități de Informații Financiare din străinătate, din care:

- 17 au fost semnate cu FIU-uri aflate în Statele Membre ale Uniunii Europene (Slovenia; Belgia; Italia; Marele Ducat al Luxemburgului, Bulgaria; Grecia; Polonia; Spania; Republica Ceha; Portugalia; Estonia; Letonia; Cipru; Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord; Republica Ungara; Finlanda, Malta);
- 2 cu FIU-uri din state aparținând Spațiului Economic European (Norvegia și Principatul Liechtenstein);
- 28 cu FIU-uri aflate în state care nu aparțin Comunităților Europene (Croatia, Serbia, Thailanda, Coreea, Ucraina, Macedonia, Indonezia, Australia, Georgia, Albania, Columbia, Monaco, Argentina, Egipt, Moldova, Guatemala, Chile, Israel, Federația Rusă, SUA, Nigeria, Muntenegru, Japonia, Turcia, Liban, Paraguay, Armenia, Bermuda).

În **Anexa nr. 4** este prezentată situația actuală a acordurilor încheiate de Oficiu cu Unitățile de Informații Financiare din străinătate.

Pe linia încheierii unor noi acorduri în vederea îmbunătățirii schimbului de informații, dorim să subliniem și activitatea de analiză și de transmitere a unor propuneri asupra textelor unor viitoare tratate negociate la nivel interguvernamental pe problematica combaterii criminalității organizate, inclusiv a spălării banilor și finanțării terorismului.

De asemenea, în anul 2010, Oficiul a continuat politica sa de menținere a unor relații strânse de cooperare cu FIU-urile din străinătate. În acest context, menționăm organizarea, în luna octombrie 2010, a unei vizite de studiu în România a delegației FIU-ului din Republica Macedonia, în scopul întăririi cooperării bilaterale prin schimb de experiență în domeniul comun de acțiune, ocazie cu care specialiștii Oficiului, alături de cei ai Gărzii Financiare, Agenției Naționale de Administrare Fiscală, ai Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, ai Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private și cei ai Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor, au prezentat principalele aspecte practice, de interes, în funcționarea FIU-ului, precum și în efectuarea supravegherii și controlului asupra entităților raportoare, pe linia prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

De asemenea, menționăm că prin prisma relației de cooperare dintre FIU-urile din România și Serbia, Șeful Unității de Informații Financiare din țara vecină a adresat în luna decembrie 2010 o invitație instituției noastre de a participa cu o delegație de experți la Belgrad la o vizită de studiu, fapt agreat de către conducerea Oficiului. Tematica propusă a discuției privește aspecte legate combaterea criminalității financiare, prin detectarea fluxurilor ilegale care tranzitează cele două teritorii și a persoanelor implicate în activități de spălare a banilor, precum și pentru inițierea unor discuții privind extinderea sferei de aplicare a Memorandumului de Înțelegere semnat între cele două FIU-uri, în luna decembrie 2002.

Pe linia dezvoltării relațiilor de cooperare ale Oficiului cu FIU-urile din străinătate, menționăm și implicarea specialiștilor instituției la alte activități de schimb de experiență derulate de organisme internaționale de profil, din care enumerăm: participarea la Seminarul adresat Unităților de Informații Financiare privind combaterea spălării banilor și finanțării terorismului și privind tehnologia informațiilor, organizat la Viena, de Joint Vienna Institute și Departamentul Juridic al Fondului Monetar Internațional (luna octombrie 2010) și participarea la Seminarul Experților din Sectorul Public - Privat din Sud-Estul Europei privind Suprimarea Finanțării Terorismului și Combaterea Extremismului Violent și a Radicalismului care conduce la acte de terorism, organizat la Sarajevo, de Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (luna decembrie 2010).

Totodată, prin prisma implicării sale la nivel național/internațional în derularea unor proiecte finanțate de Uniunea Europeană, Oficiul a fost invitat să participe, prin specialiștii săi, la o serie de seminarii/conferințe/grupuri de lucru, după cum urmează:

- în cadrul Proiectului FT 2007- Anvelopa Nealocata2007/19343.07.01/IB/JH-23TL <<Consolidarea cadrului practic și legal din România în domeniul recuperării bunurilor>>, implementat de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție din România, au fost organizate atât întâlniri cu reprezentanții FIU-ului din Marea Britanie (SOCA), precum și o vizită de studiu în Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (Londra și Belfast), respectiv Irlanda (Dublin), în luna mai 2010;
- în cadrul Proiectului finanțat de Uniunea Europeană și derulat de Colegio de Registradores de Espana în colaborare cu Unitățile de Informații Financiare din Spania, Portugalia, România și cu alte autorități competente din cele trei țări, denumit „Cooperarea, Sistemele de Înregistrare, Administrația și Puterea Judiciară în domeniul Prevenirii Spălării Banilor”, în anul 2010, Oficiul a participat, prin reprezentanții săi, la seminariile organizate în luna aprilie, la Lisabona, și în luna octombrie, la Madrid.

¹⁶ Art. 5 lit. q din H.G. nr. 1599/2008 stipulează faptul că instituția „elaborează, negociază și încheie convenții, protocoale, înțelegeri cu instituțiile din țară care au atribuții în domeniu și cu instituțiile similare din străinătate, în condițiile legii; poate fi membru al organismelor internaționale de specialitate și poate participa la activitățile acestora”.

CAPITOLUL IV

Atragerea fondurilor europene cu finanțare nerambursabilă – prioritate strategică a Unității de Informații Financiare a României (Proiectul de Twinning „Combaterea Spălării Banilor și Finanțării Terorismului“ nr. 2007/19343.01.14, dar și alte proiecte)

Oficiul și-a orientat eforturile spre atragerea de fonduri nerambursabile prin promovarea de programe coerente de investiții, cu o componentă de pregătire de specialitate a personalului cu atribuții în domeniul supravegherii și controlului, analizei și prelucrării informațiilor financiare, un punct prioritar fiind în acest sens implementarea Facilității de Tranziție RO/2007-IB/JH/05 „Combaterea Spălării Banilor și a Finanțării Terorismului”.

Proiectul „Combaterea spălării banilor și finanțării terorismului” a fost aprobat în cadrul Memorandumului de Înțelegere dintre România și Comisia Europeană pentru punerea în aplicare a Facilității de Tranziție, iar partenerul Oficiului în cadrul acestui proiect a fost Ministerul Finanțelor din Polonia – Inspectorul General de Informații Financiare (Unitatea de Informații Financiare a Poloniei).

Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, în calitate de autoritate de implementare și beneficiar al proiectului RO2007/19343.01.14 „Combaterea Spălării Banilor și a Finanțării Terorismului”, în valoare de 591.348 Euro (530.000 Euro finanțare UE și 61.348 Euro co-finanțare), a prevăzut în bugetul instituției pentru anul 2010 sumele necesare co-finanțării acestui proiect. De asemenea, au fost constituite echipe de specialiști, cu sarcini concrete privind îndeplinirea obiectivelor și rezultatelor prevăzute în fișa de proiect. Implementarea proiectului a început în cursul lunii ianuarie 2010, toate activitățile și obiectivele propuse în cadrul acestui proiect fiind finalizate la data de 15 decembrie 2010.

Obiectivul general al acestui proiect a vizat întărirea capacității sistemului instituțional de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, în conformitate cu standardele internaționale, prin îmbunătățirea capacității Oficiului, în calitate de autoritate centrală responsabilă de primirea, procesarea și analizarea rapoartelor de spălare a banilor și finanțare a terorismului și de transmitere a informațiilor către autoritățile competente, iar durata totală a proiectului a fost de 12 luni.

Obiectivele proiectului au vizat necesitățile Oficiului, recomandările raportului de evaluare al Comitetului MONEYVAL și recomandările Comitetului de coordonare a asistenței financiare al Comisiei Europene, respectiv: elaborarea unei strategii naționale de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului; creșterea capacității Oficiului de supraveghere a entităților raportoare; perfecționarea pregătirii profesionale a analiștilor Oficiului privind valorificarea/analiza datelor și informațiilor în legătură cu tranzacțiile suspecte; creșterea capacității de investigare/cercetare penală a organismelor de aplicare a legii privind cazurile de spălare a banilor și finanțare a terorismului; îndrumări privind abordarea pe baza de risc și instruire pentru personalul entităților raportoare.

Principalele rezultate atinse în cadrul acestui proiect au fost: creșterea capacității sistemului instituțional de combatere a spălării banilor și finanțării actelor de terorism (CSB/CFT), creșterea capacității instituționale a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, capacitate întărită de investigare/cercetare pentru agențiile de aplicare a legii, ghid și instruire pentru entitățile raportoare financiare și non-financiare aflate sub directa supraveghere a O.N.P.C.S.B.

Unul dintre cele mai importante obiective ale proiectului a fost elaborarea **Strategiei Naționale de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor și Finanțării Terorismului**, document sintetic, menit să corespundă cerințelor actuale și problemelor identificate la nivelul fiecărei instituții în parte, care a fost discutat și aprobat în ședința Consiliului Suprem de Apărare a Țării (C.S.A.T.) din data de 28.06.2010, conform Hotărârii C.S.A.T. nr. 72 din data de 28 iunie 2010 (documentul adoptat este prezentat în **Anexa nr. 5**). Pentru elaborarea documentului rezultat al acestui obiectiv al proiectului de twinning, activitatea a beneficiat de expertiza unor specialiști din cadrul autorităților și instituțiilor naționale cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, dar și de pregătirea unor experți străini din cadrul Unității de Informații Financiare din Polonia, precum și din cadrul Unității de Informații Financiare din Republica Cehă.

Documentul cuprinde direcții și linii de acțiune pentru a căror implementare, în termen de 90 de zile de la aprobare, a fost elaborat un Plan de Acțiune, sub secretariatul tehnic asigurat de Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor (mai multe detalii au fost prezentate la Capitolul III, punctul 3.1).

În cadrul *obiectivului 2 al proiectului*, care a avut drept rezultat întărirea capacității instituționale a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, au fost organizate activități de instruire dedicate specialiștilor din cadrul instituției, constând în seminarii de instruire și internship-uri efectuate în State Membre ale Uniunii Europene.

Prima activitate a acestui obiectiv a fost reprezentată de cele 5 *seminarii pe durata a 3 zile pentru analiștii financiari din cadrul Direcției Supraveghere și Control*, realizate cu sprijinul a doi specialiști pe termen scurt ai FIU Polonia. În cadrul acestor seminarii au fost instruiți aproximativ 15 specialiști ai Oficiului, iar rezultatele principale au constat în elaborarea/actualizarea metodologiei și a procedurilor privind abordarea pe bază de risc a entităților supuse supravegherii și controlului efectuate de Oficiu, modelul de control, crearea unui chestionar de conformitate și a unui plan de lucru, precum și Ghidul operațional pentru punerea în practică a procedurilor de lucru aferente activității de supraveghere off-site. Aceste documente au fost elaborate în scopul perfecționării

analizei de risc în domeniu și pentru concentrarea atenției asupra operatorilor economici a căror activitate încălca prevederile legale în domeniul combaterii spălării banilor.

Totodată, în cadrul aceluiași obiectiv al proiectului, au fost organizate 4 *internship-uri pentru analiștii financiari din cadrul Oficiului*, pe durata a două săptămâni, la FIU-urile și autoritățile de aplicare a legii din Statele Membre ale Uniunii Europene, respectiv, Portugalia, Polonia, Bulgaria și Cipru, activități realizate cu sprijinul acestor FIU-uri partenere, precum și al partenerului de twinning, FIU Polonia. Pe parcursul derulării acestor acțiuni de instruire, participanții, 16 *specialiști din cadrul Oficiului*, au avut ocazia să discute și să cunoască modul de funcționare al instituțiilor omoloage din țările menționate, aspecte privind implementarea legislației de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, precum și rezultatele atinse de FIU-urile partenere în contracararea acestor două fenomene.

Acest tip de activitate reprezintă o premieră în ceea ce privește proiectele cu finanțare nerambursabilă implementate de Oficiu, fiind pentru prima dată organizate sesiuni de instruire pe durata a două săptămâni, la FIU-uri străine, cu implicarea unor resurse materiale și umane deosebite pentru atingerea cu succes a rezultatului prevăzut în fișa de proiect, informațiile dobândite cu aceste ocazii fiind diseminate, iar materialele puse la dispoziția întregului personal, pentru consultare și utilizare cu ocazia participării la diverse sesiuni de pregătire profesională destinate entităților raportoare, unde analiștii financiari din cadrul instituției au calitatea de lectori.

O altă activitate deosebit de importantă pentru pregătirea profesională a analiștilor financiari implicați în analiza cazurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului, a constat în *organizarea a două seminarii privind analiza strategică utilizând instrumente IT și metode statistice*, fiecare dintre ele având durata a trei zile, beneficiind de expertiza experților pe termen scurt din Polonia și a unui expert din Marea Britanie. Tematica abordată cu aceste ocazii a vizat strict analiza rapoartelor de tranzacții suspecte, utilizând metode moderne, folosite la nivelul altor FIU-uri, fiind expuse cazuri practice, metodele de prezentare fiind axate, în primul rând pe exercițiu și practică. La aceste sesiuni de instruire au participat toți specialiștii din cadrul Direcției Tehnologie Informației și Statistică și Direcției Analiză și Prelucrarea Informațiilor, respectiv 41 de persoane. Toate materialele discutate pe parcursul derulării sesiunilor de instruire au fost puse la dispoziția participanților, constituind materiale de pregătire profesională.

Al treilea obiectiv al proiectului, întărirea capacității de investigare a autorităților de aplicare a legii a cuprins mai multe acțiuni de tip „*internship*”, respectiv 6 *activități dedicate instruirii specialiștilor români, care s-au desfășurat pe durata a două săptămâni, în Statele Membre ale Uniunii Europene (Polonia, Portugalia, Franța, Spania), fiind dedicate procurorilor din cadrul Ministerului Public, comisarilor Gărzii Financiare și ofițerilor de poliție din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române*. Astfel, ca rezultat cuantificabil al acestor activități, putem menționa instruirea a 16 *procurori, 4 comisari ai Gărzii Financiare și 4 ofițeri de Poliție*.

În organizarea celor șase *internship-uri* instituția noastră a beneficiat în primul rând de suportul partenerului de twinning, cel al instituțiilor partenere din statele vizate, precum și de cooperarea și sprijinul deosebit al Ministerului Justiției, prin reprezentanții săi, în cazul activităților dedicate procurorilor.

Cel de *al patrilea obiectiv al proiectului*, respectiv ghid și instruire pentru entitățile raportoare financiare și non-financiare aflate în directă supraveghere a Oficiului, a fost dedicat exclusiv entităților raportoare. Prima parte a acestui obiectiv a constat în elaborarea și diseminarea Manualului privind abordarea pe bază de risc și indicatori de tranzacții suspecte, ambele componente ale acestei activități beneficiind de suportul și expertiza experților polonezi și români.

Manualul reprezintă un instrument deosebit de util în activitatea de conformitate a ofițerilor de conformitate din cadrul entităților raportoare, decizia de a elabora acest manual venind ca urmare a recomandărilor experților Uniunii Europene, cu ocazia evaluărilor internaționale la care România a fost supusă, dar și din necesitatea a crea un document care să cuprindă tendințele actuale în ceea ce privește combaterea spălării banilor și finanțării terorismului și noile metode folosite de infractori. Totodată, s-a luat în considerare și necesitatea actualizării metodelor în conformitate cu modificările legislative intervenite pe parcursul timpului.

Procesul de diseminare a acestor manuale a constat în organizarea a 6 seminarii de instruire, la nivel teritorial (Brașov, Constanța, Timișoara, Iași, București), dedicate entităților raportoare, cu participarea, în calitate de lectori a experților polonezi și români. Acțiunile de instruire au avut drept obiectiv prezentarea manualului, dar și a altor materiale utile reprezentanților entităților raportoare în activitatea curentă, având drept scop îndeplinirea obligațiilor prevăzute de legislația specifică în domeniu. La aceste seminarii au participat peste 260 de reprezentanți ai entităților raportoare (avocați, experți contabili, auditori financiari, agenți imobiliari, consultanți fiscali, cazinouri, instituții financiar-nebancare, ofițeri de conformitate din cadrul agențiilor imobiliare din Constanța, Galați, Brașov, Ilfov, Giurgiu, Timișoara, Oradea, Arad, Cluj, Covasna, Sibiu, Târgu-Mureș, Râmnicu Vâlcea, Prahova, Argeș). Trebuie să menționăm faptul că, în organizarea acestor întâlniri, Oficiul a beneficiat de sprijinul Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România, Camerei Auditorilor Financiari din România, Camerei Consultanților Fiscali din România, Asociației Societăților Financiare - A.L.B, Uniunii Naționale a Barourilor din România, Asociației Organizatorilor de Cazinouri din România, Asociației Cazinourilor din România, Asociației Profesionale a Agențiilor Imobiliare.

Pentru o diseminare pe scară largă a Manualului privind abordarea pe bază de risc și indicatori de tranzacții suspecte, menționăm că acesta a fost publicat pe site-ul Oficiului, www.onpcsb.ro, în versiunile în limba română și în limba engleză și peste 1000 de exemplare tipărite ale acestui Manual au fost puse la dispoziția

autorităților de supraveghere prudențială, autorităților de aplicare a legii și asociațiilor profesionale ale entităților raportoare prevăzute de Legea nr.656/2002, cu modificările și completările ulterioare, în vederea utilizării acestuia de către specialiștii cu competențe în materie.

O altă activitate importantă în cadrul acestui obiectiv a avut drept rezultat instruirea profesilor juridice independente, entități raportoare prevăzute la art. 8 lit. f) din Legea 656/2002, cu modificările și completările ulterioare. Pe parcursul celor 6 sesiuni de instruire organizate la nivel teritorial în Brașov, Timișoara, Iași, București, Constanța, *au participat peste 170 de notari și avocați*, proporția între cele două categorii profesionale fiind aproximativ egală. În programarea și organizarea acestor seminarii, activitate complexă cu necesar mare de resurse materiale și umane, instituția noastră s-a bucurat de sprijinul celor două uniuni, respectiv Uniunea Națională a Notarilor Publici și Uniunea Națională a Barourilor din România, care au întreprins toate demersurile necesare pentru organizarea în bune condiții a celor 6 sesiuni de instruire.

Instruirea entităților raportoare financiare și non-financiare a reprezentat una dintre măsurile care a venit în întâmpinarea recomandărilor Raportului Moneyval menționat mai sus, iar prin acest proiect în cadrul Facilității de Tranziție, entitățile raportoare au beneficiat de expertiza partenerului de twinning în domeniul CSB/CFT.

În cadrul proiectului, o activitate cu impact deosebit, în ceea ce privește vizibilitatea proiectului, a fost organizarea în luna noiembrie 2010, la București, a Conferinței regionale privind noi tendințe și tehnici de spălare a banilor și de finanțare a terorismului. Acest eveniment a constituit o premieră pentru acest tip de acțiuni în domeniul combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, fiind un eveniment care s-a bucurat de o amplă participare externă și internă, care a marcat, totodată, evenimentul de închidere a proiectului de twinning RO/2007-IB/JH/05 „Combaterea spălării banilor și finanțării terorismului”, finanțat de Comisia Europeană prin Programul Facilitatea de Tranziție pentru România 2007.

De asemenea, evenimentul, reflectat corespunzător și în mass-media, a beneficiat de prezența unor membri ai conducerii și experți din cadrul Unităților de Informații Financiare parteneri ale Oficiului din U.E. și țări candidate la U.E. (22 de experți străini), experți din cadrul organismelor internaționale de profil, reprezentanți din partea Președinției și Guvernului României, precum și oficiali din cadrul misiunilor diplomatice în România, dar și experți români ai autorităților de aplicare a legii și de control financiar, ai autorităților de supraveghere prudențială, reprezentanți ai asociațiilor profesionale și ai altor instituții cu competențe în domeniu (peste 100 de experți români). Cu această ocazie au fost susținute prezentări de către specialiști implicați în investigarea cazurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului, progrese legislative și alte măsuri luate de către instituțiile competente pentru combaterea celor două fenomene.

Pe același palier, al întăririi capacității sistemului instituțional de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, se înscrie și implementarea unor programe de asistență tehnică ale căror beneficiari au fost atât Oficiul, cât și alte autorități de aplicare a legii, astfel:

1. **Proiectul de Twinning „Creșterea capacității de investigare a Direcției Naționale Anticorupție” (RO07-IB/JH-03)**, ce a beneficiat de expertiză britanică pentru îmbunătățirea mecanismelor de cooperare și coordonare, prin adoptarea celor mai bune practici de lucru în cadrul unei anchete de anticorupție. La activitățile ocazionate de implementarea acestui proiect au fost implicați experți din cadrul Oficiului, fiind vorba, în principal, de participarea acestora la seminarul de pregătire profesională „*Metode de identificare și probare a schemelor de spălare a banilor prin intermediul off-shore-urilor și paradisurilor fiscale*”, la ședințele comitetului de pilotaj și la întâlnirile la grupurile de lucru constituite pentru elaborarea unor Ghiduri de bune practici, cum ar fi „*Detectarea și probarea mecanismelor frauduloase utilizate pe piața asigurărilor*”, „*Tehnici de identificare și probare a schemelor de spălare a banilor folosind centre de peste hotare și paradisuri fiscale*”, sau „*Detectarea și probarea mecanismelor frauduloase utilizate pe piața de capital*”.

2. **Proiectul FT 2007- Anvelopa Nealocată 2007/19343.07.01/IB/JH-23TL „Consolidarea cadrului practic și legal din România în domeniul recuperării bunurilor”**, inițiativa implementată de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție în parteneriat cu Northern Ireland Public Sector Enterprises Limited (NI-CO), având ca beneficiari principali Ministerul Public, Ministerul Justiției, Inspectoratul General al Poliției Române, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, Agenția Națională de Integritate, Agenția Națională de Administrare Fiscală și Garda Financiară. În cadrul acestui proiect cu finanțare nerambursabilă, specialiștii Oficiului au fost coopțați în realizarea activității 2.2 – „Furnizarea a 5 ateliere de lucru cu orientare practică, frecventate de 75 de membri ai grupului țintă (30 procurori, 20 de polițiști, 20 de experți și 5 judecători) care au avut loc la București, Iași și Cluj Napoca, în lunile mai și iunie 2010, dar și în implementarea activității 2.1 a Proiectului, respectiv un reprezentant al instituției noastre a participat la vizita de studiu destinată dobândirii cunoștințelor practice privind metodele și procedeele pe care jurisdicțiile menționate le utilizează în cadrul activității de recuperare a bunurilor provenite din săvârșirea de infracțiuni, organizată în Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, respectiv Irlanda, în luna mai 2010, de Unitatea pentru Implementarea Programelor PHARE din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Nu în ultimul rând, amintim și contribuția Oficiului, la elaborarea manualului de bune practici pentru recuperarea bunurilor, realizat în cadrul proiectului FT2007/19343.07.01/IB/JH-23TL „Consolidarea cadrului practic și legal din România în domeniul recuperării bunurilor”.

3. **Proiectul de înfrățire instituțională de scurtă durată TF 2007/IB/JH-14 TL „Îmbunătățirea sistemului românesc de combatere a spălării banilor”**, implementat de Ministerul Justiției în cooperare cu Institutul Spaniol de Studii Fiscale, având ca obiectiv consolidarea sistemului de luptă împotriva spălării banilor, prin îmbunătățirea procedurilor de investigare și judecare a infracțiunilor de spălare a banilor, precum și prin continuarea specializării persoanelor implicate în aplicarea acestor proceduri, beneficiarii acestui proiect fiind Ministerul Justiției, Ministerul Public, O.N.P.C.S.B. precum și întregul sistem judiciar. Specialiștii Oficiului au fost cooptați la întâlnirile de lucru de la sediul Ministerului Justiției, ateliere de lucru organizate în cadrul acestui proiect la București, Cluj Napoca, Iași – în lunile aprilie și mai a.c. Totodată, reprezentanții instituției noastre au găzduit o vizită de lucru a experților spanioli, la sediul Oficiului, pentru prezentarea rolului și importanței FIU-ului din România și au participat la analiza raportului întocmit la nivelul proiectului, în cadrul căruia este evaluată situația actuală existentă la nivel național privind urmărirea penală și trimiterea în judecată a infracțiunilor de spălare de bani, cu atenție specială acordată duratei întregului proces, de la emiterea acuzației până la pronunțarea sentinței definitive de condamnare.

CAPITOLUL V

**Activitatea de asigurare a asistenței juridice
de specialitate a O.N.P.C.S.B.**

Activitatea de asigurare a asistenței juridice de specialitate a Oficiului s-a axat, în anul 2010, pe elaborarea unor acte normative aferente obiectului de activitate al instituției, precum și pe avizarea unor proiecte proprii sau a unor proiecte de acte normative inițiate de alte autorități publice. În acest context, menționăm:

a. Elaborarea și publicarea în Monitorul Oficial nr. 761 din 15 noiembrie 2010 a Deciziei Plenumului Oficiului nr. 962/22.10.2010 pentru modificarea anexelor nr. 2B, 3A și 3B la Decizia nr. 674/2008 privind forma și conținutul Raportului de tranzacții suspecte, ale Raportului de tranzacții cu numerar și ale Raportului de transferuri externe și a Deciziei nr. 964/28.10.2010 pentru modificarea și completarea Metodologiei de lucru privind transmiterea rapoartelor de tranzacții cu numerar și a rapoartelor de transferuri externe, aprobată prin Decizia nr. 673/2008.

b. Elaborarea unor proiecte de acte normative necesare punerii în aplicare a regimului sancțiunilor internaționale, conform Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 202/2008, respectiv:

- proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Normelor privind supravegherea de către Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a modului de punere în aplicare a sancțiunilor internaționale, proiect care în prezent se află în procedură legislativă conform Hotărârii¹⁷ Guvernului nr. 561/2009;

- proiectul Normelor privind mecanismul de transmitere către Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a rapoartelor prevăzute la art. 18 din O.U.G. nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 217/2009;

- proiectul Procedurii interne privind implementarea reglementărilor referitoare la regimul sancțiunilor internaționale.

c. În vederea asigurării bazei legale necesare pentru achitarea contribuției instituției la Grupul Egmont, urmare inițiativei Oficiului, a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr.746/21.07.2010 pentru aprobarea plății contribuției anuale a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor la Grupul Egmont al Unităților de Informații Financiare, care a fost publicată în Monitorul Oficial nr. 557 din 6 august 2010.

d. Prin aprobarea Hotărârii Guvernului nr. 479/12.05.2010 s-a asigurat contribuția financiară a Oficiului la proiectul Direcției Generale Justiție, Libertate, Securitate, „Acțiunea FIU.NET 2009 - 2011 - Mai multă ambiție! O mai mare utilizare!”, pentru perioada 2010 – 2011, hotărâre publicată în Monitorul Oficial Nr. 367 din 3 iunie 2010.

e. În cursul anului 2010, Oficiul a fost implicat în procedura de avizare a unor proiecte de acte normative inițiate de alte autorități publice, inclusiv prin formularea de propuneri și observații, după cum urmează:

- proiectul de Hotărâre privind desemnarea Biroului pentru prevenirea criminalității și de cooperare cu oficiile de recuperare a creanțelor din Statele Membre ale Uniunii Europene din cadrul Ministerului Justiției, în calitate de oficiu național pentru recuperarea creanțelor, act prin care este aplicată Decizia Consiliului 2007/845/JAI;

- proiectul Legii privind punerea în aplicare a Codului Penal și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții penale, proiect aprobat de Guvernul României și aflat în procedură parlamentară;

- memorandumul cu tema „Aprobarea semnării acordurilor de cooperare în domeniul combaterii contrabandei cu țigarete, între Comisia Europeană, statele membre ale UE și British American Tobacco (BAT) și respectiv Imperial Tobacco Limited (ITL), precum și modificările aduse acordurilor de cooperare cu Japan Tobacco International (JTI) și Philip Morris International (PMI)”;

- proiectul Legii de aprobare a Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 26/2010 pentru modificarea și completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului și a altor acte normative.

Totodată, în anul 2010, instituția a participat, prin specialiștii săi, la procesele de elaborare a unor acte normative pentru armonizarea legislației interne față de prevederile Directivei nr.2007/64/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind serviciile de plată în cadrul pieței interne și prevederile Directivei nr. 2009/110/CE privind accesul la activitate, desfășurarea și supravegherea prudențială a activității instituțiilor emitente de monedă electronică. În cadrul acestor inițiative, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, alături de Ministerul Justiției, și-au asumat implementarea art. 91 din Directiva 2007/64/CE și a art. 19 din Directiva 2009/110/CE. În acest context, amintim aprobarea Ordonanței de urgență nr.26/2010 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului și a altor acte normative, acte normative care transpun directivele europene, care aduc modificări Legii nr.656/2002 – Legea CSB/CFT, Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.53/2008 privind modificarea și completarea Legii nr. 656/2002, precum și Hotărârii Guvernului nr. 594/2010 privind aprobarea Regulamentului de aplicare a prevederilor Legii nr. 656/2002, printre acestea regăsindu-se: modificarea definiției

¹⁷ Hotărârea Guvernului nr. 561/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării

instituției financiare; clarificarea termenului de terță parte; modificarea cadrului de supraveghere a instituțiilor financiare, în vederea aplicării art. 15 din Regulamentul CE nr.1781/2006. Ulterior a fost adoptată Legea nr. 231/10.12.2010 pentru aprobarea O.U.G. nr 26/2010, act ce completează Ordonanța în sensul introducerii unui nou alineat privitor la obligația Oficiului de a furniza, la cererea B.N.R., în scopul evaluării calității persoanelor și entităților implicate sau având legătură cu proiectul de autorizare prezentat, informații cu privire la riscul de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, referitoare la persoanele sau entitățile în cauză. Aceeași obligație incumbă Oficiului și în ceea ce privește solicitările de informații ale B.N.R. referitoare la persoane și entități implicate sau având legătură cu proiectul de autorizare a sucursalei instituției de credit din state terțe.

Menționăm că grupul de lucru interinstituțional care a lucrat la elaborarea proiectului O.U.G. nr. 26/2010, format din Departamentul pentru Afaceri Europene, Ministerul Finanțelor Publice, Garda Financiară, Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorului, Banca Națională a României, Ministerul Justiției și Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, a fost implicat și în elaborarea proiectului de transpunere a Directivei 2009/110/CE, care se află în proces de avizare legislativă.

În ceea ce privește proiectul Legii pentru aprobarea O.U.G. nr. 53/2008, care se află în procedură legislativă la Parlamentul României (este vorba de PL-x nr.541/2008, pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.53/2008 privind modificarea și completarea Legii nr. 656/2002 – Legea CSB/CFT), ca element de noutate, în trimestrul III al anului 2010 Oficiul a promovat, cu sprijinul Ministerului Justiției, un amendament la acest proiect de act normativ, constând în propunerea de completare a art. 17 din Legea nr. 656/2002, în sensul introducerii unui nou alineat (4), astfel: În exercitarea atribuțiilor de verificare și control, reprezentanții împuterniciți ai Oficiului au acces la documentele întocmite sau deținute de către persoanele ce fac obiectul controlului și pot reține fotocopii ale acestora pentru a stabili modul de aplicare a legii, precum și pentru a stabili împrejurările privind suspiciunile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului. Textul normativ propus asigură îmbunătățirea cadrului juridic, venind în completarea instrumentelor aflate la dispoziția reprezentanților împuterniciți ai instituției, în scopul desfășurării în condiții optime a activității de verificare și control a modului de aplicare a prevederilor Legii nr.656/2002, cu modificările și completările ulterioare. Trebuie precizat faptul că Oficiul și-a adus contribuția la proiectul Legii pentru aprobarea O.U.G. nr. 53/2008, fiind formulate amendamentele necesare asigurării cadrului legislativ de cooperare în domeniu, în ceea ce privește suspendarea tranzacțiilor suspecte la solicitarea unei Unități de Informații Financiare din alt stat, inițiativă susținută de către Ministerul Justiției în vederea asigurării premiselor necesare implementării dispozițiilor art. 47 din Convenția Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului adoptată, de către Statele Membre ale Consiliului Europei și statele asociate, în data de 16 mai 2005, și ratificată de România prin aprobarea, de către Parlamentul României, a Legii nr.420/22.11.2006.

Totodată, folosind prilejul dezbaterii în Parlamentul României a acestui proiect de lege, reprezentanții Oficiului, alături de cei ai Ministerului Justiției, Băncii Naționale a României și Ministerului Finanțelor Publice, au formulat amendamente rezultate în urma recomandărilor incluse în Raportul de Evaluare a României elaborat de experții Comitetului MONEYVAL din cadrul Consiliului Europei pe probleme de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, cum ar fi, spre exemplu, demarcarea clară a atribuțiilor autorităților de supraveghere, pe plan național, în vederea identificării soluțiilor optime pentru asigurarea unei supravegheri adecvate pe linia prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism (problema caselor de schimb valutar).

Aspecte privind abordarea Uniunii Europene în materia combaterii spălării banilor și finanțării terorismului sunt prezentate și în **Anexa nr. 6**.

Activitatea de asigurare a asistenței juridice de specialitate în relațiile Oficiului cu terții, respectiv de acordare a consultanței de specialitate s-a concretizat, în anul 2010, în elaborarea unui număr de 73 de puncte de vedere și răspunsuri la solicitările entităților raportoare privind modul de aplicare a prevederilor legale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării actelor de terorism, precum și soluționarea a unui număr de 82 de petiții în conformitate cu dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, cu modificările și completările ulterioare.

În ceea ce privește asistența juridică de specialitate în relațiile Oficiului cu terții, în materie procesuală, reprezentarea Oficiului în fața instanțelor judecătorești, întocmirea actelor de procedură necesare în vederea soluționării cauzelor aflate pe rolul instanțelor de judecată și păstrarea evidenței cauzelor aflate pe rolul instanțelor de judecată, menționăm următoarele:

- Activitatea procesuală în cursul anului 2010 s-a concretizat într-un total de 98 de dosare, dintre care 79 dosare începute anterior anului 2010 și 19 constituite în cursul anului 2010.

- De asemenea, în anul 2010, au fost analizate 40 de rezoluții/ordonanțe ale procurorului emise în dosarele penale constituite ca urmare a sesizărilor transmise P.I.C.C.J. în temeiul dispozițiilor art. 6 alin. 1 din Legea nr. 656/2002, cu modificările și completările ulterioare, și au fost elaborate 11 plângeri împotriva unor astfel de rezoluții/ordonanțe. În același an, Oficiul a luat măsurile necesare pentru punerea în executare a două sentințe civile executorii de drept, potrivit legii.

Activitatea de avizare pentru legalitatea actelor administrative ale președintelui Oficiului și a contractelor civile și comerciale prin care este angajată răspunderea patrimonială a Oficiului s-a concretizat în avizarea unui număr de 95 de ordine ale președintelui și a unui număr de 83 de proiecte de ordine, note justificative și contracte.

CAPITOLUL VI
Managementul resurselor materiale, financiare și umane și
auditul public intern în anul 2010

6.1. Managementul resurselor materiale și financiare

Prin Legea bugetului de stat pe anul 2010, nr.11/2010, Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, condus de un președinte care are și calitatea de ordonator¹⁸ principal de credite, i-au fost aprobate la Cap.51.01 „Autorități publice și acțiuni externe”, credite bugetare în sumă totală de 11.509 mii lei, structurate astfel:

Buget de stat	11.509 mii lei, din care :
- Cheltuieli de personal	9.641 mii lei
- Bunuri și servicii	753 mii lei
- Alte transferuri	15 mii lei
- Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) post-aderare	260 mii lei
- Active nefinanciare	840 mii lei

Totodată, prin Ordonanța Guvernului nr.18/2010 cu privire la rectificarea bugetară pe anul 2010, bugetul instituției noastre a fost diminuat cu suma de 1.174 mii lei, după cum urmează:

- Cheltuieli de personal	1.000 mii lei
- Bunuri și servicii	90 mii lei
- Active nefinanciare	84 mii lei

În cursul anului 2010, având în vedere economiile realizate, în conformitate cu prevederile art.54 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, instituția noastră a propus anularea creditelor bugetare în sumă de 240 mii lei și trecerea acestora la Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului.

Precizăm faptul că economiile la titlul „Cheltuieli de personal” au rezultat ca urmare a încetării, în cursul anului 2010, a contractelor individuale de muncă a cinci angajați, precum și a suspendării contractelor individuale de muncă a șapte angajați, în conformitate cu dispozițiile art.51 alin.1 lit.a) din Legea nr.53/2003-Codul muncii, cu modificările și completările ulterioare.

La finele anului 2010 bugetul actualizat al Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a fost de 10.095 mii lei, structurat după cum urmează:

Buget de stat	10.095 mii lei, din care :
- Cheltuieli de personal	8.439 mii lei
- Bunuri și servicii	642 mii lei
- Alte transferuri	36 mii lei
- Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) post-aderare	272 mii lei
- Active nefinanciare	706 mii lei

Dinamica modificărilor în bugetul Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor pe anul 2010 este prezentată în situația de mai jos:

- mii lei-

Denumire indicator	Buget aprobat (lege)	Modificări (+/-)	Buget actualizat
Total cheltuieli - Cap.51.01 „Autorități publice și acțiuni externe”	11.509	-1.414	10.095
Cheltuieli curente	10.669	-1.280	9.389
- Cheltuieli de personal	9.641	-1.202	8.439
- Bunuri și servicii	753	-111	642
- Alte transferuri	15	+21	36
- Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) post-aderare	260	+12	272
Cheltuieli de capital	840	-134	706
- Active nefinanciare	840	-134	706

¹⁸ Conform art.19 alin.4 din Legea nr.656/2002, cu modificările și completările ulterioare

Situația privind gradul de utilizare a fondurilor alocate Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor de la bugetul de stat pe anul 2010, se prezintă astfel:

- lei-

Denumire indicator	Program 2010	Execuție 31.12.2010	Grad de utilizare (%)
TOTAL CHELTUIELI	10.095.000	9.907.118	98,14
Cheltuieli de personal	8.439.000	8.437.945	99,99
Bunuri și servicii	642.000	638.093	99,39
Alte transferuri	36.000	35.132	97,59
Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) post-aderare	272.000	268.868	98,85
Active nefinanciare	706.000	527.080	74,66

6.2 Managementul resurselor umane

Oficiul este condus de un președinte, numit de Guvern din rândul membrilor plenului Oficiului, care are calitatea de ordonator principal de credite. Plenul Oficiului, structură deliberativă și de decizie la nivelul instituției noastre, este format din câte un reprezentant al Ministerului Finanțelor Publice, Ministerului Justiției, Ministerului Administrației și Internelor, Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Băncii Naționale a României, Curții de Conturi și Asociației Române a Băncilor.

Personalul angajat al Oficiului cuprinde personalul de specialitate format din analiști financiari, personalul auxiliar de specialitate format din asistenți analiști, precum și personalul contractual care ocupă funcții specifice sectorului bugetar, format din șoferi și muncitori necalificați. Având în vedere prevederile art. 3 alin. 7 din Hotărârea Guvernului nr. 1.599/2008, în cadrul Oficiului, numărul maxim de posturi este de 130, în anul 2010 fiind bugetate 105 posturi.

Ținând cont de specificul activității desfășurate în cadrul Oficiului care presupune un nivel ridicat de profesionalism și, în mod deosebit, un volum mare de lucrări ce revine fiecărui analist financiar în parte, în anul 2010 ar fi fost necesară angajarea de personal în vederea asigurării capacității operaționale la nivel maxim, dar ținând cont de restricțiile bugetare impuse prin O.U.G. nr.34/2009 cu privire la rectificarea bugetară pe anul 2009 și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căreia a fost suspendată ocuparea prin concurs sau examen a posturilor vacante până la 31 decembrie 2010 „începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se suspendă” și menținerea acestor prevederi, în cursul anului nu au putut fi organizate concursuri pentru ocuparea posturilor vacante.

Analizând anul 2010, au fost înregistrate mișcări de personal atât la nivelul Plenului Oficiului (numirea unui nou membru al Plenului Oficiului și a Președintelui Oficiului prin reprezentantul Ministerului Finanțelor Publice în acest organism colectiv de conducere și încetarea, la cerere, a mandatului unui membru al Plenului, fiind vorba de reprezentantul B.N.R., dar și la nivelul celorlalte categorii de personal (5 încetări de contracte individuale de muncă în conformitate cu dispozițiile art. 55 lit.b, prevederile art. 56 lit. d), și prevederile art.264 alin. 1 lit. f) din Legea nr. 53/2003 – Codul Muncii).

De asemenea, trebuie menționat faptul că pe parcursul anului 2010 au avut loc șapte suspendări de contracte individuale de muncă pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani (în conformitate cu prevederile art. 51 alin.1 lit. a) din Legea nr. 53/2003 – Codul Muncii), iar pentru un număr de 8 persoane a avut loc încetarea suspendării contractului individual de muncă pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani și reluarea activității în anul 2010. Având în vedere mișcarea personalului prezentată, menționăm că la finalul anului 2010 regăsim un număr de 96 posturi ocupate din cele 105 posturi aprobate.

În concluzie, analiza fluctuației de personal în anul de referință a relevat efortul depus de factorii responsabili la nivelul instituției pentru adoptarea deciziilor administrative de natură să asigure desfășurarea activității specifice Oficiului, în condiții de eficiență, cu atât mai mult cu cât a fost necesară soluționarea în anul 2010 a unui număr foarte mare de lucrări pentru fiecare analist financiar în parte sau preluarea, cu titlu temporar, a unor atribuții suplimentare de către anumiți angajați ai instituției pentru acoperirea deficitului de personal manifestat la nivelul unor structuri de specialitate ale Oficiului (Direcția Analiză și Prelucrarea Informațiilor, Direcția Cooperare Interinstituțională și Relații Internaționale, Direcția Juridică și Metodologie).

Redimensionarea numărului lucrărilor de specialitate pentru fiecare analist în parte, precum și filtrarea documentației intrate ce urmează a fi supusă analizei, în cadrul D.A.P.I. fiind înființat Compartimentul de Analiză Preliminară, sunt câteva exemple de decizii adoptate de Președintele Oficiului, în calitate de ordonator principal de credite, începând cu luna august 2010, menite să asigure echilibrul de personal activ în desfășurarea procesului de analiză, pentru îndeplinirea angajamentelor asumate de instituția noastră în relansarea relației de cooperare cu P.I.C.C.J., care a impus o nouă abordare din perspectiva sesizărilor întocmite de instituția noastră.

Ținând cont de prevederile legislative aplicate în anul 2010, începând luna ianuarie 2010 la nivelul instituției noastre a fost efectuată reîncadrarea personalului pe funcții, precum și stabilirea drepturilor salariale, conform prevederilor din Legea – cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri

publice și a Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.1/2010 privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar. Datorită situației economice dificile la nivel național a fost necesară aplicarea prevederilor Legii nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, prin diminuarea drepturilor salariale ale personalului cu un procent de 25% pentru perioada iulie – decembrie 2010.

În final am dori să menționăm faptul că, în anul 2010, peste 75% din angajații Oficiului au participat la cursuri de formare profesională (cursuri de achiziții publice, cursuri de limba franceză pe nivel începător și mediu desfășurat la sediul Oficiului și specializări în cadrul Proiectului de twinning „Combaterea spălării banilor și finanțării terorismului”, implementat în anul 2010).

6.3 Auditul public intern

La nivelul Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, auditul public intern este organizat în cadrul Compartimentului audit public intern, conform prevederilor art. 4 lit. c) din Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern, cu modificările și completările ulterioare, funcționând în subordinea directă a Președintelui Oficiului, fapt care asigură independența necesară desfășurării activității de audit intern, în scopul unei evaluări obiective a activității, în vederea identificării posibilelor disfuncții și formularea unor recomandări adecvate soluționării acestora, a minimizării efectelor negative care se pot produce, a eficientizării proceselor, precum și în vederea oferirii de asigurări în ceea ce privește realizarea obiectivelor instituției.

Prin atribuțiile sale, Compartimentul de audit public intern exercită o funcție distinctă și independentă de activitățile Oficiului. În structura de personal a compartimentului au fost prevăzute două posturi de analist financiar cu atribuții exclusive de audit intern, gradul de ocupare fiind de 100%.

Baza documentară pentru prezentarea modului în care a fost îndeplinită funcția de audit public intern în anul 2010, a avut în vedere rapoartele misiunilor de audit public intern întocmite la nivelul O.N.P.C.S.B., în cursul anului, planul anual și multianual de audit intern, programul de implementare a sistemului de control managerial în conformitate cu prevederile O.M.F.P. nr. 946/2005 privind aprobarea Codului controlului intern. În îndeplinirea atribuțiilor specifice auditului public intern, nu au fost înregistrate cazuri în care auditorilor să le fi fost refuzat sau limitat accesul la documente și nici nu s-au constatat iregularități sau posibile prejudicii.

Activitatea desfășurată la nivelul Compartimentului Audit Public Intern s-a concretizat în exercitarea principalelor funcții în care se regăsesc atribuțiile specifice precum:

- **Elaborarea normelor metodologice** specifice O.N.P.C.S.B., cu respectarea prevederilor Legii nr. 672/2002 privind auditul public intern, cu modificările și completările ulterioare, respectiv cu avizul U.C.A.A.P.I.
- **Elaborarea de proceduri operaționale** pentru activitățile procedurabile desfășurate la nivelul Compartimentului Audit Public Intern, etapă a programului de implementare a sistemului de control managerial din cadrul instituției, care a fost parcursă în decursul anului 2010. Alături de celelalte etape convenite a fi implementate în realizarea acestui obiectiv, elaborarea procedurilor operaționale a însemnat o revizuire a întregii activități a structurii și inventarierea elementelor care stau la baza poziționării compartimentului într-un întreg.
- **Planificarea activității Compartimentului de audit intern**, care a fost asigurată prin acțiuni, cum ar fi, fundamentarea și elaborarea planului anual de audit intern, cu respectarea structurii prevăzute în normele proprii ale compartimentului.
- **Desfășurarea de misiuni de audit intern** - Contribuția auditului intern la îmbunătățirea activității structurilor auditate din cadrul O.N.P.C.S.B. este materializată în recomandările compartimentului de audit sistematizate pe principalele domenii auditate. În urma efectuării de către compartimentul de specialitate a unor misiuni de audit intern în anul 2010, pot fi expuse, cu titlu de exemplificare, următoarele recomandări:
 - actualizarea unor fișe de post pentru asigurarea unei concordanțe între atribuțiile înscrise în fișa postului și activitatea desfășurată efectiv;
 - actualizarea indicatorilor de performanță pe baza cărora să se poată evalua gradul de pregătire profesională a salariaților și îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, în formă scrisă și actualizată, coroborat cu nivelul de realizare a obiectivelor strategice ale Oficiului;
 - formalizarea procesului de management al riscului și completarea Registrului riscurilor la nivelul activității unor structuri, conform O.M.F.P. nr. 946/2005 pentru aprobarea codului controlului intern, cuprinzând standardele de management/control intern la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial, cu modificările și completările ulterioare;
 - stabilirea în mod scris și formalizat a criteriilor pe baza cărora se determină gradul de complexitate al lucrării;
 - urmărirea structurii portofoliului de lucrări repartizate fiecărui analist în concordanță cu standardul postului și gradul de complexitate al lucrării;
 - perfecționarea strategiei manageriale în sensul stabilirii de obiective, stabilirii de termene pentru cazurile luate în analiză, în formă scrisă, în vederea aducerii la îndeplinire a obiectivelor, defalcării responsabilităților pe grad de analist, având în vedere experiența și nivelul de pregătire al fiecăruia.

- completarea metodologiei de analiză, în forma scrisă și formalizată sau elaborarea de procedură operațională, cu atribuțiile specifice activității de secretariat al Plenului Oficiului și asigurarea urmăririi aducerii la îndeplinire a deciziilor Plenului.
- **Raportarea activității de audit intern** s-a asigurat prin:
 - elaborarea proiectelor rapoartelor de audit public intern, la sfârșitul fiecărei misiuni de audit, care reflectă cadrul general, obiectivele, constatările, concluziile și recomandările;
 - elaborarea Raportului anual al activității de audit public intern ce cuprinde principalele constatări, concluzii și recomandări rezultate din activitatea de audit, progresele înregistrate prin implementarea recomandărilor, precum și informații referitoare la pregătirea profesională a auditorilor, împreună cu anexele acestuia, documente ce au fost transmise la U.C.A.A.P.I.
 - transmiterea Raportului anual al activității de audit public intern către Curtea de Conturi a României, în conformitate cu prevederilor art. 42 alin. (2) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată.

În conformitate cu Ordinul Ministerului Finanțelor Publice nr.946/2005 pentru aprobarea Codului controlului intern, cuprinzând standardele de management/control intern la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial, cu modificările și completările ulterioare, la nivelul instituției au fost elaborate o serie de proceduri, care stabilesc, în mod standardizat, etapele de lucru ale activității desfășurate de către fiecare structură de specialitate din cadrul Oficiului.

Având în vedere dificultățile întâmpinate, sub aspectul lipsei de exemple concrete de realizare a misiunilor de audit intern desfășurate în cadrul unei instituții speciale, pentru anul 2011 este necesară îmbunătățirea activității de audit public intern prin continuarea unor programe complexe de perfecționare a pregătirii profesionale, cu studii de caz din domeniile auditate și recomandarea unor produse informatice ce pot fi folosite ca suport în activitatea de audit intern.

CAPITOLUL VII

Prioritățile Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor

Având în vedere rolul Oficiului de a asigura secretariatul tehnic al activităților în domeniu conform Strategiei Naționale de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor și Finanțării Terorismului, în anul 2011, abordarea Oficiului poate fi privită ca fiind de tip sistemic, în care instituția va pune accentul pe coordonarea mecanismului descris în cadrul acestei strategii, luând în considerare, totodată, calitatea instituției noastre Unitate de Informații Financiare a României.

În acest context, instituția își propune să își alinieze eforturile cu cele ale celorlalte autorități românești implicate în prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, pentru identificarea elementelor care conduc la extinderea fenomenului criminalității financiare și pentru sprijinirea investigării și urmării penale a persoanelor fizice și juridice implicate, astfel încât să poată fi redus gradul de pericol al acestui fenomen la adresa societății, economiei și securității statului.

Acest scop final nu poate fi realizat decât printr-o cooperare inter-instituțională eficientă în cadrul oferit de Strategia Națională de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, adoptată în luna iulie 2010, și de Planul de Acțiune aprobat prin Protocolul privind organizarea cooperării pentru implementarea acestei Strategii, în care au fost înscrise măsuri de ordin legislativ și instituțional, asumate de toate autoritățile componente ale mecanismului național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, pentru a fi îndeplinite în perioada 2010-2012.

Dintre măsurile prioritare pentru instituția noastră în anul 2011, enumerăm:

✓ **Continuarea întâlnirilor cu reprezentanții P.I.C.C.J.** pentru identificarea problemelor cu care se confruntă procurorii în investigarea cazurilor pornite de la sesizările Oficiului, precum și identificarea soluțiilor practice pentru eliminarea oricăror obstacole în finalizarea cu succes a investigațiilor în cazurile de spălare a banilor pentru întărirea capacității sistemului instituțional de combatere a spălării banilor

✓ **Realizarea unor analize financiare complexe, caracterizate de atribute precum calitatea și acuratețea informației, precum și transmiterea în timp real a sesizărilor către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție,** ca beneficiar principal al rezultatelor analizelor de specialitate efectuate la nivelul instituției, în conformitate cu dispozițiile Legii nr.656/2002, cu modificările și completările ulterioare. Această măsură de ordin instituțional presupune cooperarea cu toate autoritățile de aplicare a legii prin urmărirea unor linii de acțiuni, așa cum ar fi:

- *organizarea unor întâlniri de lucru specializate cu participarea unor reprezentanți ai instituțiilor și autorităților competente, la nivel central și teritorial, care să poată propune inițierea unor direcții de investigații operative în domeniul combaterii spălării banilor,*
- *evaluarea și actualizarea indicatorilor de risc și a profilurilor de risc specific, precum și transferul de bune practici în domeniu,*
- *creșterea gradului de expertiză și pregătire profesională a analiștilor financiari din cadrul Oficiului.*

Implementarea acestei măsuri apreciem că va permite procurorilor luarea măsurilor asiguratorii de blocare sau confiscare a sumelor de bani suspecte a fi implicate în operațiuni de spălare a banilor sau finanțare a terorismului, precum și investigarea cu succes a cazurilor de spălare a banilor.

✓ **Identificarea surselor de finanțare și achiziționarea unui soft performant de analiză a informației financiare, precum și a unui soft care să permită detectarea și analizarea unor posibile cazuri de spălare a banilor și de finanțare a terorismului prin scanarea bazelor de date ale O.N.P.C.S.B.**

✓ **Susținerea, cu ocazia dezbaterii în Parlamentul României, a proiectului de act normativ (PL-x nr.541/2008), pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.53/2008 privind modificarea și completarea Legii nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism),** alături de reprezentanții Ministerului Justiției, în special cu privire la amendamente necesare asigurării cadrului legislativ de cooperare în domeniu vizând astfel implementarea recomandărilor incluse în Raportul de Evaluare a României elaborat de experții Comitetului MONEYVAL din cadrul Consiliului Europei pe probleme de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului precum și ajustarea legislației naționale la prevederile Convenția Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului adoptată, de către Statele Membre ale Consiliului Europei și statele asociate, în data de 16 mai 2005 , ratificată de România prin aprobarea, de către Parlamentul României, a Legii 420/22.11.2006. urma

✓ **Stabilirea principalelor linii de acțiune împreună cu autoritățile de aplicare a legii, autoritățile de control financiar-fiscal, autoritățile de supraveghere prudencială și ceilalți factori cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului,** de ce pentru pregătirea procesului de evaluare din acest an, respectiv *Cel de-al doilea Raport de Progres al României privind combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (CSB/CFT) care va fi supus dezbaterii și adoptării în cadrul Reuniunii Plenare Moneyval ce va fi organizată în luna decembrie 2011.*

- ✓ **Cooperarea autorităților cu responsabilități în domeniu în vederea atragerii de fonduri nerambursabile** pentru implementarea unor proiecte pe problematica combaterii finanțării terorismului, cu accent pe dezvoltarea capacității de analiză și investigare în domeniu.
- ✓ **Întocmirea unor proiecte pentru atragerea unor fonduri nerambursabile de către O.N.P.C.S.B în scopul creării unor campanii de conștientizare în mass-media în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.**

Pornind de la unul dintre **obiectivele fundamentale pe care și le-a asumat și le promovează Guvernul României**, respectiv „*Accelerarea sistemului de absorbție a fondurilor europene și asigurarea resurselor financiare necesare pentru co-finanțarea proiectelor realizate*”, pe termen scurt și mediu, instituția noastră în calitate de autoritate a administrației publice centrale își propune, ca în măsura disponibilităților și resurselor, să atragă cât mai multe fonduri cu finanțare nerambursabilă care să contribuie la întărirea capacității instituționale și legislative în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului.

În acest context, O.N.P.C.S.B., cu sprijinul Ministerului Finanțelor Publice, a întreprins demersurile necesare pentru includerea Oficiului, în calitate de Agenție Executivă (persoană juridică de drept public sau privat sau orice organizație recunoscută și mandatată să implementeze proiecte) în Acordul-cadru care a fost încheiat între Guvernul României și Consiliul Federal Elvețian privind Programul de Cooperare Elvețiano-Român vizând reducerea disparităților economice și sociale în cadrul Uniunii Europene extinse.

Cele două proiecte al căror beneficiar principal și coordonator al implementării va fi O.N.P.C.S.B., respectiv „*Combaterea spălării banilor și combaterea finanțării terorismului*” și „*Prevenirea și detectarea corupției*”, se înscriu în aria de concentrare tematică „Îmbunătățirea reglementărilor în sectorul financiar și întărirea piețelor și instituțiilor financiare” și vor beneficia de o finanțare în valoare de minimum 1 milion CHF fiecare. De asemenea, în conformitate cu direcțiile strategice prevăzute în Acordul cadru, Oficiul intenționează să inițieze un parteneriat cu Unitatea de Informații Financiare din Elveția (MROS), având ca scop atragerea experienței specifice, a cunoștințelor și tehnologiei deținute de specialiștii elvețieni, inclusiv a finanțării aferente.

Acordul-cadru dintre Guvernul României și Consiliul Federal Elvețian privind implementarea programului de cooperare elvețiano-român vizând reducerea disparităților economice și sociale în cadrul Uniunii Europene extinse

Urmare întâlnirilor care au avut loc în anul 2010, între reprezentanții Oficiului și reprezentanții statului elvețian (Secretariatul de Stat pentru Afaceri Economice - SECO din cadrul Departamentului pentru Afaceri Externe și Biroul Contribuției Elvețiene din cadrul Ambasadei Confederației Elvețiene în România), ocazie cu care au fost prezentate principalele atribuții ale instituției noastre și argumentele privind nevoile de finanțare/asistență, atât pentru investiții, cât și pentru instruire, O.N.P.C.S.B. a fost desemnat în calitate Agenție Executivă pentru două teme incluse în Acordul-cadru dintre Guvernul României și Consiliul Federal Elvețian privind implementarea programului de cooperare elvețiano-roman vizând reducerea disparităților economice și sociale în cadrul Uniunii Europene extinse (aprobat prin H.G. nr. 1065/20.10.2010, publicată în Monitorul Oficial al României nr.741/05.11.2010), respectiv:

- „*Combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului*” și
- „*Prevenirea și detectarea corupției*”.

O.N.P.C.S.B. este institutia responsabilă cu elaborarea fișelor de proiect care vor fi implementate în baza acestui Acord – cadru, precum și cu implementarea propriu-zisă a proiectelor.

În cadrul întâlnirilor cu O.N.P.C.S.B., reprezentanții elvețieni au solicitat detalii cu privire la temele alese în cadrul contribuției financiare elvețiene, precum și modul în care acestea ar conduce la îmbunătățirea activității Oficiului. În ceea ce privește achiziția echipamentelor IT, partea elvețiană a solicitat clarificări în sensul fezabilității și sustenabilității unui proiect de achiziționare de programe și echipamente IT.

Reprezentanții O.N.P.C.S.B. au afirmat că principala prioritate în cadrul acestui program este achiziționarea unui software investigație/analiză a informațiilor financiare și echipamente IT. O.N.P.C.S.B. a subliniat că aceste achiziții ar conduce la atingerea următoarelor rezultate: un număr mai mare de tranzacții suspecte analizate în timp real, standardizarea modului de lucru în Oficiu, eliminarea posibilităților de interpretare subiectivă a datelor, o calitate sporită a datelor transmise către Parchet. Oficiul a estimat achizițiile la 400.000 - 500.000 euro. S-a manifestat interesul și pentru achiziția de programe de training, în special pentru programe la care să contribuie specialiștii elvețieni.

Reprezentanții O.N.P.C.S.B. au afirmat că sunt în măsură să acopere în totalitate tema nr. 1 din Acord, dar pentru proiectul privind sistemele de avertizori de integritate/corupție este necesară și implicarea altor instituții (*Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție- Direcția Națională Anticorupție, Agenția Națională de Integritate*).

A fost finalizată, de către Guvernul Elvețian, procedura aferentă selectării Organismului Intermediar Elvețian (OIE) în cadrul Fondului Tematic (FT) „Securitate” și a OIE în cadrul FT „Reforma în domeniul Sănătății”.

Procedurile inițiate de Guvernul Elvețian în data de 30 septembrie 2010, aferente selectării OIE în cadrul FT „Securitate” și, respectiv, în data de 15 octombrie 2010, aferente selectării OIE în cadrul FT „Reforma în domeniul Sănătății” au fost finalizate cu succes. Astfel, au fost selectați următorii câștigători:

- Consorțiul format din **TC Team Consult SA, Coginta și DCAF**, care va fi viitorul OIE în cadrul FT „Securitate”;

- Consorțiul format din **Tropical Institute of Public Health și Fundația CRED**, care va fi viitorul OIE în cadrul FT „Reforma în domeniul Sănătății”.

În vederea operaționalizării celor două structuri în cadrul Programului de Cooperare Elvețiano – Român, Guvernul Elvețian urmează să semneze cu cei doi câștigători, în perioada următoare, câte un Acord de Mandatare pentru implementarea celor două FT.

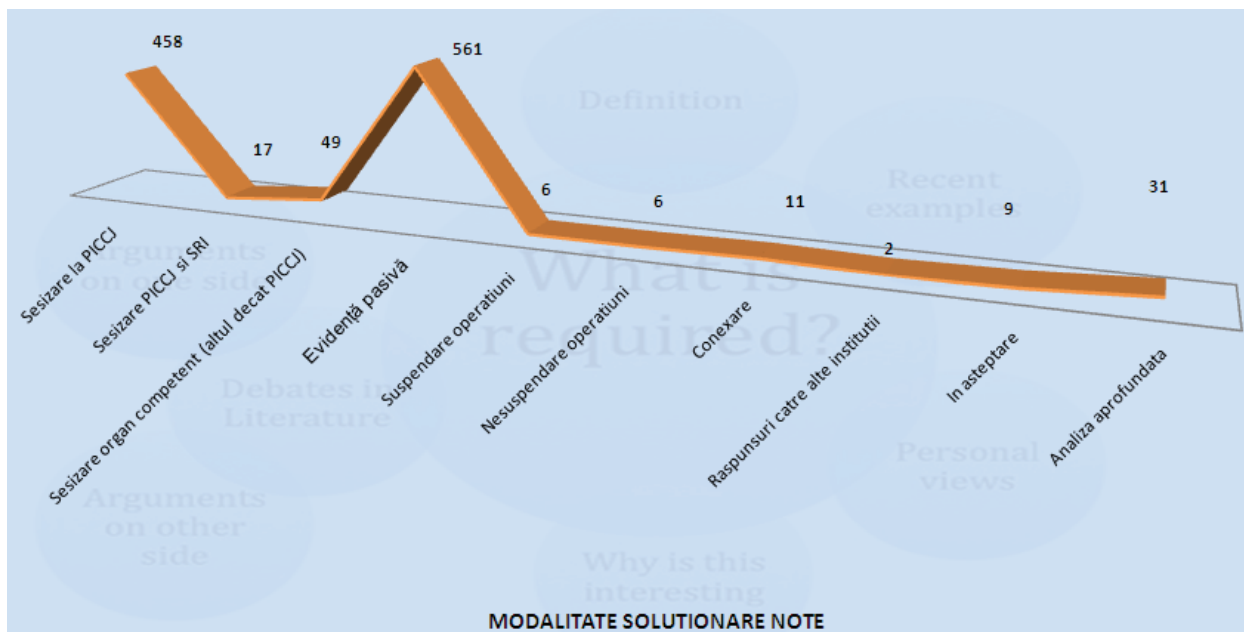
În plus, Ministerul Finanțelor Publice urmează să semneze, cu structura delegată din cadrul Guvernului Elvețian, Acordurile privind cele două FT, care vor detalia drepturile și obligațiile celor două părți, referitoare la implementarea acestor FT.

Totodată, la invitația adresată Oficiului, la sfârșitul lunii noiembrie 2010, de către compania Ernst&Young Israel Ltd., ca FIU Romania să participe la implementarea Proiectului European HEMOLIA, proiect finanțat de Uniunea Europeană prin programul SEC-2010.1.3-1 – Instrumente inovatoare pentru a combate crima organizată, finanțarea terorismului și spălarea banilor, începând cu luna aprilie 2011, FIU-ul din România va participa în calitate de partener în consorțiul care va implementa acest proiect, consorțiul la care vor participa și alte FIU-uri.

Proiectul se referă la crearea unui sistem denumit HEMOLIA, un sistem inteligent de alertă multi-agent în combaterea spălării banilor, menit să extindă utilizarea unei surse însemnate de date denumită TELECOM PLANE și să deschidă noi capacități de comunicare pentru o multitudine de instituții (FIU-uri, autorități de aplicare a legii, instituții de credit, etc.). Prin acest sistem, persoanele, organizațiile și comunitățile implicate vor comunica unii cu alții prin rețele celulare, fixe și de Internet.

ANEXE

**ACTIVITATEA DECIZIONALĂ A PLENULUI OFICIULUI ÎN ANUL 2010
ASUPRA LUCRĂRILOR DE SPECIALITATE**

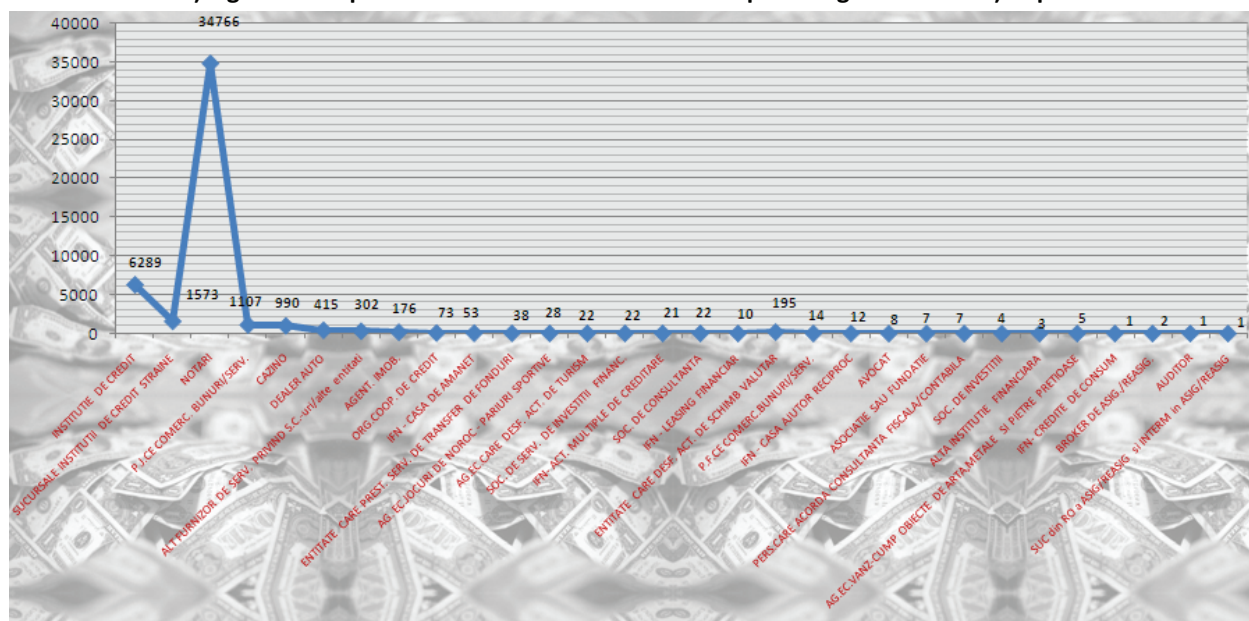
RAPORT STATISTIC pentru perioada 01 ianuarie – 31 decembrie 2010

I. DEPUNERI / RETRAGERI DE NUMERAR > 15.000 Euro

Conform prevederilor Legii nr. 656/2002, cu modificările și completările ulterioare, entitățile prevăzute la art. 8 raportează Oficiului operațiunile de depunere/retragere de numerar în sume mai mari de 15.000 euro. Astfel, de la începutul anului și până în prezent a fost transmis instituției noastre un număr total de 46.167 astfel de rapoarte, dintre care 34.766 au fost transmise de notari, iar 11.401 de celelalte entități cu obligații de raportare.

Entitate raportoare	Nr. Rap.
INSTITUTIE DE CREDIT	6289
SUC DIN RO A UNEI INSTITUTII DE CREDIT STRAINE	1573
NOTARI	34766
P.J.CE COMERC. BUNURI/SERV.	1107
CAZINO	990
DEALER AUTO	415
ALT FURNIZOR DE SERV. PRIVIND S.C.-uri/alte entitati	302
AGENT. IMOB.	176
ORG.COOP. DE CREDIT	73
IFN - CASA DE AMANET	53
ENTITATE CARE PREST. SERV. DE TRANSFER DE FONDURI	38
AG. EC.JOCURI DE NOROC - PARIURI SPORTIVE	28
AG.EC.CARE DESF. ACT. DE TURISM	22
SOC. DE SERV. DE INVESTITII FINANC.	22
IFN- ACT. MULTIPLE DE CREDITARE	21
SOC. DE CONSULTANTA	22
IFN - LEASING FINANCIAR	10
ENTITATE CARE DESF. ACT. DE SCHIMB VALUTAR	195
P.F.CE COMERC.BUNURI/SERV.	14
IFN - CASA AJUTOR RECIPROC	12
AVOCAT	8
ASOCIATIE SAU FUNDATIE	7
PERS.CARE ACORDA CONSULTANTA FISCALA/CONTABILA	7
SOC. DE INVESTITII	4
ALTA INSTITUTIE FINANCIARA	3
AG.EC.VANZ-CUMP OBIECTE DE ARTA,METALE SI PIETRE PRETIOASE	5
IFN- CREDITE DE CONSUM	1
BROKER DE ASIG./REASIG.	2
AUDITOR	1
SUC din RO a ASIG/REASIG si INTERM in ASIG/REASIG	1
TOTAL	46167

Situația grafică a rapoartelor în numerar > 15.000 euro per categorii de entități raportoare

Cele 11.401 rapoarte reflectă un număr total de 6.769.846 operațiuni, dintre care 5.843.196 au fost operațiuni de depunere numerar, în sumă totală de 25.437.686.462 euro, iar 926.650 reprezintă operațiuni de retragere numerar, în sumă totală de 17.893.041.888 euro.

Se constată că peste 96% din operațiuni sunt efectuate de persoane juridice (6.534.972 operațiuni) în timp ce persoanele fizice au efectuat 234.874 operațiuni, ceea ce reprezintă un procent de 3,46 % din total.

În ceea ce privește sumele tranzacționate:

- 2.319.731.166 euro (ceea ce reprezintă un procent de 9% din total) au fost depuși de persoane fizice, iar 23.117.955.296 (peste 90%) de persoane juridice.

- 3.018.959.960 euro au fost retrase de persoane fizice (circa 16% din total), în timp ce persoanele juridice au retras 14.874.081.928 euro, reprezentând un procentaj de peste 83 % din total.

Se constată că ponderea cea mai mare la totalul de raportări de numerar o constituie raportările efectuate de notarii publici, în proporție de 75% din total, lunar fiind transmisă o medie de 3.000 rapoarte depunere/retragere în numerar.

Comparativ cu anul 2009, numărul de rapoarte de depunere/retragere numerar a scăzut cu circa 10 procente (11.401 în 2010 față de 12.732 în 2009).

O scădere comparabilă se constată și în cazul rapoartelor transmise de notarii publici (34.766 în 2010 față de 38.521 în 2009). Cu toate acestea, numărul operațiunilor a crescut față de anul trecut, în special cele de retragere numerar (cu 375.459 mai multe operațiuni, reprezentând o creștere de 68%), deși sumele retrase au crescut cu până în 24 de procente față de anul precedent (cu 3.422.146.466 euro mai mult decât în 2009).

În ceea ce privește sumele tranzacționate de persoanele juridice, se constată o creștere de șapte procente la sumele depuse (cu 1.509.584.463 euro mai mult față de anul trecut) în timp ce, la sumele retrase, o creștere de 31 % (de la 11.323.712.846 euro în anul 2009, la 14.874.081.928 euro în anul 2010).

Date urmărite	Anul 2009	Anul 2010
Nr. total rapoarte	12.732	11.401
Nr. rapoarte notari	38.521	34.766
Nr. total operațiuni	5.827.481	6.769.846
Operațiuni depunere numerar	5.276.290	5.843.196
Operațiuni retragere numerar	551.191	926.650
Sume depuse	24.556.539.309 euro	25.437.686.462 euro
Sume retrase	14.470.895.422 euro	17.893.041.888 euro
Op. depunere pers. fizice	139.164	105.423
Op. depunere pers. juridice	5.137.126	5.737.773
Op. retragere pers. fizice	134.254	129.451
Op. retragere pers. juridice	416.937	797.199
Sume depuse pers. fizice	2.948.168.776 euro	2.319.731.166 euro
Sume depuse pers. juridice	21.608.370.533 euro	23.117.955.296 euro
Sume retrase pers. fizice	3.147.182.576 euro	3.018.959.960 euro
Sume retrase pers. juridice	11.323.712.846 euro	14.874.081.928 euro

II. TRANSFERURI EXTERNE > 15.000 Euro

În anul 2010 au fost depuse 7.928 rapoarte de transferuri externe în și din conturi din România, cuprinzând 1.463.245 de operațiuni, rapoarte primite de la bănci (6103) și de la sucursalele din România ale unor bănci străine (1825).

Se constată că persoanele fizice au transferat în țară 1.826.768.409 euro, prin intermediul a 39.977 operațiuni, și au transferat din România 1.575.595.753 euro, prin intermediul a 28.574 operațiuni.

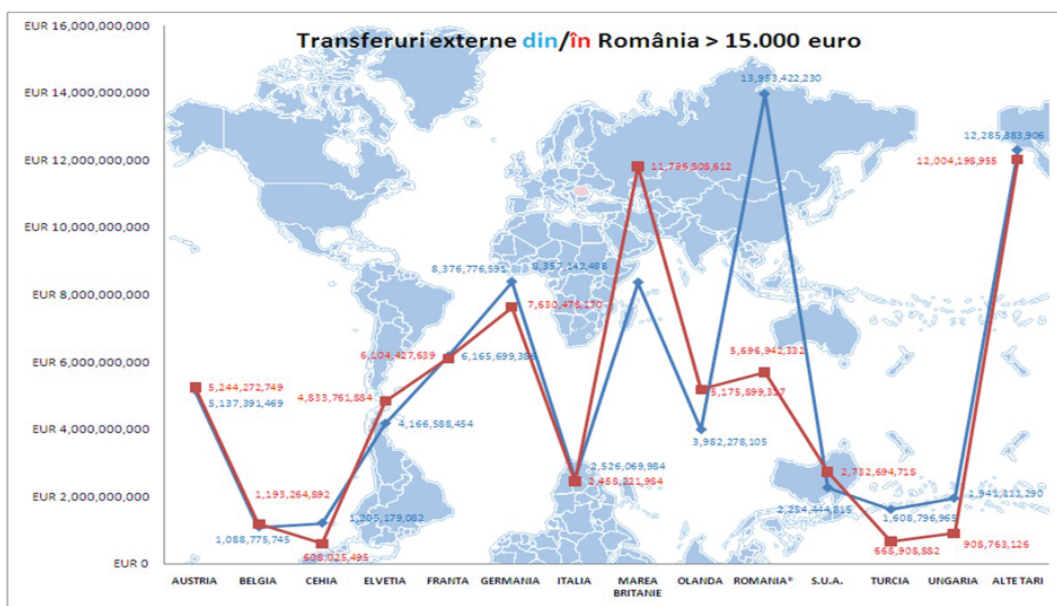
O activitate mult mai intensă de transfer de bani se constată la persoanele juridice. Astfel, prin intermediul a 473.903 operațiuni au intrat în țară 64.421.663.023 euro și au ieșit 70.534.361.785 euro, sume transferate prin 920.791 operațiuni.

II.1. Situația transferurilor pe țări în 2010

Nr. crt.	TĂRI	Transferuri externe din/în România > 15,000 euro raportate în anul 2010	
		DEBIT (SUME ÎN EURO)	CREDIT (SUME ÎN EURO)
1	AUSTRIA	5,137,391,469	5,244,272,749
2	BELGIA	1,088,775,745	1,193,264,892
3	CEHIA	1,205,179,082	608,025,495
4	ELVETIA	4,166,588,454	4,833,761,884
5	FRANTA	6,165,699,386	6,104,427,639
6	GERMANIA	8,376,776,591	7,630,478,170
7	ITALIA	2,526,069,984	2,458,221,984
8	MAREA BRITANIE	8,357,142,488	11,796,808,612
9	OLANDA	3,982,278,105	5,175,899,317

**Transferuri externe din/în România > 15,000 euro
raportate în anul 2010**

10	ROMANIA	13,953,422,230	5,696,942,332
11	S.U.A.	2,254,444,815	2,732,694,718
12	TURCIA	1,608,796,965	668,908,882
13	UNGARIA	1,941,111,290	908,763,126
14	ALTE ȚĂRI	12,285,383,906	12,004,198,955

Notă: În situația prezentată mai sus, au fost incluse și transferurile externe efectuate peste limita a 15.000 euro între conturile deținute în România de rezidenți și nerezidenți. De asemenea, graficul evidențiază doar statele din/către care s-au efectuat transferuri peste limita de 1 mld. Euro/an.

Comparativ cu anul 2009, deși numărul rapoartelor transmise la Oficiu și numărul operațiunilor sunt aproximativ egale, se constată o creștere cu peste 13 procente a sumelor ieșite din țară, și cu doar 8% a sumelor intrate în țară.

Date urmărite	Anul 2009	Anul 2010
Nr. total rapoarte	7.938	7.971
Nr. total operațiuni	1.320.688	1.471.776
Nr. op. transf. în țară	419.702	516.770
Nr. op. transf. din țară	900.986	955.006
Sume transf. în țară	61.335.434.550 euro	67.008.568.711 euro
Sume transf. din țară	63.484.889.602 euro	73.111.513.436 euro
Op. transf. în țară pers. fizice	31.903	40.135
Op. transf. în țară pers. juridice	387.799	476.635
Op. transf. din țară pers. fizice	23.242	28.655
Op. transf. din țară pers. juridice	877.744	926.351
Sume transf. în țară pers. fizice	1.875.432.765 euro	1.835.014.997 euro
Sume transf. în țară pers. juridice	59.460.001.785 euro	65.221.653.758 euro
Sume transf. din țară pers. fizice	1.310.120.545 euro	1.582.481.394 euro
Sume transf. din țară pers. juridice	62.174.769.057 euro	71.466.579.116 euro

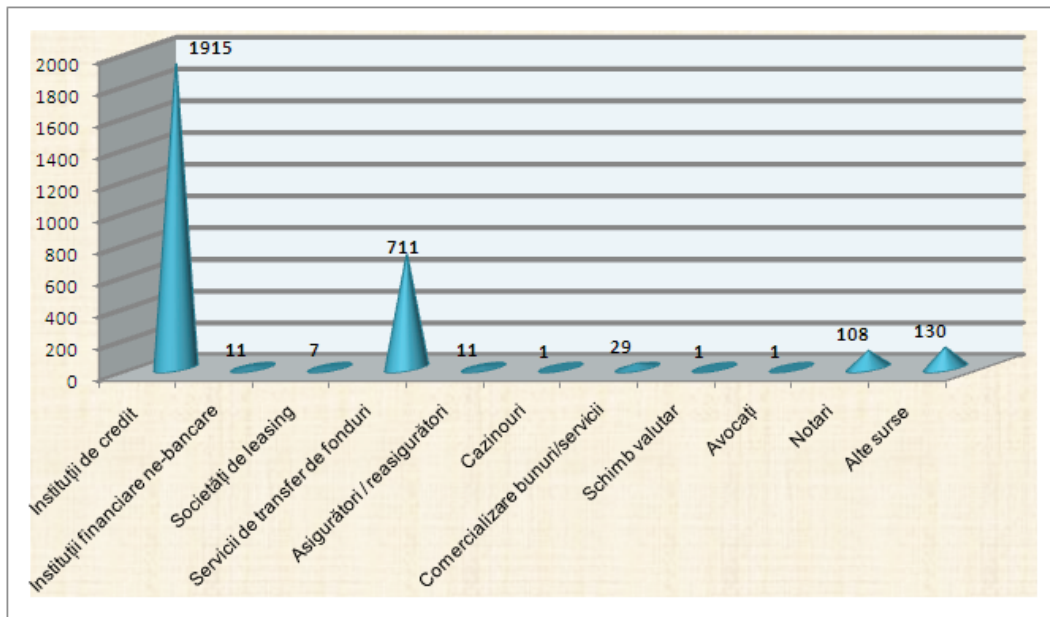
Din valoarea totală a sumelor transferate din țară în anul 2010 (73.049.060.510 euro), o pondere mică, de circa 0.58 procente (420.404.689 euro), a fost transferată către paradisuri fiscale (iar în anul 2009, circa 0.27 procente din sumele ieșite au plecat către aceleași paradisuri fiscale - 340.828.462 euro).

III. Situația Rapoartelor de Tranzacții Suspecte:

- numărul de rapoarte primite în total de Oficiu: **3.477**, din care:
 - a) de la entități raportoare: **2.925**
- instituții de credit (inclusiv sucursalele din România ale instituțiilor de credit străine): **1.915**
- instituții financiare ne-bancare, activități multiple de creditare: **11**
- societăți de leasing: **7**
- entități specializate care prestează servicii de transfer de fonduri: **711**
- asigurători / re-asigurători: **11**
- cazinouri: **1**
- persoane fizice ce comercializează bunuri / servicii: **29**

- schimb valutar: **1**
- avocați: **1**
- notari: **108**
- alte surse: **130**

Situația rapoartelor de tranzacții suspecte primite de Oficiu de la entitățile raportoare

b) de la instituții de control financiar și supraveghere prudențială - 219

- Garda Financiară: **123**
- Agenția Națională de Administrare Fiscală: **61**
- Banca Națională a României: **10**
- Comisia Națională a Valorilor Mobiliare: **4**
- Comisia de Supraveghere a Asigurărilor: **4**
- Autoritatea Națională a Vămirilor: **17**

c) de la organele de urmărire penală - 296

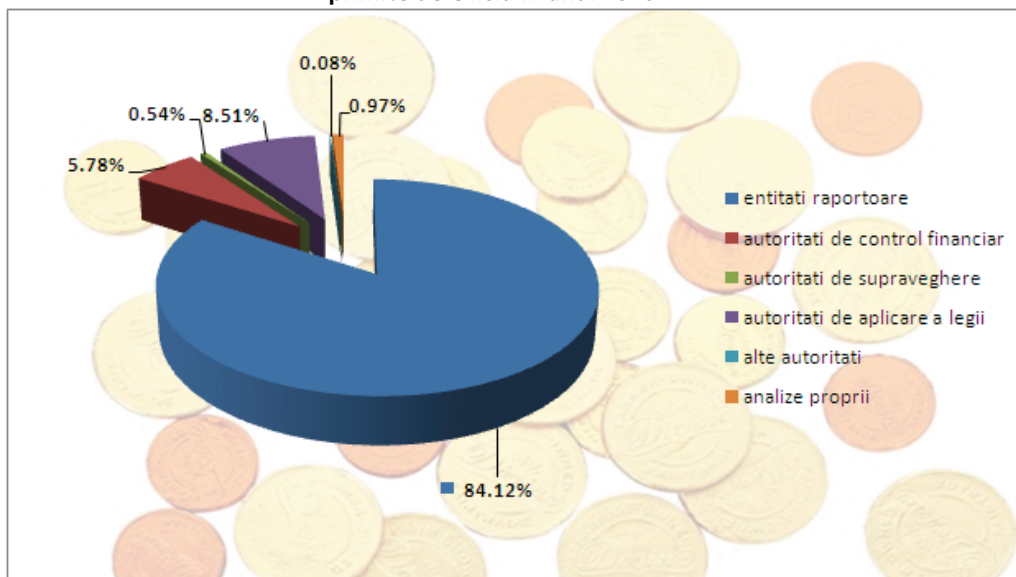
- Ministerul Public: **205**
- Ministerul Administrației și Internelor: **90**
- Ministerul Justiției: **1**

d) de la alte instituții - 3

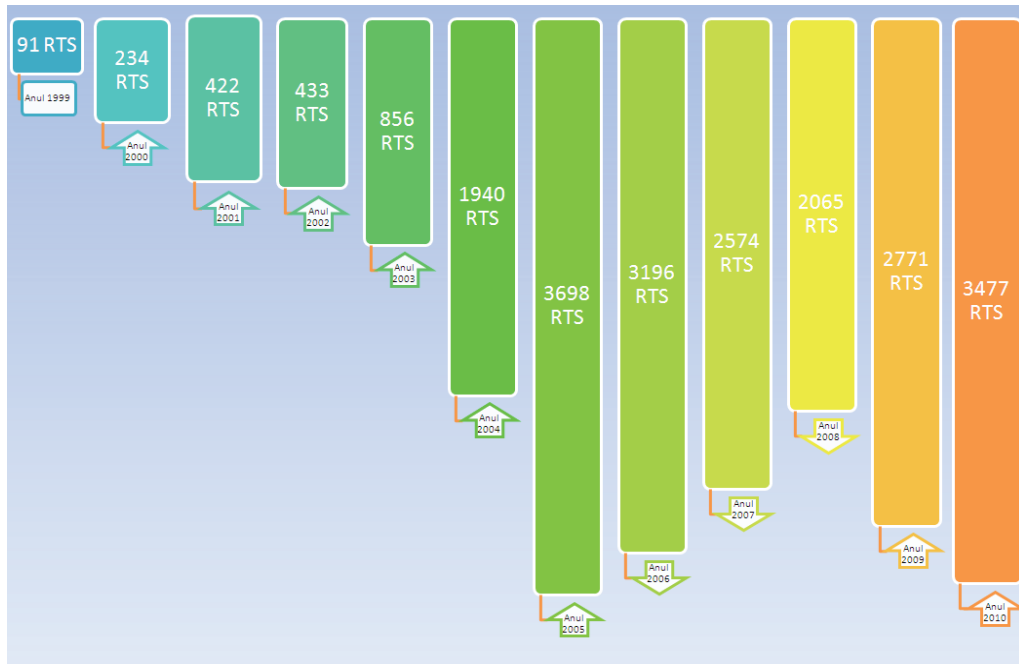
- Ministerul Mediului și Pădurilor: **1**
- Curtea de Conturi: **1**
- Primărie: **1**

e) note din analize proprii: 34

Situația procentuală a rapoartelor de tranzacții suspecte primite de Oficiu în anul 2010

Situația comparativă a numărului de rapoarte de tranzacții suspecte primite de Oficiu în perioada 1999-2010

TIPOLOGII DE SPĂLARE A BANILOR

1. Spălarea banilor obținuți din săvârșirea de infracțiuni pe teritoriul altui stat

Oficiul a fost informat de autoritatea fiscală cu privire la faptele săvârșite de cetățeanul străin PF1 prin intermediul a patru societăți comerciale românești controlate de acesta: în evidențele contabile au fost înregistrate facturi de intermediere și consultanță pentru cumpărarea de terenuri, constatându-se că nu există documente care să justifice efectiv în ce au constat intermedierea.

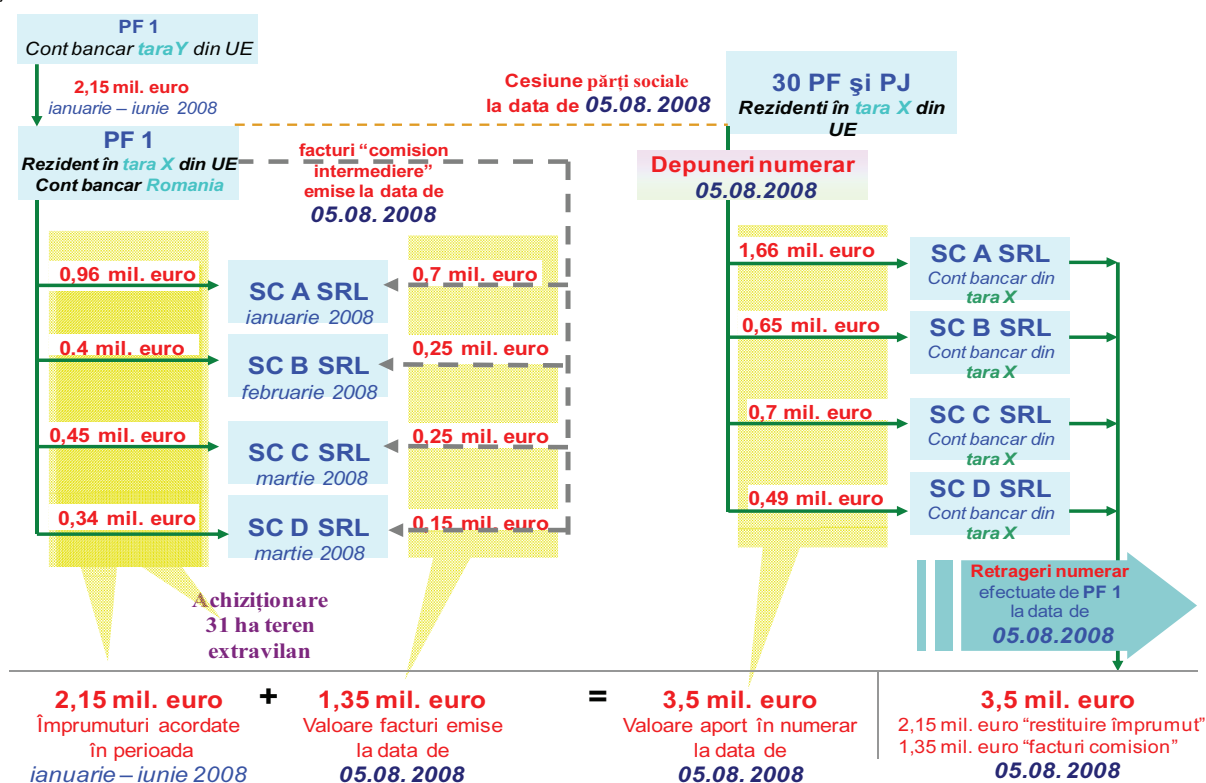
Din analiza efectuată în cadrul Oficiului au rezultat următoarele aspecte:

În perioada ianuarie – iunie 2008, cetățeanul străin PF1 (rezident al țării X membră a Uniunii Europene) a încasat suma de 2,15 mil. euro într-un cont bancar din România prin transferuri efectuate dintr-un cont bancar personal deschis în evidențele unei bănci din țara Y membră a Uniunii Europene (alta decât țara sa de rezidență).

În decurs de trei luni (ianuarie – martie 2008) a constituit patru societăți comerciale în România cu activitate în domeniul imobiliar. La scurtă vreme de la constituire, PF1 le-a creditat cu sume semnificative în vederea achiziționării de terenuri. Astfel că, în luna iunie 2008, PF1 deținea creanțe asupra celor patru societăți comerciale în valoare de 2,15 mil. euro.

„Afacerile” din România ale cetățeanului PF1 au fost încheiate într-o singură zi, la data de 05.08.2008, prin următoarele operațiuni:

- 1) PF1 a emis patru facturi (câte una pentru fiecare societate) reprezentând comision intermediere și consultanță pentru cumpărarea de terenuri, în valoare totală de 1,35 mil. euro. Cu aceste facturi, societățile au majorat valoarea de inventar a terenurilor achiziționate. *Din datele transmise de autoritatea fiscală a rezultat faptul că, la niciuna dintre societăți, nu există documente care să justifice efectiv în ce a constat intermedierea.*
- 2) Pentru fiecare dintre cele patru societăți comerciale au fost încheiate câte două Acte adiționale:
 - cu primul au fost cesionate părțile sociale către persoane fizice și firme (diferite pentru fiecare societate), rezidente în țara X, pe fondul unei acțiuni de publicitate privind terenurile din zona celor aflate în proprietatea societăților comerciale;
 - cu al doilea - s-a majorat capitalul social al fiecărei societăți prin aportul în numerar al noilor asociați în patru conturi curente deschise la o banca din țara X.
 Valoarea aportului în numerar pentru fiecare societate românească a acoperit exact valoarea împrumutului acordat de PF1 pentru achiziționarea terenurilor plus valoarea facturii de intermediere emisă în data de 05.08.2008.
- 3) PF1 a retras în numerar din conturile bancare ale societăților românești deschise în țara X suma totală de 3,5 mil. euro, din care 2,15 mil. euro cu justificarea „restituire împrumuturi” și 1,35 mil. euro cu justificarea „facturi intermediere”.

Despre cetățeanul PF1, Unitatea de Informații Financiare din țara de rezidență a acestuia a comunicat Oficiului că figurează în baza lor de date ca fiind implicat în tranzacții suspecte de spălare a banilor. De asemenea, în baza de date WORLD CHECK există informații despre implicarea cetățeanului PF1 în fraude fiscale.

Analiza financiară efectuată în cadrul Oficiului a pus în evidență indicii temeinice de spălare a sumei de 2,15 mil. euro rulată de cetățeanul PF1 prin contul societăților din România pe care le-a controlat în mod direct.

Procesul de spălare s-a bazat în acest caz pe folosirea unor acte juridice simulate constând în contracte de cesiune părți sociale, scopul real al acestui mecanism juridic fiind, de fapt, disimularea originii infracționale a unor fonduri ilicite obținute de cetățeanul PF1 din săvârșirea unor fraude fiscale în afara României.

2. Spălarea banilor proveniți din săvârșirea infracțiunii de înșelăciune

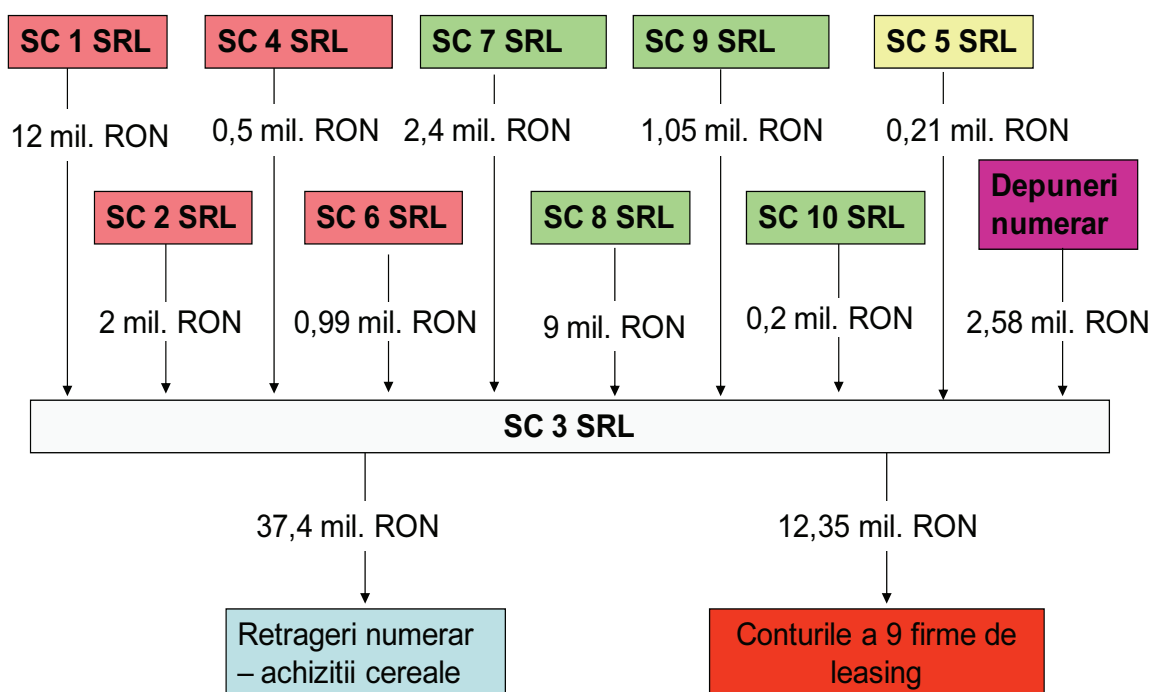
Oficiul a fost sesizat de o firmă de leasing cu privire la operațiunile suspecte derulate de reprezentanții legali ai SC 1 SRL, SC 2 SRL și SC 3 SRL. Astfel, firma de leasing (în calitate de finanțator) a încheiat contracte de leasing financiar cu utilizatorii 2 SRL și 3 SRL prin care se acorda acestora dreptul de folosință asupra unor utilaje (achiziționate de finanțator de la SC 1 SRL). Întrucât, după o perioadă de timp, utilizatorii nu și-au mai îndeplinit obligația de plată a redevențelor lunare, firma de leasing a reziliat contractele. Ulterior rezilierii contractelor, utilizatorii nu au procedat la predarea bunurilor către proprietarul acestora – firma de leasing.

Totodată, Oficiul a mai primit un raport de tranzacții suspecte de la o bancă comercială, referitor la faptul că persoana fizică N a retras în numerar din contul SC 3 SRL suma de 0,33 mil. RON cu titlul „*achiziții cereale de la persoane fizice*”, fonduri ce fuseseră încasate cu două zile în urmă de la o altă societate comercială.

Din analiza financiară efectuată în cadrul Oficiului au rezultat următoarele aspecte:

Verificările preliminare au scos în evidență faptul că SC 3 SRL era cunoscută Oficiului ca fiind implicată în achiziții fictive de cereale de la persoane fizice în valoare totală de 12,9 mil. RON în decurs de un an, fiind totodată stabilit faptul că administratorii acesteia (persoanele fizice N, X și L) se află în legături infracționale cu persoanele fizice S, M și T, toți fiind cercetați pentru săvârșirea unor infracțiuni de evaziune fiscală în cadrul unor dosare penale aflate în instrumentarea mai multor organe de urmărire penală.

În fapt, membrii familiei lui T erau cunoscuți ca fiind coordonatori ai unui grup de societăți comerciale implicate în activități evazioniste de mare amploare.

Analiza operativă a fluxurilor financiare derulate între conturile persoanelor fizice și juridice identificate în speță a scos în evidență următoarea schemă infracțională având ca scop înșelarea unor firme de leasing:

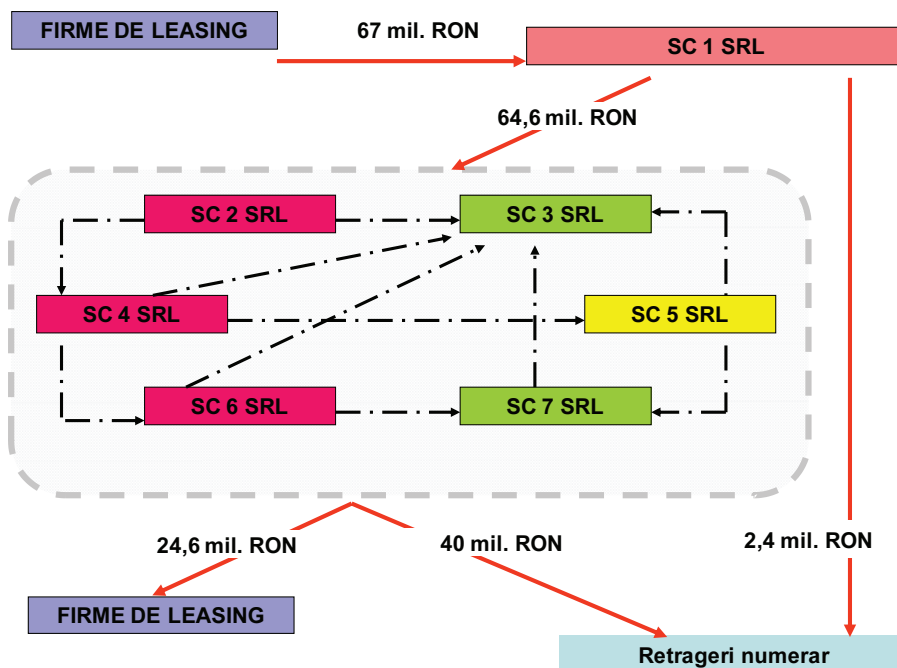
SC 2 SRL și SC 3 SRL, precum și alte firme coordonate de T și M, încheiau contracte de leasing financiar cu firme din domeniu, pentru achiziționarea unor utilaje aflate în proprietatea SC 1 SRL.

Firmele de leasing achiziționau în proprietate de la SC 1 SRL utilajele indicate, a căror folosință era cedată, în temeiul contractelor de leasing financiar, firmelor SC 2 SRL și SC 3 SRL.

Ulterior, utilizatorii nu-și achitau ratele aferente contractelor de leasing și înstrăinau utilajele fie direct către SC 1 SRL, fie indirect, după ce echipamentele respective erau vândute succesiv între celelalte firme coordonate de M și T.

În momentul în care SC 1 SRL intra din nou în posesia utilajului, procesul infrațional era reluat, fiind schimbate doar plăcuțele de identificare ale bunurilor mobile tranzacționate.

Prin acest mod de operare, persoanele fizice T, M, X, Y, N și S au reușit să înșele mai multe societăți comerciale de leasing, venitul infrațional obținut fiind în sumă totală de 67 mil. RON.

Spălarea acestei sume virate de firmele de leasing în conturile SC 1 SRL, în calitate sa de furnizor al utilajelor ce au făcut obiectul leasing-ului financiar, s-a realizat prin următoarele circuite financiare:

- Parte din fonduri au fost retrase în numerar direct din contul SC 1 SRL, folosindu-se diverse justificări nereale.
- O altă parte semnificativă din fonduri a fost fragmentată prin transferuri de valori diferite în conturile societăților comerciale controlate de T, M, X, S și N. Aceste transferuri se realizau în baza unor documente justificative (facturi) emise de aceste societăți comerciale către SC 1 SRL, care nu aveau la bază operațiuni comerciale reale, dar în baza cărora SC 1 SRL își înregistra cheltuieli deductibile cu influență directă asupra impozitului pe profit și TVA-ului.
- Din conturile societăților comerciale controlate de T, M, X, S și N, sumele erau retrase în numerar cu justificări nereale de tipul *achiziții cereale de la persoane fizice*, pentru a întrerupe fluxul documentar ce ar fi putut conduce la identificarea beneficiarului real al banilor.

3. Spălarea banilor proveniți din prejudicierea bugetului consolidat al statului român și a bugetului general al Comunităților Europene

Referitor la persoana fizică X, Oficiul a primit un raport de tranzacții suspecte întocmit de o bancă comercială conform căruia acesta, în calitate de împuternicit pe contul SC 1 SRL, a retras în numerar suma de 0,07 mil. RON, în baza unui borderou de achiziții cereale. În aceeași zi, X a depus suma de 0,05 mil. RON în contul SC 2 SRL, de unde au fost virări în contul SC 1 SRL, cu justificarea „avans pentru contract de prestări servicii”.

Ulterior, Oficiul a fost sesizat de un organ de urmărire penală cu privire la operațiunile suspecte derulate de persoanele fizice X și Y, care, prin intermediul societăților comerciale pe care le controlează, au efectuat activități comerciale prin încălcarea disciplinei financiare.

Totodată cei doi au accesat un program SAPARD, existând date că documentele prezentate în vederea finanțării erau false.

Din analiza financiară efectuată în cadrul Oficiului au rezultat următoarele aspecte:

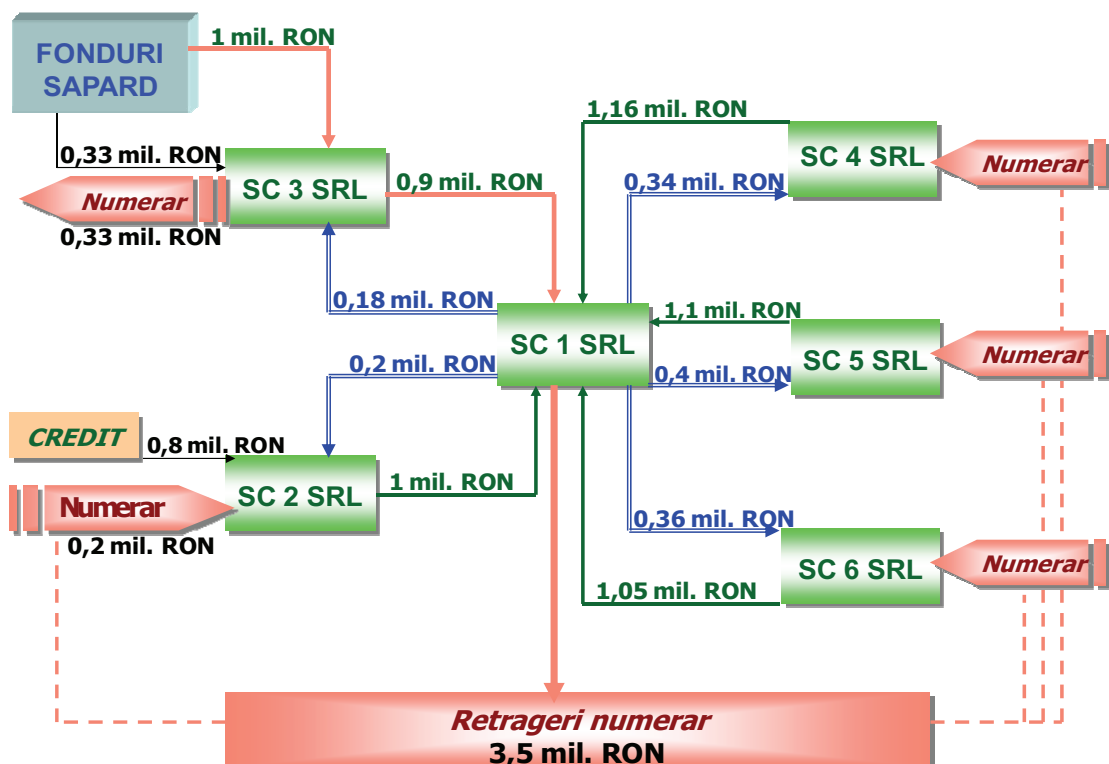
SC 1 SRL are ca obiect de activitate „creșterea ovinelor și caprinelor” și este controlată de doi frați, cetățenii X și Y.

Contul deschis de SC 1 SRL a fost creditat, în perioada analizată, cu sume provenind de la alte cinci societăți comerciale, astfel:

- Suma de 1 mil. RON a fost transferată de SC 2 SRL¹;
- Suma de 0,9 mil. RON a fost încasată de la SC 3 SRL²;
- Suma de 1,16 mil. RON a fost încasată de la SC 4 SRL;
- Suma de 1,1 mil. RON a fost încasată de la SC 5 SRL;
- Suma de 1,05 mil. RON a fost încasată de la SC 6 SRL.

Din analiza operațiunilor de debitare efectuate din contul SC 1 SRL a rezultat că au fost efectuate retrageri de numerar în valoare 3,5 mil. RON și plăți în favoarea SC 2 SRL (0,2 mil. RON), SC 3 SRL (0,18 mil. RON), SC 4 SRL (0,34 mil. RON), SC 5 SRL (0,4 mil. RON) și SC 6 SRL (0,36 mil. RON).

Urmărind operațiunile înregistrate prin intermediul conturilor analizate se constată că sume de echivalentul celor retrase în numerar din contul SC 1 SRL, alimentează, a doua zi după data retragerilor, conturile SC 2 SRL, SC 4 SRL, SC 5 SRL și SC 6 SRL.

Precizăm că societățile comerciale SC 1 SRL, SC 2 SRL, SC 3 SRL, SC 4 SRL, SC 5 SRL și SC 6 SRL au fost înființate de frații X și Y, direct sau prin interpuși, în scopul realizării circuitelor financiare suspecte prezentate mai sus.

Aceste societăți comerciale, care au sediul social declarat la aceeași adresă și au fost înmatriculate la aceeași dată, au avut rolul de a permite celor doi frați să obțină documente justificative (facturi, documente de însoțire a mărfii, etc.) care să le permită accesarea de fonduri prin programul SAPARD. După ce au fost obținuți în mod fraudulos, banii respectivi au fost rulați, prin mai multe operațiuni succesive, prin conturile firmelor controlate de X și Y. Astfel au fost create circuite financiare fără logică economică, pentru ca banii să fie îndepărtați de sursa lor inițială, scopul fiind acela de a ascunde sau disimula adevărata natură a provenienței acestora, după care, invariabil, au fost efectuate retrageri de numerar.

Referitor la aspectele descrise anterior, Garda Financiară a comunicat Oficiului faptul că în urma efectuării unui control la SC 1 SRL, SC 2 SRL și SC 3 SRL au fost constatate aspecte penale referitoare săvârșirea infracțiunilor de evaziune fiscală, spălare de bani, utilizarea bunurilor societății într-un interes contrar acestora și de fraudare a fondurilor nerambursabile provenite din bugetele Comunităților Europene.

Comisarii Gărzii Financiare s-au deplasat la sediul SC 1 SRL (reprezentată legal de Y), însă nu a fost identificată nicio persoană angajată a societății. Conform celor precizate de proprietarul imobilului unde SC 1 SRL își are declarat sediul social, contractul de închiriere cu reprezentanții firmei expirase de câteva luni.

¹ Din analiza contului deschis de SC 2 SRL reiese că suma transferată în favoarea SC 1 SRL provine dintr-un credit pentru echipamente în valoare de 0,8 mil. RON și din depuneri de numerar în valoare de 0,2 mil. RON.

² Suma transferată de SC 3 SRL în favoarea SC 1 SRL a provenit dintr-un credit SAPARD pentru echipamente obținut de SC 3 SRL, în valoare de 1 mil. RON. Totodată, din analiza contului deschis de SC 3 SRL reiese că aceasta a mai încasat 0,33 mil. RON printr-un program SAPARD, aceste fonduri fiind retrase în întregime în numerar.

Din documentele ce au putut fi recuperate din memoria calculatorului contabilului SC 1 SRL, reiese că firma respectivă a achiziționat bunuri de la societăți comerciale de tip „fantomă”, iar operațiunile în cauză sunt fictive. Marfa achiziționată a fost achitată cu numerar, iar facturile reprezentând vânzarea acesteia erau emise la aceeași dată și conțineau referințe cu privire la aceleași bunuri și aceleași valori.

Totodată, în evidențele contabile ale SC 3 SRL, SC 4 SRL, SC 5 SRL și SC 6 SRL au fost înregistrate achiziții de ovine și mijloace fixe de la SC 1 SRL, a căror contravaloare a fost achitată cu sume provenite din accesarea unor credite bancare și a creditelor nerambursabile obținute de la Agenția SAPARD.

Astfel, fiecare dintre societățile comerciale menționate a încheiat cu SC 1 SRL câte două contracte de vânzare-cumpărare, în același format și având ca obiect aceleași cantități de marfă, la aceeași valoare. Urmare unui control ulterior efectuat în vederea stabilirii realității datelor consemnate în documentele de achiziție a bunurilor subvenționate din fonduri europene nerambursabile și din credite bancare pe termen lung, s-a încercat identificarea fizică a bunurilor achiziționate de SC 3 SRL, SC 4 SRL, SC 5 SRL și SC 6 SRL, întrucât existau indicii că în realitate fondurile comunitare nerambursabile au fost obținute în baza unor documente în care erau evidențiate operațiuni fictive, emise în numele SC 1 SRL.

Intuind că organele de control intenționează să inventarieze bunurile furnizate de SC 1 SRL, Y a procedat la ascunderea evidenței contabile a acesteia și apoi a transferat părțile sociale ale societății către o altă persoană fizică W specializată în derularea de activități ilicite (W găsește persoane naive, foarte sărace, care, pentru sume modice, sunt dispuse să semneze orice fel de documente).

Concluziile finale desprinse din analiza efectuată sunt următoarele:

- Prin evidențierea de operațiuni fictive în contabilitatea SC 1 SRL, evidențierea parțială a operațiunilor financiare efectuate, sau prin neplata unor sume reprezentând impozite și taxe, a fost prejudiciat bugetul de stat cu peste 2 mil. RON;
- Pe parcursul a trei ani, frații X și Y au înființat un grup de societăți comerciale (în nume propriu sau prin interpuși), organizând o structură de tip mafiot cu scopul de a beneficia de credite nerambursabile din bugetele Comunității Europene, precum și de credite bancare;
- După ce au obținut sumele respective, frații X și Y au procedat la cesionarea părților sociale în favoarea unei alte persoane, fiind predate doar pasivele, față de active aceștia manifestându-și, în continuare, atribuțiile de proprietari.

Astfel, pentru a duce la îndeplinire planul propus, frații X și Y au utilizat două metode clasice de fraudare a fondurilor comunitare, și anume:

- Prezentarea de înscrisuri ce conțin date fictive referitoare la bunurile ce urmau a fi subvenționate;
- Cesionarea părților sociale unei persoane insolubile.

În concluzie, prin activitățile desfășurate în numele SC 1 SRL, frații X și Y au prejudiciat bugetul consolidat al statului și bugetul general al Comunităților Europene cu 3,33 mil. RON, sumă care ulterior a fost reciclată în modul descris mai sus.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR ȘI FINANȚĂRII TERORISMULUI

CUPRINS

CAPITOLUL I

Introducere

CAPITOLUL II

Cadrul organizatoric și instituțional național

CAPITOLUL III

Obiective și direcții de acțiune pentru dezvoltarea capacității de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului

Capitolul I

Introducere

Strategia națională de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului este un document programatic, ce urmărește valorificarea expertizei acumulate și optimizarea activităților în domeniu la nivel național.

Pentru a fundamenta în mod unitar și coerent acțiunile sectoriale, precum și cele specifice instituțiilor și autorităților cu responsabilități în domeniu, strategia sintetizează obiective, definește și corelează direcții de acțiune pentru toate componentele instituționale, în acord cu cerințele Strategiei de securitate națională a României și ale standardelor internaționale în materie.

Arhitectura conceptuală a acestei strategii are la bază elemente definitorii pentru actualitatea socială, economică, precum și relațiile ce guvernează specificul acestora, ținând cont de perspectivele previzibile pe termen scurt și mediu ale vieții interne și internaționale.

Noutatea Strategiei rezidă în abordarea cuprinzătoare a acestei problematice, în condițiile creșterii complexității și diversității aspectelor specifice fenomenelor spălării banilor și finanțării terorismului.

Complexitatea aspectelor ce influențează această problemă și vulnerabilitățile potențiale sau manifeste generate de evoluțiile economice și sociale impun ca, în cadrul mecanismului național de cooperare să fie atrase structuri civice, neguvernamentale și comerciale, care pot contribui la asigurarea echilibrului mediului intern - economic, social, civil și militar – necesar pentru prevenirea și contracararea eficientă a tentativelor de spălare a banilor și finanțare a terorismului.

Mecanismul național de cooperare în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului are în vedere totalitatea mijloacelor, reglementărilor, autorităților și instituțiilor publice naționale, cu competențe în domeniu.

Capitolul II

Cadrul organizatoric și instituțional național

1.1 Mecanismul național de cooperare în domeniu

Mecanismul național de cooperare în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului include:

A) Unitatea de Informații Financiare a României (U.I.F), respectiv Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor (denumit în continuare O.N.P.C.S.B) - organ de specialitate, de tip administrativ, ce are ca obiect de activitate prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, scop în care primește, analizează, prelucrează informații și sesizează, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție în cazul constatării unor indicii temeinice de spălare a banilor și finanțare a terorismului și Serviciul Român de Informații în cazul unor indicii temeinice de finanțare a terorismului.

O.N.P.C.S.B conform prevederilor legale în domeniul prevenirii și sancționării spălării banilor și a finanțării terorismului primește, prelucrează, stochează și analizează informațiile transmise de:

- a) entitățile raportoare** nominalizate la art. 8 din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, cu modificările și completările ulterioare;
- b) autoritățile de supraveghere prudențială**, respectiv Banca Națională a României, Comisia Națională a Valorilor Mobiliare, Comisia de Supraveghere a Asigurărilor, Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private;
- c) instituții publice și structuri cu atribuții de informare și/sau control pe linia activităților în domeniu:** Agenția Națională de Administrare Fiscală, inclusiv prin Garda Financiară și Autoritatea Națională a Vămirilor, Inspectoratul General al Poliției Române, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, structuri de conducere ale profesiilor liberale;
- d) serviciile naționale de informații și alte structuri departamentale de informații;**
- e) Unitățile de Informații Financiare partener.**

B) Autoritatea națională în domeniul prevenirii și combaterii terorismului: Serviciul Român de Informații (S.R.I.) este organul de stat specializat în domeniul informațiilor privitoare la siguranța națională a României, parte componentă a sistemului național de apărare, activitatea sa fiind organizată și coordonată de către Consiliul Suprem de Apărare a Țării.

În baza Legii nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului, Serviciul Român de Informații deține rolul de **coordonator tehnic al Sistemului Național de Prevenire și Combatere a Terorismului (S.N.P.C.T)**, atribuție exercitată prin intermediul Centrului de Coordonare Operativă Antiteroristă (C.C.O.A).

Serviciul Român de Informații este informat de O.N.P.C.S.B, în conformitate cu prevederile legale, în legătură cu situațiile în care există suspiciuni de derulare a unor activități în scopul finanțării terorismului, în vederea desfășurării investigațiilor specifice, potrivit competențelor.

Serviciul Român de Informații transmite O.N.P.C.S.B informații, în urma semnalărilor acestuia, referitoare la elemente cu relevanță pe profil antiterorist sau suspectate de susținere logistică și financiară a unor entități teroriste.

În situația unor indicii temeinice privind elemente constitutive ale infracțiunii de finanțare a terorismului, Serviciul Român de Informații transmite datele și informațiile obținute în acest sens Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

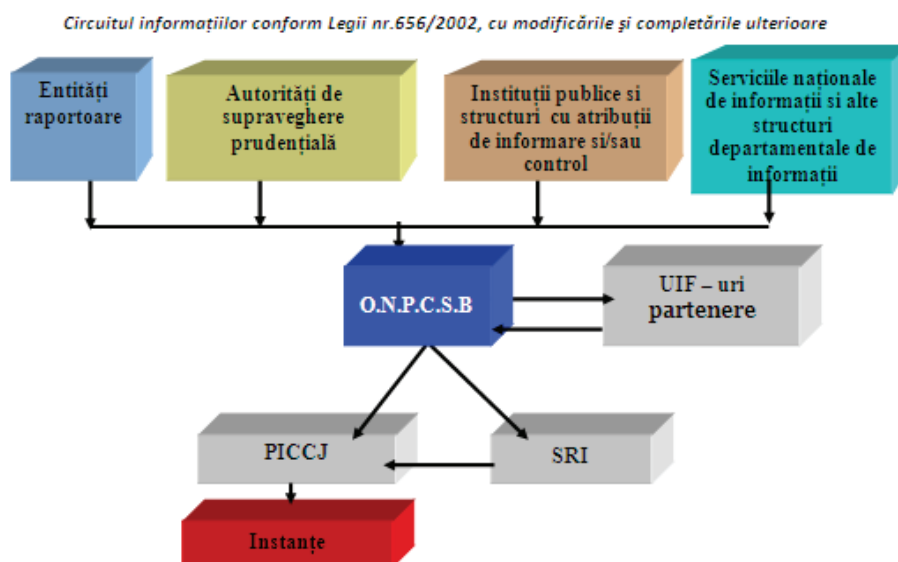
C) Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (P.I.C.C.J) - și, după caz, **Serviciul Român de Informații** – sunt beneficiari exclusivi ai sesizărilor transmise de O.N.P.C.S.B, în ipoteza când acesta constată existența unor indicii temeinice de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, așa cum prevăd dispozițiile art. 6 alin (1) din legea specială.

În scopul unor verificări suplimentare necesare documentării procedural penale a datelor și informațiilor, P.I.C.C.J poate solicita O.N.P.C.S.B completarea acestora.

Totodată, instanțele de judecată soluționează cauzele penale deduse judecății privind existența unor infracțiuni de spălare a banilor și/sau finanțare a terorismului.

1.2 Circuitul informațiilor conform Legii nr.656/2002, cu modificările și completările ulterioare

Având în vedere dispozițiile Legii 656/2002 precum și atribuțiile stabilite de actele normative specifice pentru fiecare dintre instituțiile, autoritățile și entitățile care sunt părți componente ale mecanismului național de cooperare descris la punctul 1.1 din prezentul capitol, se poate identifica un circuit al informațiilor financiare, prezentat în diagrama de mai jos.

Capitolul III

Obiective și direcții de acțiune pentru dezvoltarea capacității de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului

Obiectivul I. Întărirea capacității naționale de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului

Direcții de acțiune:

1. Analiza cadrului legal în domeniul prevenirii și combaterii spălării a banilor și finanțării terorismului și, după caz, identificarea unor măsuri de îmbunătățire a acestuia;
2. Analiza modului de funcționare a mecanismului de cooperare și a eficienței activităților de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului;
3. Asigurarea unei concepții unitare, prin cooperare între autoritățile competente, privind procesul de implementare a politicilor în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor;
4. Constituirea – în formatul SNPCT – a unui grup de lucru național în domeniul prevenirii și combaterii finanțării terorismului, ca instrument de eficientizare a schimbului de informații între O.N.P.C.S.B, serviciile de informații și autoritățile de aplicare a legii;
5. Întărirea cooperării cu sectorul privat prin consolidarea gradului de instruire și conștientizare al entităților raportoare componente ale mecanismului de cooperare național;

6. Întărirea capacității de supraveghere și control a autorităților cu atribuții în domeniu, inclusiv a O.N.P.C.S.B, având în vedere calitatea acestuia de autoritate de supraveghere pentru categoriile de entități raportoare care nu sunt supuse supravegherii altor autorități;
7. Creșterea gradului de informare și conștientizare publică asupra riscurilor asociate spălării banilor și finanțării terorismului;
8. Intensificarea activităților de evaluare și actualizare operativă a profilurilor de risc și a indicatorilor de risc specific, în funcție de evoluțiile înregistrate în plan real, prin efortul conjugat al instituțiilor/autorităților cu competențe în domeniu.

Obiectivul II. Optimizarea instrumentelor disponibile și creșterea gradului de specializare a personalului din instituțiile cu competențe în domeniu

Directii de actiune:

1. Creșterea capacității de acțiune a componentelor mecanismului de cooperare național în domeniul combaterii spălării banilor și finanțării terorismului prin valorificarea expertizei acumulate, transferul de bune practici de la partenerii internaționali și implementarea noilor instrumente disponibile la nivel internațional;
2. Implementarea unor programe de formare a specialiștilor în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului;
3. Întărirea capacității de analiză și de investigare în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor;
4. Întărirea capacității de analiză și investigare în domeniul finanțării terorismului, cu accent pe sursele de finanțare (licite, ilicite și asigurarea suportului logistic), în formatul S.N.P.C.T / C.C.O.A;
5. Sporirea posibilităților de diseminare a informațiilor, în vederea întăririi investigațiilor proactive bazate pe informațiile financiare.

Obiectivul III. Consolidarea rolului României în mecanismele și organismele internaționale de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului

Directii de actiune:

1. Participarea activă la dezvoltarea mecanismelor internaționale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului;
2. Creșterea contribuției naționale la demersurile organismelor internaționale de identificare, prevenire și contracarare a activităților unor entități implicate în operațiuni de spălare a banilor și finanțare a terorismului.

Pentru implementarea prevederilor prezentei strategii va fi elaborat și aprobat un Plan de acțiune, cu termene și responsabilități concrete pentru fiecare componentă a mecanismului național, în termen de 90 de zile de la aprobarea acesteia de Consiliul Suprem de Apărare a Țării.

Unitatea de Informații Financiare a României va asigura secretariatul tehnic al activităților în domeniu.

ABORDĂRI ALE UNIUNII EUROPENE ÎN MATERIA COMBATERII SPĂLĂRII BANILOR ȘI FINANȚĂRII TERORISMULUI

Referindu-ne la actele normative europene, de directă aplicare sau pentru care este necesară armonizarea în legislația națională aferentă, dorim să facem o conexiune clară între activitatea legislativă internă și cea europeană în domeniul combaterii infracționalității. În acest sens, dorim să subliniem noua politică a Uniunii Europene adoptată o dată cu intrarea în vigoare, la data de 01 decembrie 2009, a Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, care pune în lumină obiectivul UE de a reforma sistemul agențiilor europene și de a elimina structura bazată pe piloni a legislației comunitare.

Astfel, aspectele abordate anterior în cadrul celui de-al treilea pilon, precum cooperarea judiciară în materie penală și cooperarea polițienească sunt abordate în temeiul aceluiași tip de norme ca aspectele referitoare la piața unică. Sub acest aspect, Titlul V al Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene, în versiunea modificată prin Tratatul de la Lisabona, intitulat Spațiul de libertate, securitate și justiție, pune accentul pe competențele¹ Parlamentului European și ale Consiliului, în ceea ce privește normele care definesc infracțiunile și sancțiunile în domeniul criminalității grave transfrontaliere, inclusiv în domeniul combaterii spălării banilor și terorismului.

Totodată, necesitatea combaterii fenomenului de terorism și a activităților conexe acestuia, inclusiv a finanțării terorismului, este subliniată în art. 75 din Tratat, care stipulează că „în ceea ce privește prevenirea și combaterea terorismului și a activităților conexe, Parlamentul European și Consiliul, hotărând, prin regulamente, în conformitate cu procedura legislativă ordinară, definesc cadrul măsurilor administrative privind circulația capitalurilor și plățile, cum ar fi înghețarea fondurilor, a activelor financiare sau a beneficiilor economice care aparțin unor persoane fizice sau juridice, grupuri sau entități fără caracter statal, sunt în proprietatea acestora sau sunt deținute de acestea”.

Printre documente programatice elaborate de către Uniunea Europeană în domeniul combaterii spălării banilor și finanțării terorismului menționăm:

✓ Programul Stockholm 2010-2014, având ca temă centrală „Construirea unei Europe a cetățenilor” include printre prioritățile Uniunii Europene obiectivul protejării cetățenilor, care vizează elaborarea unei strategii de securitate internă pentru continuarea ameliorării securității în interiorul Uniunii și pentru a se proteja, astfel, viața și integritatea cetățenilor europeni. Pe acest palier, Uniunea Europeană își propune:

❖ „să reducă ocaziile pe care le oferă criminalității organizate o economie globalizată, în special într-un context de criză care exacerbează vulnerabilitatea sistemului financiar, și să dispună de mijloace adecvate pentru a răspunde acestor provocări într-un mod eficient. În acest scop, trebuie dezvoltată capacitatea de investigație și de analiză financiară penală, prin punerea în comun a resurselor, în special în materie de formare. În ceea ce privește spălarea de bani, unitățile de informații financiare trebuie să-și coordoneze mai bine activitatea. În cadrul modelului european de informare, analizele acestora ar putea alimenta o bază de date privind tranzacțiile suspecte, de exemplu în cadrul Europol. În plus, toate sursele disponibile de informații trebuie să fie mobilizate și coordonate pentru a identifica operațiunile suspecte de tranzitare a numerarului.”²

❖ să asigure mobilizarea ansamblului instrumentelor de luptă împotriva terorismului, unul dintre domeniile prioritare fiind combaterea finanțării terorismului. În acest sens, „instrumentele de luptă împotriva finanțării terorismului trebuie să fie adaptate noilor vulnerabilități potențiale ale sistemului financiar și noilor metode de plată utilizate de către teroriști. Este necesar să se dispună de un mecanism care să permită, pe de o parte, supravegherea corespunzătoare a fluxurilor financiare și, pe de altă parte, identificarea eficace și transparentă a persoanelor sau a grupurilor susceptibile de a finanța terorismul. Va fi nevoie de elaborarea unor recomandări destinate organizațiilor caritative în scopul ameliorării transparenței și a responsabilității.”³

Planul de Acțiune pentru implementarea Programului Stockholm include o serie de măsuri cu referire directă la combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului sau cu impact indirect asupra acestor fenomene, urmează sau deja au fost implementate de către Comisia Europeană și Statele Membre UE, precum:

¹ Art. 69 din Tratatul de la Lisabona: „Parlamentul European și Consiliul, hotărând prin directive în conformitate cu procedura legislativă ordinară, pot stabili norme minime cu privire la definirea infracțiunilor și a sancțiunilor în domenii ale criminalității de o gravitate deosebită de dimensiune transfrontalieră ce rezultă din natura sau impactul acestor infracțiuni ori din nevoia specială de a le combate pornind de la o bază comună. Aceste domenii sunt următoarele: terorismul, traficul de persoane și exploatarea sexuală a femeilor și a copiilor, traficul ilicit de droguri, traficul ilicit de arme, spălarea banilor, corupția, contrafacerea mijloacelor de plată, criminalitatea informatică și criminalitatea organizată.”

² Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliul – „Un spațiu de libertate, securitate și justiție în serviciul cetățenilor”, Bruxelles, 10 iunie 2009

- ❖ Stabilirea unui cadru instituțional sustenabil pentru FIU.NET (Rețeaua Unităților de Informații Financiare din Statele Membre UE), inclusiv crearea unei baze de date privind tranzacțiile suspecte, urmare elaborării unui studiu de fezabilitate.
- ❖ Comunicarea ghidurilor de combatere a finanțării terorismului pentru organizațiile non-profit care funcționează pe teritoriul Uniunii Europene.
- ❖ Raportarea măsurilor non-legislative pentru combaterea folosirii Internet-ului în scopuri teroriste.
- ❖ Comunicarea privind măsurile de îmbunătățire a feedback-ului către instituțiile financiare cu privire la cooperarea lor în lupta împotriva finanțării terorismului.
- ❖ Încheierea unui Acord pe termen lung între Uniunea Europeană și Statele Unite ale Americii privind procesarea și transferul datelor de mesagerie financiară (SWIFT) în scopul luptei împotriva terorismului, măsură îndeplinită la data de 01 august 2010. Acordul reglementează modalitatea prin care Departamentul de Trezorerie al S.U.A. (prin Programul de urmărire a finanțărilor în scopuri teroriste – TFTP) are acces la datele privind transferurile bancare internaționale efectuate de către băncile europene prin intermediul companiei Swift (Societatea de Telecomunicații Financiare Interbancare Globale), în vederea combaterii finanțării terorismului.
- ❖ Un alt document discutat la nivelul Uniunii Europene, ulterior intrării în vigoare a Acordului SWIFT a vizat asigurarea unui cadru eficient și la un standard ridicat pentru protecția datelor personale care fac obiectul atât al acestui acord, cât și al acordurilor bilaterale încheiate între Statele Membre UE și Statele Unite ale Americii ce intră în sfera de aplicare a Acordului. În acest context, la nivelul UE, se află în proces de negociere Proiectul de decizie a Consiliului UE de a autoriza deschiderea negocierilor pentru încheierea unui acord între Uniunea Europeană și Statele Unite ale Americii referitor la protecția datelor personale în momentul transferului și procesării acestora în scopul prevenirii, investigării, depistării sau urmăririi penale a infracțiunilor, inclusiv a terorismului, în domeniul cooperării polițienești și al cooperării judiciare în materie penală.

LISTĂ ABREVIERI

AML	Anti-money laundering
A.N.A.F	Agencia Națională de Administrare Fiscală
A.N.V	Autoritatea Națională a Vănilor
A.R.B	Asociația Română a Băncilor
C.C.O.A.	Centrul de Coordonare Operativă Antiteroristă
CE	Comisia Europeană
CFT	Combaterea Finanțării Terorismului
CPMLTF	Comitetul de Prevenire și Spălării Banilor și Finanțării Terorismului
CSB	Combaterea Spălării Banilor
CSONU	Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite
D.A.P.I.	Direcția Analiză și Prelucrarea Informațiilor
EAG	Grupul Eurasia
FATF	Financial Action Task Force
FIU	Financial Intelligence Unit
FT / TF	Facilitatea de Tranziție / Transition Facility
H.G	Hotărârea de Guvern
M.A.I	Ministerul Administrației și Internelor
M.F.P	Ministerul Finanțelor Publice
O.M.F.P	Ordinul Ministerului Finanțelor Publice
O.N.P.C.S.B.	Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor
ONU	Organizația Națiunilor Unite
O.U.G	Ordonanță de Urgență a Guvernului
P.I.C.C.J.	Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție
RTE	Raport de Transferuri Externe
RTN	Raport de Tranzacții cu Numerar
RTS	Raport de Tranzacții Suspecte
S.N.P.C.T.	Sistemul Național de Prevenire și Combatere a Terorismului
S.R.I.	Serviciul Român de Informații
S.U.A.	Statele Unite ale Americii
U.E	Uniunea Europeană